

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ – БЛАГОЕВГРАД

Адрес: 2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов 66

Уебсайт: www.swu.bg

ФАКУЛТЕТ ПО ИЗКУСТВА

Катедра "Телевизионно, театрално и кино изкуство".

България, 2700 Благоевград, ул. Полковник Димов 3

Имейл: art@swu.bg

БАКАЛАВЪРСКА ПРОГРАМА

Филмово и телевизионно операторство – Професионално направление

8.4. Театрално и филмово изкуство

ИНФОРМАЦИОНЕН ПАКЕТ

**За ползване на Европейската система за трансфер и натрупване на кредити
(ECTS)**

БАКАЛАВЪРСКА ПРОГРАМА

Филмово и телевизионно операторство – Професионално направление

Бакалавърската а програма по „Филмово и телевизионно операторство“ подготвя висококвалифицирани специалисти за работа във Филмовото и телевизионно производство. Завършилите бакалавърската програма са компетентни в създаването на аудиовизуални продукти /фотография, художествени и документални филми за киното и телевизията, реклама, видеоклипове, аудио-визуални прокуди използвани в обучение и пр. / Те владеят новите цифрови технологии, интерпретират и изграждат визуалната страна на творческите продукти в различните области на филмовото и телевизионно производство. Завършилите специалността са подгответи да използват съвременните медийни платформи, чрез които достигат до широка зрителска аудитория.

Компетенции на завършилите

Завършилите програмата са напълно квалифициирани да:

Работят като Главен оператор във филмови и телевизионни продукции;

Работят като Оператор на камера (телевизия); Първи асистент оператор; Втори асистент оператор;

Работят като Ръководител художествено осветление; ТВ оператор.

СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПРОГРАМ

/използва се ECTS ръководството на Европейския съюз/

**Предмет: Филмово и телевизионно операторство –бакалавърска програма ЗА 8
СЕМЕСТРА**

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Въведение във филмова и тв режисура I ч. Киноизобразителна работа на оператора I ч.. Теория на монтажа I ч.. Спорт	4,5 4,5 4,5	Въведение във филмова и тв режисура II ч. Киноизобразителна работа на оператора II ч.. Теория на монтажа II ч.. Текуща учебна практика Спорт	4,5 4,5 4,5 3,0
Избираме дисциплини (студентите избират четири дисциплини от I група)		Избираме дисциплини (студентите избират три дисциплини от II група)	
Увод в Adobe premiere Режисърски сценарии Оптика и кинотехника Увод в телевизионна техника и технологии Основи на драматургията История на киното и тв 1ч. Филмов анализ Българска литература на XX в История на изобразителното изкуството	4,5 4,5 4,5 4,5 4,5 4,5 3,0 3,0 3,0	Работа с Adobe premiere Режисърска интерпретация на темата Осветителна техника Основи на телевизионна техника и технологии Гръцка митология и религия История на киното и тв II ч. История на съвременното изобразително изкуството Съвременна българска литература Увод в технологията на звука Култура на писмената реч	4,5 4,5 4,5 4,5 4,5 4,5 4,5 4,5 4,5
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Трети семестър	ECTS кредити	Четвърти семестър	ECTS кредити
Режисура в документалните форми I ч. Работа на оператора в документално и научно-популярно кино I ч. Монтаж на документални форми Iч.	4,5 4,5 4,5	Режисура в документалните форми II ч. Работа на оператора в документално и научно-популярно кино II ч. Монтаж на документални форми IIч. Текуща учебна практика	4,5 4,5 4,5
Избираме дисциплини (студентите избират четири дисциплини от III група)		Избираме дисциплини (студентите избират три дисциплини от IV група)	

Увод към компютърния монтаж	4,5	Основи на компютърния монтаж	4,5
Драматургия на документалния филм	4,5	Телевизионно режисура	4,5
Режисура в научно-популярни форми	4,5	Драматургия на телевизионните форми	4,5
Увод в композиция на фотоизображението	4,5	Компютърни формати	4,5
Технология на видеомонтажа	4,5	Съвременна фотография	4,5
Психология	4,5	Многокамерен метод на снимане	4,5
Снимачна техника и апаратура	4,5	Телевизионна журналистика	4,5
История на българското кино	4,5	Музикално оформление	4,5
Основи на филмовото производството	3,0	История на музиката	4,5
Работа с микрофони	3,0		
Кинотерминология	3,0		

Общо 30

Общо 30

Трета година

Пети семестър		Шести семестър	
Светлина и цвят - I ч.	12,0	Светлина и цвят - II ч.	12,0
Теория и технология на екранното изображение-Iч.	4,5	Специални визуални ефекти - I ч.	3,0
		Теория и технология на екранното изображение-IIч	3,0
Избираме дисциплини (студентите избират три дисциплини от V група)		Избираме дисциплини (студентите избират три дисциплини от VI група)	
Магазинно предаване	4,5	Съвременно българско кино	4,5
Сценография и костюмография - I ч.	4,5	Сценография и костюмография - II ч.	4,5
Авторско право и закони в културата	4,5	Филмов и ТВ бюджет и реализация на бюджета	4,5
Филмова адаптация на литературно произведение	4,5	Принципи на учебния филм	4,5
Звук в игралното кино	4,5	Отразяване на културно-историческото наследство в аудиовизуалните произведения.	4,5
Културни знаци в България през втората половина XX в	4,5	Психология, психофизиология и природа на визуалните възприятия	4,5
Водене на снимачен дневник	4,5	Авторска музика	4,5
Драматургия на ТВ сериал	4,5	Работа на оператора с актьора пред камера I ч.	4,5
Естетика	4,5		

Общо 30

Общо 30

Четвърта година

Седми семестър		Осми семестър	
Пластични форми на изображението - I ч.	12,0	Пластични форми на изображението II част	17,0
Специални визуални ефекти - II ч.	4,5	Личен творчески проект	3,0
		Държавен практически изпит	10,0
Избираме дисциплини (студентите избират три дисциплини от VII група)			
Работа на оператора с актьора пред камера II ч.	4,5		
Работа на оператора в екстремални условия	4,5		
Експонометрия в кино и ТВ	4,5		
Съвременно световно кино	4,5		
История на философията	4,5		
Презентация	4,5		

	Общо 30	Общо 30
--	----------------	----------------

Резюме:

Компонент ECTS кредити

Семестър 1 (Задължителни + Избирами дисциплини) 30 ECT

Семестър 2 (Задължителни + Избирами дисциплини) 30 ECTS

Общо за академичната година 60 ECTS

Семестър 3 (Задължителни + Избирами дисциплини) 30 ECT

Семестър 4 (Задължителни + Избирами дисциплини) 30 ECTS

Общо за академичната година 60 ECTS

Семестър 5 (Задължителни + Избирами дисциплини) 30 ECT

Семестър 6 (Задължителни + Избирами дисциплини) 30 ECTS

Общо за академичната година 60 ECTS

Семестър 7 (Задължителни + Избирами дисциплини) 30 ECT

Семестър 7 (Задължителни + Избирами дисциплини) 30 ECTS

Общо за академичната година 60 ECTS

Общо за 8 семестър 240 ECTS

**БАКАЛАВЪРСКА ПРОГРАМА
ФИЛМОВО И ТЕЛЕВИЗИОННО ОПЕРАТОРСТВО
8 семестъра
ОПИСАНИЕ НА КУРСА**

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КУРСОВЕ

ВЪВЕДЕНИЕ ВЪВ ФИЛМОВА И ТВ РЕЖИСУРА 1 Ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о. / текуща оценка/

Вид на изпита: практически

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров

Структура на курса:

Курсът „Въведение във филмовата и телевизионна режисура – част 1 предоставя на студентите теоретични и практически знания за същността на филмовото изкуство и принципите на изграждане на филмов разказ, за изразните средства в киното и аудиовизуалните изкуства и тяхното творческо използване, за превръщането на творческата идея в произведение на изкуството. Обучението включва разкриване на специфичните особености при изграждането на визуалната интерпретация на темата, идеята и сюжета. Изясняват се основните видове кино, съвременните форми, различните жанрове и техните характеристики. На същия принцип е структуриран тематичният теоретичен и практически корпус, свързан с телевизията и новите медии.

Връзки на предмета с други академични дисциплини. Дисциплината е фундаментална и има връзки с голяма част от дисциплините, ориентирани към кино и телевизионно производство.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира компетенции по отношение на основните характеристики и специфики на аудиовизуалните изкуства и телевизията;
- формира компетенции за професията филмов режисьор;
- формира компетенции за комплексно наблюдение на процеси и явления и тяхното визуално представяне;
- формира компетенции за принципите на визуалната интерпретация;
- формира компетенции за професионално и творческо взаимодействие и работа в екип.

Цели на курса:

1. Да се формират компетенции за принципите, по които се изгражда визуална интерпретация на тема или идея и визуален наратив;
2. Да се формират компетенции за критичен и професионален анализ на аудиовизуални произведения и телевизионни форми;
3. Да се формират компетенции за свободно боравене с кинематографични инструменти, позволяващи изграждането на аудиовизуален наратив;
4. Да сеформират компетенции за разработване на концептуален или творчески проект за кратка аудиовизуална форма;
5. Да се формират компетенции за планиране и реализиране на творческа работа в екип и работа в мултикултурна среда.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината „Въведение във филмовата и телевизионна режисура - Част I“:

1. Формирани компетенции за принципите, върху които се изгражда визуална интерпретация на тема или идея и визуален наратив;
2. Формирани компетенции за критичен и професионален анализ на аудиовизуални произведения и телевизионни форми;
3. Формирани компетенции за визуална и художествена интерпретация на тема и идея или за професионално внедряване на телевизионна жанрова форма;
4. Формирани компетенции за свободно боравене с кинематографични инструменти, които позволяват изграждането на аудиовизуално разказване на истории;
5. Формирани компетенции за разработване на концептуален или творчески проект за кратка аудиовизуална форма;
6. Формирани компетенции за планиране и реализиране на творческа работа в екип и работа в мултикултурна среда;
7. Формирани компетенции за представяне на аудиовизуални филми и форми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Киното като многопластово и синкретично изкуство. Кино и други изкуства. Изкуства и медии. 3 часа
2. Видове кино, жанрове и форми. Специфика и характеристики. 3 часа
3. Съдържание и форма. Конструкция и структуриране на филма, еcranна реалност. Естетически характеристики. 3 часа
4. Създатели на аудиовизуалното произведение. Роля, място и функции на режисьора. 2 часа
5. Формиране на авторския почерк, стил и вкус - любопитство, обща култура, житейски опит, професионален опит, образование. 2 часа
6. Критични функции на режисьора като автор - гледна точка, житейска, философска и гражданска позиция. 3 часа
7. Развитие на въображението. Чувство за детайл, пространство, време и ритъм. 3 часа

8. Елементи на филмовия наратив - изграждане на последователността от събития и логически връзки. Идея, тема, сюжет. 3 часа

9. Изразителни средства на събитийно ниво – това, което се вижда/чува на екрана. 4 часа

10. Естествена светлина. Атмосфера и звук. Физическо присъствие. Движение. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Елементи на филмовото повествование – изграждане на последователността от събития. 3 часа

2. Астрономическо време. Атмосферно време. Филмово време. 3 часа

3. Филмово пространство. Изграждане на пространство. 3 часа

4. Физически взаимоотношения. Движение. Мизансцена. 3 часа

5. Физическо присъствие на героя. Атмосфера и обстановка. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Различните теми се въвеждат на лекциите с помощта на обширни примери. Студентите анализират примери под ръководството на преподавателя. Специален акцент се поставя върху интерактивни демонстрации, илюстриращи практическите аспекти на курса. Практическите занятия изискват активно участие, където се поставят на преден план проблеми и се предизвикват дискусии и работа в екип. Практическите упражнения включват следните компоненти: заснемане на 4 курсови и една семестриална задача, написване на 4-5 сценария, анализи на филми. Всички задачи се оценяват през семестъра. Индивидуалната работа е от решаващо значение, тъй като студентите трябва да създадат свой собствен творчески проект или сценарен текст. В рамките на извънаудиторните си занятия те работят по курсов проект, който е част от оценяването им по курса. Оценяването се основава на представяне на творчески проект или теоретичен текст. На студентите ще бъдат предоставени допълнително план за изпит и списък с литература и източници.

КИНОИЗОБРАЗИТЕЛНА РАБОТА НА ОПЕРАТОРА 1 Ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о. / текуща оценка/

Вид на изпита: практически

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

В теоретичен и практически план студентите изучават основните принципи на теорията на киното и телевизията, техниките за тяхното прилагане, основните принципи на организацията и технологията на телевизионното и филмово производство. Студентите получават обучение за управление на цялото кинематографично и телевизионно оборудване, за управление на работата на всички подчинени звена.

Обучението по учебната дисциплина включва детайлно и систематично познание върху композицията на изображението, осветлението, тоналното и цветово решение на филмовия и телевизионен кадър, движението в кадъра на камерата и актьорите, което прави дисциплината основна в овладяване майсторството на операторството.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира компетенции по отношение на основните характеристики и специфики на аудиовизуалните изкуства и телевизията;
- осъществява в производствени условия и изискава високо професионално майсторство, специални кинематографични знания
- изгради специфични способности, широка обща култура и комуникативни умения в екип,

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината

- да се формират способности у студентите за самостоятелна работа като оператор приложима в бъдещата им професия;
- да се формира умение за работа по реализиране на собствена снимачна практическа работа
- да се формират умения у студентите за анализ на изразните средства на операторското майсторство – композиция, светлина, цвят.
- да се формират способности за анализ и оценка на операторската работа в филмови произведения и телевизионни програми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Същност и роля на филмовия и телевизионен оператор. Основна характеристика на операторската професия. Изисквания към общата и професионалната му култура.

Необходими качества за работа с екипа или снимачната група. Интуиция и решения.

Почерк и стил. 2 часа

2. Изобретяване на кинематографа. Метод на кинематографа. Първи снимки на Л.Люмиер, Жорж Мелиес, Р.Паул и др. Възникване на професията на оператора. Изобразителни средства в операторското изкуство: фотографически свойства на филмовите ленти, специфични възможности на кинокамерата и фото оптиката, приеми на снимане. Творчество и техника на киноснимката. Изкуство и техника на снимане на филма.

Творчески труд на оператора: професионални способности, знания и умения. 3 часа

3. Информационни възможности на киното и телевизията. “Директна” снимка на събитието и явлението. Петте класически въпроса към документалиста. Разузнаване на събитието, явлението, факта. Опознаване на проблемите. Избор и влияние на техническите средства. Оптика и изразни възможности. 3 часа

4. Познавателно-научни и научно-популярни възможности. Специфика на научното и научно-популярното кино. Изисквания към оператора. Необходими склонности, знания и умения във връзка с областите на творческо-производствената му дейност. Техническите средства и творчески възможности. Изразяване на вътрешните закони на процесите и явленията със средствата на оператора. 2 часа

5. Художествено-изобразителни възможности и видове особености в игралното кино.

Художествено-изобразителен строй на филма. Изобразителни и изразни средства.

Адекватност и материализация на образите.

Творческо-производствения процес при създаване на филма. Специфика на операторското творчество в постановъчната работа. Работа над литературния източник, документация, режисьорски сценарий, актьорски и операторски проби, избор на обекти. 2 часа

6. Извеждане на основните творчески задачи, права и задължения. Основни изводи за професията и необходимата творческа зрялост. Някои основни характеристични черти и наченки на българска операторска школа. 2 часа

7.: Киното и телевизията като метод за изобразяване на предметите и явленията на движението. Двата основни компонента. Параметри и елементи на изражението и зрителската перцепция. Изразни средства. 2 часа

- 8.: Строеж на кадъра и паралел с изобразителните изкуства. Съотношение и параметри. Основни композиционни филмови решения. Планове и принципи на определянето им, мащаб на изображението. Гледна точка и ракурс. Динамика и кинетика. Зрителен ъгъл и ъглов обхват. Деформация на перспективата, деформация на движението, оптическа атмосфера и въздушна перспектива. Рязкостна дълбочина и акценти. Монтажно мислене. 2 часа
9. Движение на обекта. Мизансцен, мизанкадър. Движение и статика. Удължено движение – време и пространство. Ускорено и забавено движение. Инверсия, разпадане и дефазиране. Задържане и акцентиране. 2 часа
10. Движение на камерата. Панорама, свързваща панорама. Статив и снимане от ръка. Швенк и бързи панорами. Преходни каш-швенкове. Фарт. Приближаване и отдалечаване, придвижаване и следене, фарт с панорама. Кран и кранови движения. Снимане от летателен апарат. 2 часа
11. Деформация на изображението. Оптична деформация. Мекота и софтиране, филтри, криви оптични повърхности и огледала. Промяна на технологията. Соларизация и псевдосоларизация. Оптически трикове. Съвместяване на други експозиции. 2 часа
12. Анализ на визуалните и слухови възприятия. Три детермиращи принципа на аудиоперцепцията. Аудио-визуален синхронизъм, визуално-слухов контрапункт. 2 часа
13. От драматургията към изграждане на изображението. Постепенност и градация. Рефрен. Елипса. Единство на показването, прескачане на маловажното. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1.	Занимания със снимачна операторска техника, светофилтри, приспособления.	5
2.	Осъществяване на снимки в натура с видеокамера и различни обективи при слънчево и облачно време.	5
3.	Снимки на натура с видеокамера - упражнения по кинематографични планове и движения на камерата.	5

Организация и оценяване на курса:

Лекционния курс се съпровожда от илюстративни и дискусационни материали, филмови и телевизионни прожекции на кадри, фрагменти, епизоди и цели филми. На тези прожекции се провеждат и подробни обсъждания на операторската работа, на определени аспекти от изразните средства използвани във филма и всичко се свързва с изпълнение на практическите задачи на студентите.

На лекциите се провокират и разговори и дискусии по някои от основните теми на разделите засягащи личното отношение, възпитанието на вкус, предпочтитанието към определени творчески решения, въпросите на стила и почерка, на личното присъствие в творческия процес, на отделни школи и направления, на мястото на оператора в целия аудио-визуален процес.

Особено внимание се обръща на обсъждането на готовите практически задачи, с което се цели добиване на навици за защита на собствени творчески постижения.

В лекционния курс се включват и гостувания, срещи и обсъждане творчеството на известни наши творци на киното и телевизията, художници, писатели, творци на изкуството и др.

Предвидените в учебния план за дисциплината упражнения са строго специфични и точно съобразени с усвояването и затвърждаването на теоретичния материал. Част от тези упражнения се провеждат от асистента групово, друга част са индивидуални и те преминават в разговори и обсъждания на конкретните практически задачи и начинът им на изпълнени.

Оценката се формира на базата на участието в учебна процес, на изготвените по учебна програма практически задачи.

ТЕОРИЯ НА МОНТАЖА 1 Ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о. / текуща оценка/

Вид на изпита: практически

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова

Структура на курса:

Обучението по учебната дисциплина включва въведение в основните понятия свързани с началното развитие на монтажа, развитие на монтажа през периода на немия фильм и развитието му. Запознава с основните изразни средства на монтажа – ориентиране в пространството, монтажни връзки, основни понятия свързани с кадъра, видове монтаж, драматургичната и изразната им възможност, видове монтажни връзки. Цялата е да се усвоят основните изразни средства на филмовия език, които са основа за работата в игралните, документалните и телевизионни форми.

Учебната дисциплина има за цел:

- да въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, свързани с развитието на монтажния език и спецификата на монтажа;
- да подготви студентите в основните принципи и понятия свързани с кадъра, елементите на епизода, видовете монтаж;
- да подготвя студентите за изучаване на отделните видове игрални, документални и тв форми;
- да ги научи да боравят свободно с основните понятия и принципи на монтажа – посока, свързване на кадри, изграждане на разказ и образ;
- да ги запознаят с развитието на монтажа пред различните етапи на филмовия език.

Очаквани резултати:

След завършване на курса по Теория на монтажа I ч. студентите трябва:

- да са придобили знания за основните понятия свързани с монтажа, ориентиране в пространството, посока и монтажни връзки.
- да са усвоили принципите, спецификата и приложението на езика на немия фильм;
- да изразяват чрез изображение словесни изрази и действия.;
- да прилагат различните видове монтаж съобразно изискванията на драматургията и монтажния стил

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Основни понятия за монтажа като принцип в изкуството. 3 часа
2. Развитие на монтажа в периода на немото кино. Основните етапи и влияния върху филмовия език. . 3 часа
3. Нямо кино. Изграждане на образ с визуални средства. Принос в развитието на филмовия език. . 3 часа
4. Школи и направления оказали влияние върху езика на киното. . 3 часа
5. Видове планове. Драматургични и изразни възможности. . 3 часа
6. Специфика при игралните, документалните и тв форми. Плановете като начин на визуално изразяване. 4 часа

7. Правило на снимачната ос. Начини на преминаване на оста. Разкадровка на текст. Елементи на монтажа. Кадър. Основни съставни елементи. Мастьр кадър . 4 часа
8. Видове монтаж. Начини на използване, особености при монтажа, драматургична роля за изграждане на филмовия разказ. 4 часа
9. Теоретични възгледи за монтажа – Б. Балаш, Р. Арнхайм, З. Кракаруер, А. Базен. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Разкадровка на литературен откъс. Мастьр кадър. Упражнение за анализиране на текст, разделяне на отделни кадри, усвояване на основни понятия свързани със ситуациярен кадър. 3 часа.
2. Общ план. Близък план. Упражнение за принципите при използването на драматургично най-важните кадри в монтажния език. 3 часа.
3. Снимачна ос – ориентиране в пространството. Работа по текст, мастьр кадър, основни понятия за ориентиране в пространството. 3 часа.
4. Анализ на филм от периода на нямото кино. 3 часа.
5. Изграждане на паралелно действие. Упражнения по зададена тема и текст за изграждане на един от най-често използваните видове монтаж. 3 часа.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи анализи. Лекциите се онаглеждват с видео материали / откъси от филми, предавания/. Основният акцент при лекционния курс са анализите, дискусиите. Студентите обсъждат откъси от филми, които онаглеждват лекционния материал. Използват се примери от филми, които студентите трябва да познават в хода на своето обучение. За целта на студентите е предоставен списък с филми, с които те трябва да се запозната в своята самостоятелна подготовка. Акцентът се поставя върху самостоятелното мислене, креативните подходи към решаваните в часовете задачи, аналитично и нестандартно мислене.

. Всички задачи се оценяват

през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие екип.

ВЪВЕДЕНИЕ ВЪВ ФИЛМОВА И ТВ РЕЖИСУРА 2

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Курсът „Въведение във филмовата и телевизионна режисура – част 2“ предоставя на студентите теоретични и практически знания за същността на филмовото изкуство и принципите на изграждане на филмов разказ, за изразните средства в киното и аудиовизуалните изкуства и тяхното творческо използване, за превръщането на творческата идея в произведение на изкуството. Обучението включва разкриване на специфичните особености при изграждането на визуалната интерпретация на темата, идеята и сюжета. Изясняват се основните видове кино, съвременните форми, различните жанрове и техните характеристики. На същия принцип е структуриран тематичният теоретичен и практически корпус, свързан с телевизията и новите медии. Във втората

част на курса се обръща специално внимание на изразните средства за изграждане на екранната реалност.

Връзки на предмета с други академични дисциплини. Дисциплината е фундаментална и има връзка с голяма част от дисциплините, ориентирани към кино и телевизионно производство.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формират компетенции за основните характеристики и специфики на аудиовизуалните изкуства и телевизията;
- формират компетенции за професията филмов режисьор;
- формират компетенции за комплексно наблюдение на процеси и явления и тяхното визуално представяне;
- формират компетенции за принципите на визуалната интерпретация;
- формират компетенции за комплексно използване на изразни средства за изграждане на екранната реалност;
- формират компетенции за професионално и творческо взаимодействие и работа в екип.

Цели на курса:

1. Да се формират компетенции за принципите, по които се изгражда визуална интерпретация на тема или идея и визуален наратив;
2. Да се формират компетенции за критичен и професионален анализ на аудиовизуални произведения и телевизионни форми;
3. Да се формират компетенции за свободно боравене с кинематографични инструменти, които позволяват изграждането на аудиовизуално разказане на истории;
4. Да се формират компетенции за разработване на концептуален или творчески проект за кратка аудиовизуална форма;
5. Да се формират компетенции за планиране и реализиране на творческа работа в екип и работа в мултикультурна среда.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината „Въведение във филмовата и телевизионна режисура - Част 1“:

1. Те са формирали компетенции за принципите, върху които се изгражда визуална интерпретация на тема или идея и визуален разказ;
2. Те са формирали компетенции за критичен и професионален анализ на аудиовизуални произведения и телевизионни форми;
3. Те са формирали компетенции за визуална и художествена интерпретация на тема и идея или за професионално внедряване на телевизионна жанрова форма;
4. Те са формирали компетенции за свободно боравене с кинематографични инструменти, които позволяват изграждането на аудиовизуално разказане на истории;
5. Те са формирали компетенции за разработване на концептуален или творчески проект за кратка аудиовизуална форма;
6. Те са развили компетенции за планиране и осъществяване на творческа екипна работа и работа в мултикультурна среда;
7. Те са развили компетенции за представяне на аудиовизуални филми и форми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Изграждане на филмовия наратив и екранната реалност. 3 часа
2. Художествена интерпретация на сюжета. 3 часа
3. Филмов език като система за визуална комуникация. 3 часа
4. Сюжет и фабула. Изграждане на сюжета. Експресивно и мета ниво на филмовия наратив. 3 часа

5. Основни принципи при разделяне на сценария на епизоди. 3 часа
6. Развитие на персонажите. Дъги и взаимодействия. Архетипи. 3 часа
7. Естетически и философски пластове на филма. Семантика на експресивно ниво. 3 часа
8. Размери на кадрите - семантични и драматургични интерпретации и функции. Формат, композиция на кадъра и оптика. 3 часа
9. Линия на интерес. Монтажна ос. Гледна точка и ъгъл. 3 часа
10. Възможности за въздействие чрез движение на камерата - панорама, фарт, кран; статична камера, движеща се камера, субективна камера. 3 часа
11. Осветление. Цвят и черно-бяло. Драматургична стойност на светлината и цвета. 3 часа
12. Визуални и специални ефекти. Надписи и субтитри. 3 часа
13. Творчески аспекти на структурирането на филмовия наратив чрез монтаж. 3 часа
14. Звукът във филма като изразно средство - звукови ефекти, глас зад кадър. 3 часа
15. Оригинална музика за филма - концептуално използване на музика и музикален дизайн, филми без музика. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Изграждане на аудиовизуален разказ – тема и идея. 4 часа
2. Формат и композиция на кадъра. 4 часа
3. Оси на взаимодействие в кадър. Правилото на осите на снимане. 4 часа
4. Изразителни средства на камерата. 4 часа
5. Драматургия на цвета. 4 часа
6. Дизайн на изображението - визуални и специални ефекти, надписи. 4 часа
7. Монтажни структури на разказа. 4 часа
8. Звукът като изразно средство - звукови ефекти, озвучаване, музика и музикален аранжимент. 4 часа
9. Работата на режисьора в телевизионната продукция. 4 часа
10. Режисьорът като специалист по аудиовизуална продукция в електронни медии. 4 часа
11. Кратки аудиовизуални форми - анализ и практика. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

Различните теми се въвеждат на лекциите с помощта на обширни примери. Студентите анализират примери под ръководството на преподавателя. Специален акцент се поставя върху интерактивни демонстрации, илюстриращи практическите аспекти на курса. Практическите упражнения включват следните компоненти: заснемане на 4 курсови и една семестриална задача, написване на 4-5 сценария, анализи на филми.. Индивидуалната работа е от решаващо значение, тъй като студентите трябва да създават свой собствен творчески проект или теоретичен текст. В рамките на извънаудиторните си занятия те работят по курсов проект, който е част от оценяването им по курса. Оценяването се основава на представяне на творчески проект или теоретичен текст. На студентите ще бъдат предоставени допълнително план на изпита и списък с литература и източници. Практическите упражнения включват следните компоненти: заснемане на 4 курсови и една семестриална задача, написване на 4-5 сценария, анализи на филми. Всички задачи се оценяват през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие екип.

КИНОИЗОБРАЗИТЕЛНА РАБОТА НА ОПЕРАТОРА 2 Ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. Д-р Цветан Недков, доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Обучението по учебната дисциплина включва детайлно и систематично познание върху композицията на изображението, осветлението, тоналното и цветово решение на филмовия и телевизионен кадър, движението в кадъра на камерата и актьорите, което прави дисциплината основна в овладяване майсторството на операторството.

Творческата работа на оператора се осъществява в производствени условия и изисква високо професионално майсторство, специални кинематографични знания, специфични способности, широка обща култура и комуникативни умения в екип, което се осигурява от занятията по дисциплината „Филмова и телевизионна кинематография“, раздел от която е „Кинематография II част“.

Академичната дисциплина има за цел да:

- се работи детайлно и систематично върху композицията на изображението, осветлението, тоналното и цветовото решение на филмовия и телевизионния кадър;
- да се усвои движението в кадъра на камерата и актьорите, което прави дисциплината фундаментална в овладяването на майсторството на кинематографията.
- овладява изразните средства, на езика на операторската професия чрез курса, помага на студентите в практическата им работа по създаване на „кинетичен“ образ в киното и телевизията.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да формира способности у студентите за самостоятелна снимачна работа, приложими в бъдещата им професия;
- да формира умения за работа по изпълнението на собствена практическа снимачна работа;
- да формира умения у студентите за анализ на изразните средства на операторското майсторство - композиция, светлина, цвят;
- да формира способности за анализ и оценка на операторското творчество във филмови произведения и телевизионни програми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1: Визуален стил на филма. Композиция и драматургия. Пластиични функции на кадъра, взаимовръзка и взаимозависимост на изразните средства. Сюжетно важни моменти и пространствени параметри на филмовото изображение. 4 часа

2. Стилистично и композиционно единство на кадъра, фразата, епизода, филма. Композиция и движение. Внушение и запазване на атмосферата. . 4 часа

3.: Исторически ход на операторската „светлопис“. Допирни точки с изобразителното изкуство и фотографията. Основни разлики, приемственост, повторяемост в развитието, координати, време, пространство, кинетика. . 3 часа

4.: Основни методи на светлинна пластика. Тонална и светлотонална рисунка и тяхното възприятие. Ролята на експозицията, баланса на контрастта, цветовете, интервала на екстремните яркости, въздушната и оптико-геометричната перспектива. . 4 часа

5. Основни видове осветление. . 4 часа

6.: Визуален и обективен контрол на основните видове светлина. Светлинни акценти. Сюжетно важни места и сюжетно важни точки. Светлина и движение. Отделен метод. . 3 часа

7.: Светлинна живопис. Основни пластични ефекти. Драматургия, композиция, атмосфера и настроение. Професионална образност. . 3 часа

8. Светлинно единство в кадъра, фразата, епизода, целия филм. Осветление и диафрагма. Светлинен "ключ". Основи на телевизионното осветление. . 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1.: Естествена слънчева светлина. Слънцето и небето са основните елементи на екстериора. Качествени и количествени фактори. 2 часа

4. Осветление на обекта при слънчево време. Метод за използване на слънчевата светлина и нейното подчинение. 2 часа

Трета тема: Снимки при облачно време. Характерни черти на облачното време и произтичащите от това светлинни условия. Експонометрични характеристики. Видове и методи за задно осветление и рисуване. 2 часа

4.: Разновидности на условията и създаване на атмосфера и ефекти. Снежна природа, дъжд, мъгла, въздушна марана, вятър, буря, виелица. Режим на фотография - здрав, ден за нощ, залез, изгрев, специални ефекти. Роля на експонометрията и сенситометричния контрол. 2 часа

5.: Работа с осветление в павилион. Осветителна архитектура, сюжетно осветление. Драматургия и пластично решение. 2 часа

6.: Методология на рисуването със светлина. Последователност на творческите и технологични операции. 2 часа

7.: Визуални задачи и тяхното решение. Роля на основното осветление. Въздушна перспектива. Сюжетно-важна част и фон. Мизансцена и осветление. 2 часа

8.: Естествен декор, фон на закрито и открито. Проблеми на баланса с природата. Добавяне и регулиране, съвременни методи за осветление. Работа със смесено осветление. 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Различните теми се въвеждат на лекциите с помощта на обширни примери. Студентите анализират примери под ръководството на преподавателя. Специален акцент се поставя върху интерактивни демонстрации, илюстриращи практическите аспекти на курса. Семинарните занятия изискват активно участие, където се поставят на преден план проблеми и се предизвикват дискусии. Индивидуалната работа е от решаващо значение, тъй като студентите трябва да създадат свой собствен творчески проект или теоретичен текст. В рамките на извънаудиторните си занятия те работят по курсов проект, който е част от оценяването им по курса. Оценяването се основава на представяне на творчески проект или теоретичен текст. На студентите ще бъдат предоставени допълнително план на изпита и списък с литература и източници.

Практическите упражнения включват следните компоненти: заснемане на 4 курсови и една семестриална задача, анализи на филми. Всички задачи се оценяват през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие екип.

ТЕОРИЯ НА МОНТАЖА 2 Ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова

Структура на курса:

Обучението по учебната дисциплина включва детайлно и систематично познание върху овладяват различни начини на монтажни връзки, усвояване на елементите на кадъра, понятието дължина на кадъра. Изучаване на условията за монтажно снимане за монтажно мислене, особеностите и спецификата на понятието кадър, дължина, ритъм на кадъра.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да запознае студентите с принципите, особеностите и възможните проблеми, свързани с развитието на монтажния език и спецификата на монтажа;
- да подготви студентите за основните принципи и понятия, свързани с кадъра, елементите на епизода, видовете монтаж;
- да подготви студентите за изучаване на различните видове игрални, документални и телевизионни форми;
- да ги научи свободно да боравят с основните понятия и принципи на монтажа - режисура, свързване на кадри, изграждане на наратив и образ;
- да ги запознае с развитието на монтажа на различните етапи от филмовия език.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- са придобили знания за основните понятия, свързани с монтажа, пространствената ориентация, режисурата и монтажните връзки;
- са усвоили принципите, спецификата и приложението на езика на нямото кино;
- са изразявали словесни изрази и действия чрез образи;
- са прилагали различни видове монтаж според изискванията на драматургията и монтажния стил.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Условия за монтажно снимане и основни правила. Снимане – осмица. Правило за 30 градуса. - 1 час
2. Кадър – видове, значение. Функция на кадъра. Елементи на кадъра. Видове, драматургична и визуална стойност, зависимост от жанровата и драматургичната специфика, от крупностите и видовете монтаж. 2 часа
3. Дължина на кадъра. Условия от които зависи дълбината. Специфика при различните жанрове и форми.. Начина на използване чрез различните видове монтаж и крупности..2 часа
4. Движение в кадъра – видове движения, промяна на пространството и времето. 2 часа
5. Специфика на монтажа при снимане с фарт, панорама, варио. Статични кадри и кадри с движения. Драматургична и визуална специфика при различните крупности и начини на свързване. Стилова характеристика. 2 часа
6. Елементи на кадъра, които придават динамика. Начини на изграждане на динамика, стилова хармония, монтажна и жанрова специфика. 2 часа
7. Свързване на кадри. Основни правила при статични, кадри в движения, кадри с използване на деформация. Драматургична и изразна функция на различните начини на свързване. 2 часа
8. Вътрешно кадров монтаж. Принципи на позготовка, приложение. Драматургична стойност. Особености при използването. Специфика от жанра и формата.
9. Специфика на работата в монтажа. Особености в киното и тв. 2 часа
10. Стилистически фигури. Видове. Форма и съдържания. Драматургична и монтажна специфика при различните видове монтаж и форми. Елипса. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Пропорция на епизода и връзките между кадрите. 5 часа.
2. Дълбината на кадъра като елемент от ритъма на произведението. 5 часа.
3. Градация и напрежение – основа на епизода. 3 часа.

4. Изграждане на динамика на сцената. *4 часа*
5. Изграждане на епизоди чрез статични кадри и кадри с движение. *5 часа.*
6. Използване на елипси при построяване на действие. *5 часа.*
7. Вътрешно кадров монтаж. *3 часа.*

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции, анализи на филмови и тв произведения, работа по заден текст, анализ на картини и фотографии. Целта на лекциите е не само да се усвоят основните понятия в теорията на монтажа, но и да се прилагат правилно и с творчески усет в различните видове игрални, документални и тв форми.

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените загния чрез различни форми – анализи и разкадровки на текст, на картини и фотографии, работа върху foto разказ, умения да се изгражда действие и да се използват основните принципи и правила във филмовия език.

Практическите упражнения включват следните компоненти: монтиране на 4 курсови и една семестриална задача, допълнителни монтажни упражнения. Всички задачи се оценяват през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие екип.

ТЕКУЩА УЧЕБНА ПРАКТИКА.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа упражнения

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра Телевизионно, театрално и киноизкуство Факултет по изкуствата

Лектори: доц д-р Биляна Топалова

Структура на курса:

Курсът по Текуща учебна практика има за цел да приложи знанията на студентите по време на лекционните курсове в практически дейности. Курсът има за цел да създаде практически умения свързани с работата в екип – организация, подготовка и работа на терен.

Академичната дисциплина има за цел да:

- приложи на практика придобити знания по време на първата година;
- изгражда професионални умения свързани с работата във филмовото и телевизионно производство;
- изгражда професионално отношение за работа в екип.;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- приложат на практика усвоените през годината знания в областта на киното и телевизията;
- усоят цялостния процес при създаване на филмов и тв продукт
- изградят умения за работа в екип.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

Обучението по дисциплината е свързано с провеждането на практика на терен в продължение на 30 часа.

Задачите за практическото обучение се определят от художествените ръководители на курсовете по трите специалности Филмова и тв режисура, Филмово и тв оператоство, Филмов и тв монтаж, Продуцентство в развлекателните индустрии и аудио-визуални изкуства. Те са на базата на предвиденото по време на учебната година обучение в

различни дисциплини и имат за цел практическо усвояване на теоретичния материал. През първата година студентите усвояват основните принципи свързани с правилата на заснемане на поставена задача. Част от поставлените задачи са свързани с усвояване на – снимачна ос, ориентиране в пространството, работа с различни крупности, изграждане на последователност при постояване на сцена.

Практиката има няколко етапи - подготовка – разработване на сценарии, работна книга, сториборд.

Част от практическото обучение са общите коментари на студентите от трите специалности и разпределението на индивидуалните и екипни задачи.

Студентите се разделят на екипи, в които участват студенти от трите специалности.

Учебната практика се провежда от асистентите на отделните специалности под ръководството на художествените ръководители.

УПРАЖНЕНИЯ

- Подготовка на сценарии;
- Оглед на терен за снимки;
- Участие по време на обсъждането на сценария и работната книга;
- Заснемане на работни фотоси
- Подготовка на снимачен план за всеки един от дните на практиката;
- Опис на заснетия материал;
- Подреждане и избор ма дубли.
- Окончателен монтаж съвместно с режисьор.
- Екипите работят самостоятелно и могат да имат обща или самостоятелна задача.
- Заснетия материал се обсъжда и монтира. Готовите практически задачи се обсъждат заедно с художествените ръководители.

Организация и оценяване на курса:

Студентите работят по предложения за задачи свързани с учебната практика. Изготвят сценарии, работят по постпродукцията на заснетите задачи. Част от извъннаудиторната заетост е заснемането и монтиране на мероприятията свързани с дейността на университета и факултети.

Практическите упражнения включват следните компоненти: заснемане и монтиране на заснет на практиките задачи по време на практиката.. Те се оценяват публично на базата на анализи.

РЕЖИСУРА НА ДОКУМЕНТАЛНИТЕ ФОРМИ 1 ЧАСТ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о /текуща оценка/

Вид на изпита: практически

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Курсът по „Режисура в документалния филм“ – 1 част дава теоретични и практически познания на студентите за същността на документалното кино, работата в телевизия и етапите на формиране на готовото аудиовизуално произведение от идеята до неговото финално осъществяване. Обучението включва разкриване специфичните особености на документалния филм и отликата му от останалите видове кино, изясняване на компонентите, изграждащи документалния разказ, като особено внимание се обръща

на живия човек като обект на филмово изследване. Изясняват се различните жанрове и техните особености.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира компетентности за работата на филмовия режисьор в документалното кино и телевизионните документални форми;
- формира компетентности за спецификата на документалния аудиовизуален продукт и неговите допирни точки с филмовото изкуство или с публицистиката;
- формира компетентности за спецификата на документалния филмов разказ и ролята на импровизацията в работата на режисьора в документалното кино;
- формира компетентности за спецификата на филмовото пространство в документалния филм;
- формира компетентности за оценка на ситуацията и бърза реакция в неочеквани за екипа условия и ситуации;
- формира компетентности за художествено изработване на документалния филм или професионалната реализация на друга документална форма.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

1. Формирали са компетентности за принципите, по които се изгражда едно документално филмово произведение и един телевизионен аудиовизуален продукт;
2. Формирали са компетентности за развитие на документален филмов проект или друга документална форма от идеята до сценария;
3. Формирали са компетентности за художествена интерпретация на темата и идеята или за професионално осъществяване на телевизионна жанрова форма;
4. Формирали са компетентности да боравят свободно с кинематографичните инструменти, позволяващи да се изгради документален филмов разказ;
5. Формирали са компетентности за реализация на документален филмов или телевизионен проект;
6. Формирали са компетентности да работят в екип и да организират работата на снимачната група;
7. Формирали са компетентности за презентиране на документални филми и форми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

Особености на документалното кино. Етапи на развитие. Художествени направления и национални школи. 3 часа

Документалните жанрове. Видове. Специфика. Режисьорски замисъл. 4 часа

Научно – популярното кино. Видове. 3 часа

Сценарият в документалното кино. За формата на документалния сценарий. 3 часа

Връзката сценарист – режисьор – продуцент в процеса на подготовка на документалния проект. Етапи на подготовка. 3 часа

Превръщане на реалната действителност в кино. Обект на документалното изследване. 3 часа

Сюжет и фабула в документалния филм. Конфликтът в документалния филм. 4 часа

Логиката на натурата. Възможности да ѝ се влияе чрез аудиовизуалния продукт. 2 часа

Гледната точка на документалния филм. Субективност и обективност на филмовия разказ. 2 часа

Ролята на монтажа в документалния филм. Монтажна фраза. Филмовият епизод. Темпоритъм. 2 часа

Монтажният филм. Видове. Подготовка. Жанрови особености. 2 часа

Историята в документалното кино. Изследване на архивен материал. Стилове в интерпретация на историята. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

Превръщане на реалната действителност в кино. Анализи на филми и на филмови откъси.
5 часа

Времето в документалния филм – монтажно снимане. 5 часа

Изследване на различни медии и архивен материал. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции и упражнения, анализи на филмови и тв произведения, работа по заден текст, анализ на картини и фотографии. Целта на лекциите е да се усвоят основните принципи и специфика при работа върху документални форми. Студентите да придобият умения и знания за елементите, от които се изгражда документалния филм, да усвоят спецификата на документалното кино и телевизионните жанрове. Да са наясно с творческата роля на режисьора при различните етапи на създаване на филм. Да усвоят професионални умения при работата в основния творчески екип. Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания, свързани с етапите на изграждане и създаване на документален филм. Изпитът е публичен.

Работа на оператора в документално и научно-популярно кино 1 ч

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о /текуща оценка/

Вид на изпита: практически

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц.. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Операторът получава подготовка да управлява цялата киноснимачна и телевизионна техника, да ръководи работата на всички подчинени му звена.

Творческата работа на оператора протича в производствени условия и изискава високо професионално майсторство, специални кинематографични знания, специфични способности, широка обща култура, способности за общуване в екипа, това осигуряват заниманията в дисциплината "Филмово и ТВ операторство", раздел от която е Работа на оператора в документалното, научно-популярното и игрално кино I и II част.

Той трябва да притежава експериментални и конструкторски умения в областта на техниката на операторското майсторство.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да се формират способности у студентите за самостоятелна работа като оператор приложима в бъдещата им професия;
- да се формира умение за работа по реализиране на собствена снимачна практическа работа
- да се формират умения у студентите за анализ на изразните средства на операторското майсторство – композиция, светлина, цвет.
- да се формират способности за анализ и оценка на операторската работа в филмови произведения и телевизионни програми.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да са усвоили основните принципи на документалния филм
- Да са усвоили спецификата при документалното кино
- Да прилагат новите технически и творчески процеси в документалното кино.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Въведение. Видове филми, предавания. Области на творческия и производствен операторски труд. Филмовият и телевизионен оператор – летописец на епохата. 2 часа
2. Информационни възможности при “горещото” снимане на действителността. Работа на оператора при обекта на тематичен репортаж. 3 часа
3. Практика на репортажна камера. Снимане от ръка, стативи, видове оптика и приспособления. Видове и системи за осветление в натура. Снимки при тежки експозиционни условия. Избор на снимачна точка. Монтажно мислене и снимане. 3 часа
4. Репортаж в чужбина. Специфични условия на твореца и производствената му работа. Препоръки и разяснения. 3 часа
5. Спортни репортажи, обекти, очерци, филми. Художествено-изобразителни изразни възможности. Необходимата подготовка и техника. 3 часа
6. Очерк и неговата особеност. Наблюдение, скрита камера, синхронни снимки, многокамерен метод. 3 часа
7. Ролята на оператора в телевизионната информация и документалистика. Специфика на телевизионната работа. 3 часа
8. Телевизията и киното като средство за научна популяризация и изследване. Творческо-производствена работа в научно-популярните филми. Необходими качества, знания, умения, способности. 3 часа
9. Работа на оператора в научно-популярния филм. Работа с научния консултант. Търсене на филмово и изобразително решение. Главни изисквания към оператора. 3 часа
10. Учебни и инструктажни филми. Снимки в специални обекти – научни лаборатории, производствени цехове, клиники. Изисквания и специфика и пригаждането им за снимки. 3 часа
11. Научни филми. Разработване методика и техника на снимките. Специфика на работа. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Занимания със снимачна операторска техника, светофилтри, приспособления. 4 часа
2. Занимания във фотолабораторията по фотографските процеси. 4 часа
3. Осъществяване на снимки в натура с видеокамера и различни обективи при сълнчево и облачно време. 4 часа
4. Снимки на натура с видеокамера - упражнения по кинематографични планове и движения на камерата. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционния курс се съпровожда от илюстративни и дискусионни материали, филмови и телевизионни прожекции на кадри, фрагменти, епизоди и цели филми. На тези прожекции се провеждат и подробни обсъждания на операторската работа, на определени аспекти от изразните средства използвани във филма и всичко се свързва с изпълнение на практическите задачи на студентите.

На лекциите се провокират и разговори и дискусии по някои от основните теми на разделите засягащи личното отношение, възпитанието на вкус, предпочтитанието към определени творчески решения, въпросите на стила и почерка, на личното присъствие в

творческия процес, на отделни школи и направления, на мястото на оператора в целия аудио-визуален процес.

Особено внимание се обръща на обсъждането на готовите практически задачи, с което се цели добиване на навици за защита на собствени творчески постижения.

Извънаудиторна заетост на студентите - самостоятелна работа на студентите по време на семестъра, която след реализирането ѝ допринася за овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина, а също и за получаването на съответния кредит от студентите. Студентите се подготвят като осъществят задължителни и самостоятелни задачи.

МОНТАЖ НА ДОКУМЕНТАЛНИ ФОРМИ 1 ЧАСТ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о /текуща оценка/

Вид на изпита: практически

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова

Структура на курса:

Курсът по Монтаж на документални форми I ч се разглежда основните понятия свързани с принципите при работа с документален, архивен материал, редактиране на интервю, дикторски тест. Разглеждат се различните специфики на отделните форми и особеностите при монтажа. Студентите овладяват различни начини на монтаж на документалните форми, спецификата на тв формите – новини, публицистика, портрет и др.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите, особеностите и проблеми, свързани с работата в документалното кино и документалните форми;
- подготви студентите за самостоятелна работа в телевизията;
- подготвя студентите за бъдещата им работа като монтажисти на пулт, на новини, публицистика и документални филми.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да са придобили знания за основните понятия свързани с подготовката, подреждането и монтажа на архивен и документален материал;
- Да са усвоили принципите, спецификата на документалното кино;
- Да могат да работят с интервю, анкета, дикторски текст.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Документални форми – видове. Специфика на подготовката и работа в постропукция. Особености на монтажа. 4 часа
2. Звук – видове. Категории звук. Особености при работа със звука в документалните форми. Работа с диктор, коментар, задкадров текст. 4 часа
3. Новини, репортаж. Специфика при работа с актуален материал. Видове новини. Специфика на монтажа. 4 часа
4. Публицистични предавания – видове, специфика на монтажа. Работа с актуален текст. Работа с диктор и музика. Коментар. 5 часа

5. Интервю – видове, работа с текст. Предварителна реакция на текста. Интервюто като част от документалния филм. Интервюто като средство за портрет. Специфика на изразните средства – звукови и монтажни. 4 часа
6. Анкета. Видове. Подготовка, снимки, монтаж. Импресия – видове и предназначение. Импресията като част от тв програма. 4 часа
7. Учебен филм – предназначение, теми. Видове учебни филми и мястото им в тв програмите. Използване на съвременни монтажни технологии. 5 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Подготовка на документален материал. Опис. Редактиране на текст. Последователност при монтажа. 3 часа.
2. Опис на текст за работа с интервю. Видове интервю. Специфика на монтажа. Особености при работа с текста. 3 часа.
3. Редактиране на текст. Работа със звукови фонограми. 3 часа.
4. Анализ на документален материал. 3 часа.
5. Работа с диктор, коментар, задкадров текст. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи, разучаване на софтуер. Лекциите се онагледяват с видео материали Основният акцент при лекционния курс са практическите задачи

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез различни форми – практическа задача, документално наблюдение, документален портрет. Крайната оценка за семестъра е средноаритметична на оценките по отделните дейности, предвидени за изпълнение през семестъра.

РЕЖИСУРА В ДОКУМЕНТАЛНИТЕ ФОРМИ – 2 ЧАСТ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 ча упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

„Режисура в документалния филм“ се надграждат базовите знания с теми, свързани с документалното кино и съвременният филмов процес, нови жанрове, форми, теми (документален анимационен филм), mockumentary (docuscomedy), експериментални филми и форми, персонализирана документалстика и публицистика и т.н. В хода на учебния процес се обръща внимание и на новите телевизионни форми, използвани в документален подход – риалити и др. В практическите упражнения студентите ще се опитат да усвоят принципите за изграждане на логичен, ясен и емоционален филмов разказ със средствата на документалното кино. Както и документалното кино в процеса на глобализация, и документалното кино и документалните форми в новите дигитални медиии.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира компетентности за работата на филмовия режисьор в документалното кино и телевизионните документални форми;

- формира компетентности за спецификата на документалния аудиовизуален продукт и неговите допирни точки с филмовото изкуство или с публицистиката;
- формира компетентности за спецификата на документалния филмов разказ и ролята на импровизацията в работата на режисьора в документалното кино;
- формира компетентности за художествено изработване на документалния филм или професионалната реализация на друга документална форма;
- формира компетентности за съвременните тенденции в документалистиката и за документалното кино в телевизията, в електронните и дигиталните медии, за синтеза между изкуство и медиа.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Формирали са компетентности за принципите, по които се изгражда едно документално филмово произведение и един телевизионен аудиовизуален продукт;
- Формирали са компетентности за развитие на документален филмов проект или друга документална форма от идеята до сценария;
- Формирали са компетентности за художествена интерпретация на темата и идеята или за професионално осъществяване на телевизионна жанрова форма;
- Формирали са компетентности да боравят свободно с кинематографичните инструменти, позволяващи да се изгради документален филмов разказ;
- Формирали са компетентности за реализация на документален филмов или телевизионен проект;
- Формирали са компетентности да работят в екип и да организират работата на снимачната група и на терен;
- Формирали са компетентности за презентиране на документални филми и форми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Стратегически подходи при планиране, подготовка и реализация на документален филмов проект. 3 часа
2. Съвременни тенденции в документалното кино. 4 часа
3. Документалното кино в телевизията, в електронните и дигиталните медии. 3 часа
4. Същност на филмовия образ. Специфични особености на филмовия образ в документалното кино. 3 часа
5. Конфликтът в документалния филм. Изграждане и разгръщане на конфликт. Гледната точка на автора. 3 часа
6. Реализъм и интерпретации. Метаразказ в документалните форми и прочита на зрителя. 3 часа
7. Филмовият език и ролята на монтажа - монтажна фраза, филмов епизод. Темпоритъм. 3 часа
8. Постпродукцията в документалното кино. Финализиране на филма. 3 часа
9. Понятието „контекст“ при възстановки, интермеди и работа с архивен материал. 3 часа
10. Документалното кино в процеса на глобализация. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Изследване и разработване на обекти. Анализи на филми и на филмови откъси. 5 часа
2. Документално наблюдение на процес или събитие, репортаж, интервю. 5 часа
3. Проблемен документален филм. Анализи на филми. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции и упражнения, анализи на филмови и тв произведения, работа по заден текст, анализ на картини и фотографии. Целта на лекциите е да се усвоят основните принципи и специфика при работа върху документални форми. Студентите да

придобият умения и знания за елементите, от които се изгражда документалния филм, да усвоят спецификата на документалното кино и телевизионните жанрове. Да са наясно с творческата роля на режисьора при различните етапи на създаване на филм. Да усвоят професионални умения при работата в основния творчески екип. Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания, свързани с етапите на изграждане и създаване на документален филм.

Работа на оператора в документално и научно-популярно кино 1 ч

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц.. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Обучението по учебната дисциплина включва детайлно и систематично познание върху композицията на изображението, осветлението, тоналното и цветово решение на филмовия и телевизионен кадър, движението в кадъра на камерата и актьорите, което прави дисциплината основна в овладяване майсторството на операторството.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира у студентите общ обем от познания и практически умения,
- изгради умения необходими при постигане на задачите за практическо осъществяване на реализацията на художествения образ във филма.
- усвои необходимите технически умения за работа на терен

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Студентът да може сам да направи свои операторски разработки на бъдещи проекти в снимачната дейност.
- Реализирайки тези свои практически задачи той ще усвоява придобиваните теоретични знания.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Място на операторската група и нейната организационна структура.
Взаимоотношения с другите групи и отдели. 3 часа
2. Главни етапи на филмопроизводство. Роля и място на оператора.
3. Подготовка, оглед и документация. 3 часа
4. Операторът и работата по режисърския сценарий. Ролята на операторското въображение. 3 часа
5. Операторски и проби. Работа със сценографа и реквизит. Подготовка и операторска експликация за бъдещия филм. 4 часа
6. Организация на операторската група и взаимодействие. Разпределение на задачите.
7. Снимачен период. 4 часа
8. Мястото на оператора в решението на драматургичните задачи. Роля на композицията и осветлението в изграждане на епизодите и образите. Портретна характеристика. 4 часа

9. Маниер, почерк, стил и употребата на операторските изразни средства. З часа **УПРАЖНЕНИЯ**

1. Художествен анализ на заснети от студентите на натура епизоди. 3 часа
2. Анализ на снимки направени от студенти по специалността. 3 часа
3. Упражнения върху снимки с камера и осветление в павилион. 5 часа
4. Упражнения върху снимки на портрет и детайл в павилион с изкуствено осветление и камера. 4 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционния курс се съпровожда от илюстративни и дискусионни материали, филмови и телевизионни прожекции на кадри, фрагменти, епизоди и цели филми. На тези прожекции се провеждат и подробни обсъждания на операторската работа, на определени аспекти от изразните средства използвани във филма и всичко се свързва с изпълнение на практическите задачи на студентите.

На лекциите се провокират и разговори и дискусии по някои от основните теми на разделите засягащи личното отношение, възпитанието на вкус, предпочтитанието към определени творчески решения, въпросите на стила и почерка, на личното присъствие в творческия процес, на отделни школи и направления, на мястото на оператора в целия аудио-визуален процес.

Особено внимание се обръща на обсъждането на готовите практически задачи, с което се цели добиване на навици за защита на собствени творчески постижения.

МОНТАЖ НА ДОКУМЕНТАЛНИ ФОРМИ 2 ЧАСТ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова

Структура на курса:

Курсът по Монтаж на документални форми II ч се разглежда основните понятия свързани с принципите при работа с документален, архивен материал, редактиране на интервю, дикторски тест. Разглеждат се различните специфики на отделните форми и особеностите при монтажа. Студентите овладяват различни начини на монтаж на документалните форми, спецификата на тв формите – новини, публицистика, портрет и др.

Академичната дисциплина има за цел да:

- работят с публицистични материали;
- овладеят ритмичните и пространствени закони на документалните форми;
- са подгответи да работят в телевизия;
- се подгответи за режисьори по монтаж на документални филми и други документални форми;
- овладеят съвременните монтажни технологии.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да работят с актуален материал;
- да редактират текст и да работят с архивен материал;
- да изграждат цялостна монатжа и звукова композиция;
- да са подгответи за работа в новинарски, публицистични и други тв форми;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Документален филм-теми, структуриране на материала, особености на монтажа. Съчетаване на архивен и съвременен материал. Използване на нови технологии в документалния филм. Изграждане на цялостен ритъм и монтажна композиция. 5 часа
2. Поетични документални филми. Наблюдателни документални филми. Рефлексивни документални филми. Перформативни документални филми. Псевдо документални филми / *mockumentary*/. 5 часа
3. Портрет – видове, визуално изграждане, звуково решение. Портрет на епоха, известна личност, съвременник, историческа фигура. 4 часа
4. Работа върху политически актуален материал – гледна точка, конфликт. Изграждане на образ с текст и звукови изразни средства. Особености на монтажа. 4 часа
5. Сходства и различия на реалността в интерпретация на филмовия и тв образ. Подменена реалност. Субективна и обективна гледна точка. Документалното кино като образ на реалния свят. Структуриране на материала. Изграждане на темпоритъм. 4 часа
6. Обективно и субективно отражение на информацията при документалните форми. Манипулация на материала. 4 часа
7. Документално кино и елементи на игрална възстановка. Съчетаване на игрални и документални кадри. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Особености на монтажа при док. форми. Монтаж на новини. 3 часа.
2. Субективно и обективно начало в документалните форми. Монтаж на обективни и субективни материали. 3 часа.
3. Особености при работа с архивен материал. Монтажен филм. Особености. Начини на съчетаване на различните материали. 3 часа.
4. Специфика на документалния кадър. Особености при работа в тв и документален филм. Видове кадри. Използване на крупности и видове монтаж. 3 часа
5. Новите технологии при документалните форми. 3 часа.

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи, разучаване на софтуер. Лекциите се онаглеждяват с видео материали Основният акцент при лекционния курс са практическите задачи

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез различни форми – практическа задача, документално наблюдение, документален портрет.

Студентите самостоятелно работят по различни задачи, които са писмени и практически.

ТЕКУЩА УЧЕБНА ПРАКТИКА.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум:, 2 часа упражнения

Форма за проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра Телевизионно, театрално и киноизкуство Факултет по изкуствата

Лектори: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Курсът по Текуща учебна практика има за цел да приложи знанията на студентите по време на лекционните курсове в практически дейности придобити през втората година. Курсът има за цел да създаде практически умения свързани с работата върху документален и игрален филм , работа в екип – организация, подготовка и работа на терен.

Академичната дисциплина има за цел да:

- приложи на практика придобити знания по време на втората година;
- изгражда професионални умения свързани с работата върху документален филм, игрална новела, работа със звук
- изгражда професионално отношение за работа в екип.;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да приложат на практика усвоените през годината знания в областта на киното и телевизията;
- Да усвои работа с микрофон на терен
- Да изучават и издирват подходящи персонажи за документален филм, портрет, интервю
- Да усвоят подготовката при работа с документален обект.
- Да изградят умения за работа в екип.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

Не са предвидени.

УПРАЖНЕНИЯ

Обучението по дисциплината е свързано с провеждането на практика на терен в продължение на 30 часа.

През втората година обучението е акцентирано на документалните жанрове. Студентите се обучават да снимат, записват и монтират интервю, да разработват актуален от ежедневието материал,

Задачите за практическото обучение се определят от художествените ръководители на курсовете по трите специалности Филмова и тв режисура, Филмово и тв оператоство, Филмов и тв монтаж, Те са на базата на предвиденото по време на учебната година обучение в различни дисциплини и имат за цел практическо усвояване на теоретичния материал.

Практиката има няколко етапи - подготовка – разработване на сценарии, работна книга, проучване на обект.

Част от практическото обучение са общите коментари на студентите от трите специалности и разпределението на индивидуалните и екипни задачи.

Студентите се разделят на екипи, в които участват студенти от трите специалности.

Учебната практика се провежда от асистентите на отделните специалности под ръководството на художествените ръководители.

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез предварителна подготовка на задачите за по време на практика. Обсъждане на сценарии, изготвяне на снимачен план, разпределение на задачи, репетиции, обсъждане на техническото оборудване.

Извънаудиторна заетост

Студентите работят по предложения за задачи свързани с учебната практика. Изготвят сценарии, работят по постпродукцията на заснетите задачи. Част от извънаудиторната заетост е заснемането и монтиране на мероприятията свързани с дейността на университета и факултети.

СВЕТЛИНА И ЦВЯТ 1 ЧАСТ

ECTS кредити: 12,0

Седмичен хорариум: 3 часа лекции, 5 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о

Вид на изпита: практически

Семестър: V

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков. Доц. д-р Крум Иванов;

Структура на курса:

Специалистите учащи се в специалност "Филмово и телевизионно операторство" трябва да получават пълна и всестранна подготовка за организиране на драматургичен материал и запис върху различни носители на изображение, изработено с добро познаване на естетиката на киното и телевизията при отлично владеене на техните специфични технически и художествени изразни средства.

Академичната дисциплина има за цел да:

- се формират способности у студентите за самостоятелна работа като оператор приложима в бъдещата им професия;
- се формира умение за работа по реализиране на собствена снимачна практическа работа
- се формират умения у студентите за анализ на изразните средства на операторското майсторство – композиция, светлина, цвят.
- се формират способности за анализ и оценка на операторската работа в филмови произведения и телевизионни програми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

Понятия светлина и цвят. 3 часа

Цвят на обекта. Осветяване на сянката – зависимост. 4 часа

Характеристика на цвета и окраската на телата. Цветен тон, насыщеност, светлота.

Спектрални характеристики на светлината и цвета. 4 часа

Психофизиологични аспекти в усещането за цветовете. Зависимост между цвят и спектрален състав. Метамерни спектри и цветове. 4 часа

Основи на цветното възприятие. 4 часа

Композиционно, свето и цветотонално единство и контрапункт. Операторска и пластична концепция. 4 часа

Светлинни ефекти и цвят. Оптическо смесване на цветовете. Яркост на цветните повърхности, осветление на гланцови и рефлектиращи повърхности. 5 часа

Осветителни прибори за цветно осветление. Цветни и дихроични филтри. Конверсионни филтри. Отразители и отразителни повърхности. 4 часа

Цветна температура и осветление. 4 часа

Екстериор и проблеми на цветното снимане. Специални ефекти и режими. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1.	Снимки на натура с видеокамера - упражнения по светлина в различни натурни ефекти на осветление.	15
2.	Осъществяване на снимки в павилион с видеокамера и различни схеми на осветление.	15
3.	Осъществяване на снимки в натура с видеокамера и различни обективи при слънчево и облачно време.	20

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи анализи. Лекциите се онагледяват с видео материали / откъси от филми, предавания/. Основният акцент при лекционния курс са практическите задачи. Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез различни форми – монтажа на епизод, подреждане и избор на материал, цветови корекции, работа с звукови ефекти и музика.

ТЕОРИЯ И ТЕХНОЛОГИЯ НА ЕКРАННОТО ИЗОБРАЖЕНИЕ Iч.**ECTS кредити:** 4,5**Седмичен хорариум:** 2 часа лекции,**Форма на проверка на знанията:** т.о.**Вид на изпита:** практически**Семестър:** V**Методическо ръководство:** Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата**Лектор:** Иво Михайлов**Структура на курса:**

Дисциплината включва запознаване с основните стъпки, включени в цифровата обработка на изображения. Получаване на изображение. Подобрене на изображението. Възстановяване на изображение. Сегментиране на изображение.

Синтезиране и компресиране на изображения .Цифрова обработка на изображения.

Академичната дисциплина има за цел да:

- познават фазите на обработка на изображението
- познават възможностите за подобряване на изображението.
- познават възможностите за обработка на цветни изображения;
- познават процеса на сегментиране на изображението

Учебна програма:**ЛЕКЦИИ**

Съвременната практика на дигитални ефекти 3 часа

Неразделната роля на техника за цифрови изображения (DIT). 3 часа

Преминаването от традиционен филм към цифрова технология в началото на 21 век. 3 часа

Контрол на качеството на изображението: 3 часа

DIT(техническата поддръжка)и операторът: синергична връзка. 3 часа

Запознаване с процесите на позитивната и негативната мишина. 4-часа

УПРАЖНЕНИЯ

Запознаване със сеснситометрични изследвания в сенситометрията. 4 часа

Фазите на обработка на изображението.3 часа

Сегментиране на изображението 4 часа

Цифрово представяне на визуална информация. 5 часа

Разделянето на изображение на съставните му части или обекти;. 5 часа

Предизвикателства и еволюция на новите технологии - цифрови камери, софтуер и работни процеси. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи, разучаване на

софтуер. Лекциите се онагледяват с видео материали Основният акцент при лекционния курс са практическите задачи

СВЕТЛИНА И ЦВЯТ 2 ЧАСТ

ECTS кредити: 12,0

Седмичен хорариум: 3 часа лекции, 5 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков. Доц. д-р Крум Иванов;

Структура на курса:

Специалистите учащи се в специалност "Филмово и телевизионно операторство" трябва да получават пълна и всестранна подготовка за организиране на драматургичен материал и запис върху различни носители на изображение, изработено с добро познаване на естетиката на киното и телевизията при отлично владене на техните специфични технически и художествени изразни средства.

Академичната дисциплина има за цел да:

формира у студентите общ обем от познания и практически умения, необходими при постигане на задачите за практическо осъществяване на реализацията на художествения образ във филма.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Влияние на цветовете върху психиката и физиологията. Цвят иmonoхромия.
Цветни акценти, цветна яркост, цветоно единство. Драматургични задачи и операторските изразни средства
2. Осмисляне на новите проблеми и тенденциите при работа с цвета. 6 часа
3. Телевизията – същност и специфика. 6 часа
4. Снимки на телевизионни филми. . 6 часа
5. Снимка на информация. . 6 часа
6. Телевизионния репортаж – специфическа форма за отразяване на действителността. 6 часа
7. Композиция на телевизионния кадър – нова форма на изобразително творчество. ТВ оператор и ТВ журналист – коментатор. ТВ журналист в кадъра. 6 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Снимки на натура с видеокамера - упражнения по светлина в различни натурни ефекти на осветление.
2. Осъществяване на снимки в павилион с видеокамера и различни схеми на осветление. 15 часа
3. Осъществяване на снимки в натура с видеокамера и различни обективи при слънчево и облачно време. 15 часа
4. Упражнения в павилион с цвят. 30 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционния курс се съпровожда от илюстративни и дискусионни материали, филмови и телевизионни прожекции на кадри, фрагменти, епизоди и цели филми. На тези прожекции се провеждат и подробни обсъждания на операторската работа, на определени аспекти от изразните средства използвани във филма и всичко се свързва с изпълнение на практическите задачи на студентите. Всеки раздел от учебната програма

предвижда определени теми за реферати, с които се цели проверка на усвоения материал, изисква се определено лично отношение по определени технически или творчески въпроси

СПЕЦИАЛНИ ВИЗУАЛНИ ЕФЕКТИ 1 ЧАСТ

ECTS кредити: 7.5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 3 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков. Доц. д-р Крум Иванов;

Структура на курса:

Структура на курса:

Визуалните ефекти са предназначени да повишат художествената изразност на изображението, да подчертаят или да прикрият определени детайли от него, най-вече да внушат нови мисли на зрителя, пресъздавайки на екрана несъществуващи светове. Разглеждат се повечето от най-съвременните технологии, чрез които се постигат невероятните зрителни илюзии в киното и телевизията.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите, визуалните ефекти;
- подготви за възможностите при използването на визуалните ефекти;
- ги запознае с новите тенденции;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните понятия визуалните ефекти;
- да знаат какви възможности предоставят;
- да се ориентират в използването на ефектите;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Въведение във визуалните ефекти. Същност на SFX. Историческо развитие и класификация на SFX.2 часа
2. Въведение във визуалните ефекти. Същност на SFX. Историческо развитие и класификация на SFX.3 часа
3. Създаване на специални ефекти чрез експониране на кадъра на части. Специфика в методиката на работа за кино или телевизия. 3 часа
4. Двойна експозиция в киното и телевизията. Принципни разлики. 2 часа
5. Многократно експониране на кадъра и вкопиране на “духове”. 2 часа
6. Създаване на ефект “космическо пространство и звездно небе” в киното и чрез компютърна обработка в телевизията и киното. 2 часа
7. Мултилициране на хора, етажи и сгради. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Фотоапликация на стъкло. Последваща рисунка на стъкло. 1 час
2. Маскираща рисунка. Маскираща фотоапликация. 3 часа
3. Предно осветени - задно осветени маски. Особености при снимане на кадри със стъкло. 3 часа
4. Двукратна предна маскираща прожекция. Подвижни маски. 3 часа
5. Отделяне на предния план от фона чрез цветова разлика между тях. 3 часа
6. Син экран.

7. Използване на програми за падащи мъгли. Обръщане на текст около триизмерни форми. 3 часа
8. Технологични проблеми при подвижните маски. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Практическите им упражнения целят да ги доближат максимално до производствените условия на работа на един оператор в снимачен процес и в постпродукция. Работата им с филмова камера и с телевизионни камери в студио ще бъде начин да опознаят и практикуват специфични умения в реална среда

ТЕОРИЯ И ТЕХНОЛОГИЯ НА ЕКРАННОТО ИЗОБРАЖЕНИЕ 2 ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции,

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: Иво Михайлов

Структура на курса:

Дисциплината включва запознаване с основните стъпки, включени в цифровата обработка на изображения. Получаване на изображение. Подобрене на изображението. Възстановяване на изображение. Сегментиране на изображение.

Синтезиране и компресиране на изображения .Цифрова обработка на изображения.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Запознае с инструментите за извличане на компоненти на изображението;
- Запознае с разделянето на изображение на съставните му части или обекти;
- Запознае с размера и разделителната способност на изображението;
- Запознае с предимствата на цифровата обработка на изображения.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Трансформиране на киното с навлизането на цифровите изображения. 4 часа
2. Дигиталното разкриване на реалността. Метафора и въплътена симулация. 4 часа
3. 2D и 3D композиране, дълбочина и ефекти на камерата.4 часа
4. Инструменти за извличане на компоненти на изображението. 5 часа
5. Многопланово и дълбочинно композиране. Естетика на композирането. . 5 часа
6. Как цифровите изображения могат да имитират, трансформират, оформят и генерират както фантастични, така и светски обекти и явления. 4 часа
7. Кинетична синестезия и фотографското изображение. Виртуалност, пластичност и игра. 4 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи, разучаване на софтуер. Лекциите се онаглеждават с видео материали Основният акцент при лекционния курс са практическите задачи

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез различни форми – практическа задача за въвеждане в програма AVID, монтаж на игрален епизод на нова монтажна програма, изготвяне на графични надписи и обработката им

Студентите самостоятелно работят по различни задачи, които са и практически.

ПЛАСТИЧНИ ФОРМИ НА ИЗОБРАЖЕНИЕТО 1 Ч

ECTS кредити 12,0

Седмичен хорариум: 3 часа лекции, 5 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков. Доц. д-р Крум Иванов;

Структура на курса:

В теоретичен и практически план студентите изучават основните положения от теорията на киното и телевизията, техниката за реализирането им, основните положения в организацията и технологията на телевизионното и филмово производство.

Тъй като кинематографическата форма на аудио-визуалното произведение за кино и телевизия съществува само на екран, пред оператора лежи отговорността както за фотографическото качество на изображението, така и за изобразителната композиция на кадрите, осветлението, тоналността, колорита и определени специални методи на снимане.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да се формират способности у студентите за самостоятелна работа като оператор приложима в бъдещата им професия;
- да се формира умение за работа по реализиране на собствена снимачна практическа работа

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

Преглед на основните операторски изразни средства - 7 часа

Взаимозависимост между първа и втора компонента. Синхрон, контрапункт. Условност на тишината (от гледна точка на кинематографиста) 7 часа

Стилистични фигури. Пунктоация и семиотика. Постепенност и градация. Елипса, метафора, символ, аллегория. 7 часа

Съвременни тенденции на екранната пластика. 7 часа

Конструиране на ново пространство, свързано с новите цифрови технологии. 5 часа

Авторско концепция на оператора по отношение на филмовата изразност. 5 часа

Организацията на кадровото пространство и акцентиране на съдържанието чрез характера на изображението. 5 часа

Движещата се камера на: 8 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Снимки на натура с видеокамера - упражнения по светлина в различни натурни ефекти на осветление. 15 ч.
2. Осъществяване на снимки в павилион с видеокамера и различни схеми на осветление. 15 ч.
3. Осъществяване на снимки в натура с видеокамера и различни обективи при слънчево и облачно време. 15 ч.
4. Упражнения в павилион с цвят. 15 ч.

Организация и оценяване на курса:

Лекциите се онаглеждават с видео материали / трейлъри, тийзъри, реклами, музикални клипове/. Основният акцент при лекционния курс са анализите, дискусиите и практическа реализация на изследвания материал. Студентите обсъждат откъси от трейлъри, които онаглеждават лекционния материал. Използват се примери от развитието

на трейлъра и музикалния клип, които студентите трябва да познават в хода на своето обучение. За целта на студентите е предоставен списък с филми, трейлъри, тийзъри, реклами и музикални клипове, с които те трябва да се запознаят в своята самостоятелна подготовка. Акцентът се поставя върху самостоятелното мислене, креативните подходи към реализираните в часовете задачи, аналитично и нестандартно мислене.

СПЕЦИАЛНИ ВИЗУАЛНИ ЕФЕКТИ 2 ЧАСТ

ECTS кредити: 7.5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 3 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: VII

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков. Доц. д-р Крум Иванов;

Структура на курса:

Визуалните ефекти са предназначени да повишат художествената изразност на изображението, да подчертаят или да прикрият определени детайли от него, най-вече да внушат нови мисли на зрителя, пресъздавайки на екрана несъществуващи светове. Разглеждат се повечето от най-съвременните технологии, чрез които се постигат невероятните зрителни илюзии в киното и телевизията. Набелязват се посоките за развитие на най-новите филмови и дигитални технологии не само в областта на визуалните ефекти, но и в производството на аудиовизуални продукти въобще.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Въведение във визуалните ефекти. Същност на SFX. Историческо развитие и класификация на SFX. 2 часа
2. Филм, видео и дигитално обработено изображение – различия и допирни точки на технологичния процес. Принципна схема на филмово-дигитален метод. 2 часа
3. Многократно експониране – основни принципи на работа в киното и в телевизията. Различия и подобия в методиката на работа. 3 часа
4. Създаване на специални ефекти чрез експониране на кадъра на части. Специфика в методиката на работа за кино или телевизия. 2 часа
5. Експониране на надписи върху движещи се или статични изображения за кино и за телевизия
6. Двойна експозиция в киното и телевизията. Принципни разлики
7. Преливане между два кадъра чрез двойна експозиция
8. Повторно експониране на анимационни ефекти, светкавици, пламъци и др
9. Използване на оптична копирна машина или анимационна трикова маса за риплинг (rippling) или стробинг(strobing) ефект

УПРАЖНЕНИЯ

1. Предно осветени - задно осветени маски. Особености при снимане на кадри със стъкло 4 часа
2. Ротоскоп4 часа
3. Фронтпрожекция на Зм скочлайт экран4 часа
4. Фронтпрожекция при използване за фоново изображение на статичен диапозитив. 4 часа
5. Двукратна предна маскираща прожекция. Подвижни маски. 4 часа
6. Отделяне на предния план от фона чрез цветова разлика между тях. 4 часа
7. Технологията адитивен трансперант. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с анализи, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи, разучаване на нововъведения във монтажния език. Лекциите се онагледяват с видео материали
Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез различни форми – практическа задача , заснемане на етюди и кратки видеоновели.

ПЛАСТИЧНИ ФОРМИ НА ИЗОБРАЖЕНИЕТО 2 Ч

ECTS кредити17,0

Седмичен хорариум: 3 часа лекции, 7 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Семестър: VIII

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков. Доц. д-р Крум Иванов;

Структура на курса:

Операторът получава подготовка да управлява цялата киноснимачна, телевизионна техника и осветителна техника, да ръководи работата на всички подчинени му звена. Творческата работа на оператора протича в производствени условия и изисква високо професионално майсторство, специални кинематографични знания, специфични способности, широка обща култура, способности за общуване в екипа, това осигуряват заниманията в дисциплината "Филмово и ТВ операторство", раздел от която е Пластични форми на изображението

Академичната дисциплина има за цел да:

- се формират умения у студентите за анализ на изразните средства на операторското майсторство – композиция, светлина, цвет.
- се формират способности за анализ и оценка на операторската работа в филмови произведения и телевизионни програми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

Основни принципи на операторската експликация. 10 часа

Драматургия и образно пластичен еквивалент. 5 часа

Граници на технология и творчество в операторската работа. 5 часа

Кинетичен режим и неговата роля в изграждане на филмовия ритъм. 5 часа

Визуален език и стил на филмовия оператор. 5 часа

Взаимозависимост на медиите. 5 часа

Обобщения и дискусии. Изводи от практиката. 5 часа

УПРАЖНЕНИЯ

Работа по операторската светлинна схема1 15 ч

Упражнения с нови технически средства за снимки . Steadicam, Drone, Gimbal20 ч

Работа с режисьор върху игрален етюд. 15 ч

Работа върху заснемане на рекламен клип. 20 ч

Работа върху музикален клип. 10

Работа в телевизионно студио. 25

Организация и оценяване на курса:

Лекциите се онагледяват с видео материали / трейлъри, тийзъри, реклами, музикални клипове/. Основният акцент при лекционния курс са анализите, дискусиите и практическа реализация на изследвания материал. Студентите обсъждат откъси от трейлъри, които онагледяват лекционния материал. Използват се примери от развитието на трейлъра и музикалния клип, които студентите трябва да познават в хода на своето обучение. За целта на студентите е предоставен списък с филми, трейлъри, тийзъри, реклами и музикални клипове, с които те трябва да се запознаят в своята самостоятелна подготовка. Акцентът се поставя върху самостоятелното мислене, креативните подходи към реализираните в часовете задачи, аналитично и нестандартно мислене.

ЛИЧЕН ТВОРЧЕСКИ ПРОЕКТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: Т.О.

Вид на изпита: практически

Семестър: VIII

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков. Доц. д-р Крум Иванов;

Структура на курса:

Дисциплината е свързана с подготовката и реализацията на дипломния проект – практическа и теоретична част. Часовете и темите, по които са провежда дисциплината са индивидуални и не са фиксираны. Та зависят от избора на материалите и степента на готовност на студента.

Академичната дисциплина има за цел да:

- студентите да бъдат подпомогнати в избора на дипломна работа – теоретична и практическа ;
- да работят по задачите професионално и при спазване на етапите на работа.;
- Да изготвят професионално документацията при подготовката на практическата част;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да покажат умения в подготовката на различните етапи ,
- Да са извършили и консултирали задачите р различните етапи на работа.
- .Да създадат завършен творчески продукт

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

Няма предвидени

УПРАЖНЕНИЯ

Обсъжданията са в зависимост от избора на тема и филм на студента. Те се провиждат в присъствието на всички студенти. Студентите могат да се явяват и на допълнителни консултации в приемното време на художествения ръководител.

Теоретична част

Обсъждане на тема за теоретичното дипломна работа. Анализ на възможните теми и интересите на дипломанта в съответната област на киното и телевизията.

Консултации на различни етапи.

Графитно оформление

Практическа част - Играчка новела

Идея за играчка новела

Синопсис..

Изграждане на сценарий. За игрална новела;
Подготовка:
Работна книга;
Избор на екип
Избор на места за снимки;
Уточните ни фотоси на места за снимане;
Кастинг за актьори;
Изготвяне на бюджет;
Изготвяне на снимачен график.;
Постпродукция.

Практическа част - Документален фильм

Избор на тема.
Проучване на мястото.
Предварителен разговор с участниците.
Подготовка на въпросите за интервю на участниците.
Обсъждане и описване на кадри за покритие на интервюто.
Бележки за създаване и въвеждане в атмосферата на документалния филм;
Изготвяне на сценарий
Подготовка да неочаквани събития или действия и как те могат или не трябва да се включват във филми.
Обсъждане на сценария с оператора.
Изготвяне на снимачен график.
Постпродукция

Организация и оценяване на курса:

Студентите работят върху различни етапи от подготовката на дипломните материали, които се консултират на различни фази на готовност
Студентите трябва да провеждат редовни консултации на различен етап от подготовката на материалите.

Избирами курсове

УВОД В ADOBE PREMIERE

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о. / текуща оценка/

Вид на изпита: практически

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Биляна Топалова

Структура на курса:

Обучението по учебната дисциплина включва въведение в основните понятия свързани с една от най-разпространените монтажни програми Adobe Premiere. Курсът се провежда в две части. През първата част Увод студентите се запознават с основните понятия и умения свързани с работата на тази монтажна програма; работна площ, инструменти, подреждане.

Курсът се провежда в две части. През първата част Увод студентите се запознават с основни понятия и умения свързани с работата с Adobe Premiere Pro;

Учебната дисциплина има за цел:

- да въведе студентите в основните понятия свързани с Adobe Premiere

- да ги запознае с подготовката за монтаж;
- да усвоят началното ниво на монтажната програма Adobe Premiere

Очаквани резултати:

- да са придобили основни знания за работа с Adobe Premiere;
- да са усвоили първия етап от подготовката за монтаж с програмата Adobe Premiere

Съдържание на учебната дисциплина:

1. Въведение в програмата Adobe Premiere Pro създаване на проект; интерфейс; настройки; Разположение на основните панели. Менюта. 3 часа
2. Подготовка за монтаж качване на материал; зареждане на клип в проект /import/ ; създаване на Bin - подреждане на материали; създаване на секвенция; 3 часа
3. Работа с тайм линия Инструменти за работа; панели - настройки; основни бързи клавиши. 3 часа
4. Времеви мащаб и методи на навигация по линията за монтаж; експорт на клип /export/.3 часа
5. Създаване на надписи- начални, финални. Обработка на надписа – цвят, сянка, контур, размери. 3 ча

УПРАЖНЕНИЯ

1. Разполагане на материала на аудио и видео пътеки / Timeline/.5-часа
2. Параметри и видове пътеки – видео, аудио; работа с keyframes. бчаса
3. Режими за монтаж. 5часа
4. Монтаж на материал. 9часа
5. Бързи клавиши. 5часа

Организация и оценяване на курса:

За обучението се използват и анализират откъси от филми, тв предавания, анализи на отделни епизоди, усвояват се новости в областта на компютърната обработка на кадрите. Лекционният курс и практическите упражнения се провеждат в лекционни и компютърните зали

Практически задачи – самостоятелни и в екип.

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез различни форми.

Практическите упражнения включват следните компоненти: монтиране на 5 курсови и една семестриална задача, анализи на филми, разкадровки, допълнителни монтажни упражнения. Всички задачи се оценяват през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие в екип.

РЕЖИСЬОРСКИ СЦЕНАРИ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас.д-р Петър Русев

Структура на курса:

Курсът дава теоретични и практически познания на студентите за същността на режисърския сценарий и съвременните тенденции в развитието на този формат. Обучението включва разкриване специфичните особености на режисърския сценарий. Изясняват се различните жанрове и техните особености. В практическите упражнения студентите ще се опитат да усвоят принципите за изграждане на логичен, ясен и емоционален филмов разказ със средствата на режисурата.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира компетентности за работа с основните елементи, характеризиращи режисърския сценарий;
- формира компетентности за спецификата на режисърския сценарий като творчески и практически ориентиран формат и пътят до получаване на завършен аудиовизуален продукт;
- формира компетентности за изграждане на времето и пространството в игралния сценарий.
- дим разкриване особеностите на филмовия диалог.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да формира компетентности за принципите, по които се изгражда едно филмово произведение;
- да формира компетентности за творческа интерпретация, визуален стил и естетически вкус, позволяващ им да боравят свободно с изразните средства на режисърския сценарий ;
- да формира компетентности да си служат свободно с основния набор от кинематографични инструменти, позволяващи да се изгради модерен филмов разказ.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Специфика на режисърския сценарий. Взаимодействие и преобразуване на слово и изображение. 5 часа
2. Художествената реалност като обект на режисърска интерпретация. 5 часа
3. Структура на режисърския сценарий. 5 часа
4. Изграждане на последователно и паралелно действие – резонанси с основното действие. 5 часа
5. Диалог и действие – преплитане и контрапункт. Характеризация на героите – с думи и действия. 5 часа
6. Кулминация и развръзка. Преходи. Изграждане на финала. 5 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Конструиране на визуален разказ. 5 часа
2. Последователно разкадроване/заснемане на цялостно завършено действие. 5 часа
3. Създаване на режисърски сценарий за игрална новела. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

Различните теми се въвеждат на лекциите с помощта на обширни примери. Студентите анализират примери под ръководството на преподавателя. Специален акцент се поставя върху интерактивни демонстрации, илюстриращи практическите аспекти на курса. Семинарните занятия изискват активно участие, където се поставят на преден план проблеми и се предизвикват дискусии. Индивидуалната работа е от решаващо значение, тъй като студентите трябва да създадат свой собствен творчески проект или теоретичен текст. В рамките на извъннаудиторните си занятия те работят по курсов проект, който е част от оценяването им по курса. Оценяването се основава на представяне на творчески

проект или теоретичен текст. На студентите ще бъдат предоставени допълнително план на изпита и списък с литература и източници.

ОПТИКА И КИНОТЕХНИКА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Учебната програма разглежда общите закони за получаване на оптическо изображение ,принципното устройство и действие на оптическите системи основните параметри и свойства на обективите ,разглеждана се въпросите за образуването и възприятието на изображението. Разглеждат се критериите за оценка на качеството на оптичното и фотографско изображение, обсъждат се и конструкциите на съвременните обективи, широкоекранните обективи, обективи за специални кино и тв снимки, обективи с променливо фокусно разстояние, вариообективи.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Запознае с основните закони на оптиката
- Запознае със Закон за отражението на светлината
- Запознае с различните оптични системи

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да владеят основните оптични принципи;
- Да боравят със съвременната киномеханика;
- Да боравят с различните обективи

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Три теории за същността на светлината. Основни положения от теорията на Нютон описани изкривяванията и цвета на светлината"
2. Вълновата теория ,или теория на импулсите- Хюгенс и "Трактат за светлината"2 часа
3. Електромагнитната теория на Максвел. Скорост на разпространение на светлината.
4. Видима част на светлината или зони по дължина на вълната. 3 часа
5. Основи на геометричната оптика. Проблеми с явленията интерференция1 дифракция и поляризация на светлината. Закон за праволинейното разпространение на светлината. 3 часа
6. Закон за отражението на светлината. Закон за пречупване на светлината.
7. Показател за пречупване. 3 часа
8. Пълно вътрешно отражение. Пределен ъгъл. Оптически системи с плоски повърхности. Плоско огледало. Огледално изображение. Характеристика. 3 часа
9. Тристранна пречупваща призма. Пречупващ ъгъл на призмата. Дисперсия на светлината. Отражателни призми. Призми с една и две отражателни стени. Приложение в кино и ТВ апарати. 3 часа
10. Системи със сферични повърхности. Лещи. Конструктивни данни определящи лещата. Два класа лещи. Шест основни типа идеална оптическа система.

Действително и мнимо изображение на светещата точка. Заден работен участък на обектива. 4 часа

11. Фокусно разстояние. Оптическа сила на лещата. Фокусно разстояние и диоптър.
Построяване на изображението при положителна и отрицателна леща. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Грешки на оптическата система Монохроматична аберации. Сферична аберация. Кръг на разсейвания. Корекция на сферичната аберация. 2 часа
2. Кома. Корекция на кома. Астигматизъм. Корекция . 2 часа Анастигматизъм.
3. Дисторсия. Положителна и отрицателна дисторсия. Корекции. 2 часа
4. Хроматична аберация. Корекция на хроматичната аберация. Ахроматични обективи .Коефициент на средна дисперсия. 2 часа
5. Фокусно разстояние. Размер на изображението. Планове. Ъгъл на поле на зрението оптическата система. Поле на изображението. Примери на често употребявани обективи и техните ъгли на изображението по хоризонтал, вертикал и диагонал.Мащаб на изображението. 2 часа
6. Перспектива на изображението .Линейна и тонална перспектива. 2 часа
7. Зависимост на перспективата на изображението от преместване на снимачната точка по направление на оптичната ос .Ролята на широкоъгълен обектив. Перспективни изкривявания. 2 часа
8. нереспективни изменения при снимки на движещи се обекти и при снимки с движение. Фарт и фартов път. Кинетична перспектива и ролята на снимачния обектив. 2 часа
9. Имитация на движението на камерата с помощта на варио-обектив. Промени в линейната перспектива и мащаба на изображението. 2 часа
10. Относителен отвор и светлосила на обектива. Диафрагменно число. Числени значения на скалата на диафрагмата. Експонометрични разчети. 2 часа
11. Рязкост на дълбочина на изображаемото пространство. Предели на рязкото изображение. Определение на границите и дълбочината на рязкото изображение. Хиперфокално разстояние. Практически разчети свързани с границите и дълбочината на рязкост. 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Практическите упражнения включват следните компоненти: заснемане на 4 курсови и една семестриална задача, анализи на филми. Всички задачи се оценяват през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие екип.

УВОД В ТЕЛЕВИЗИОННА ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Обучението по ТВ техника включва основните принципи при работата с цифрова телевизия , системи за пренос на тв сигнала. Студентите се запознават с видеозаписващата техника, с различните формати за видеозапис, с основните функции и предназначения на видеосмесителните устройства, с тв технологии за производство и излъчване на новинарски, публицистични и художествени предавания.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, работата на телевизията;
- да подготви студентите за работа свързана с тв системи за пренос и тв сигнали;
- да поготвя студентите за бъдещата им работа в телевизиите

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да знаят производствените процеси при многокамерно снимане в телевизия
- Могат да ръководят екип в телевизионно студио и в тв постпродукция
- да са придобили знания за основните понятия свързани с цифровата телевизия
- да са усвоили принципите на видеозаписващата техника, с различните формати за видеозапис;
- да са придобили знания на основните функции и предназначения на видеосмесителните устройства.
- да са подгответи да работят в телевизия като режисьори на пулт

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. .Спектрална характеристика на зрението./ Интензивността на зрителното възприяти.3 часа
2. Физически и физеологически основи на телевизията. 3 часа
3. Основни принципи на цветната телевизия. Колориметнични закони за адитивно смесване на цветовете. МОДЕЛИ НА ЦВЕТА 5 часа
4. Преобразователи на светлинни сигнали: преобразователи от вида CCD и CMOS .Видове CCD и CMOS. 3 часа
5. Основни функции и видове тв камери. /студийни и репортажни камери/Комплектация. 4 часа
6. Цифрово телевизионно разпръскване - Digital Video Broadcasting /DVB/.
7. Цифрови формати за видеозапис, Метод за кодиране – H264, MPEG4 И др. 3 часа
8. Технология на производство и излъчване на новинарски и публицистични предавания. 3 часа
9. Технология на производство и излъчване на художествени програми3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Снимане в тв студио- декори и реквизит 3 часа
2. Снимане в тв студио – работа с осветление 3 часа
3. Снимане в тв студио- работа в режисърска апаратна 3 часа
4. Снимане в тв студио- работа в звукорежисърска апаратна 3 часа
5. Снимане в тв студио- работа в техническа апаратна 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Практическите упражнения включват следните компоненти: заснемане на 4 курсови и една семестриална задача, анализи на филми. Всички задачи се оценяват през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие екип.

ОСНОВИ НА ДРАМАТУРГИЯТА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Иван Владимиров1

Структура на курса:

Дисциплината проследява метаморфозите при възприятието на обективния образен свят и създаването на субективни художествени образи и еволюцията на екранното изображение чрез драматургични изразни средства. Застилани са и съвременни форми на изграждане на филмовия разказ чрез нелинейно структуриране и използване на различни медии, както и нововъзникнали жанрове и тенденции.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да формира **компетентности** за развитие на драматичния и драматургичния потенциал на киноизображението и приложението му за въздействие върху зрителското възприятие;
- да формира **компетентности** за структуриране на филмово повествование и изграждане на персонажи в контекста на съвременните тенденции като фрагментаризация, нелинейност, хибридност и др.;
- да формира **компетентности** за написване на цялостен и завършен сценарий или други подобни творчески текстове не само за филм, но и за други съвременни аудиовизуални форми.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

Формирал са **компетентности** за интерпретиране на разнообразни авудио-визуални структури и наративи;

Формирал са **компетентности** за осмисляне и използване всички елементи на екранното изображение за постигане на въздействаща върху зрителя кинематографична реалност.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Субективният образ на осезаемия свят – границите на човешката битийност. 2 часа
2. Художественият образ като феномен на нова битийност. 2 часа
3. Изображението като отпечатък на човешкото възприятие спрямо осезаемия свят. 1 час
4. Еволюция на изображението – образ, знак, съдържание. 2 часа
5. Елементите на изображението и значението им за динамиката на повествованието. 2 часа
6. Разкриване на образа – динамика на състоянието. 1 час
7. Развитие на потенциала на идеята и на киноизображението. 2 часа
8. Степенуване на изразните средства и стилистика. 2 часа
9. Създаване на сценарий за кратка аудиовизуална форма. 1 час

УПРАЖНЕНИЯ

1. Еволюция на изображението – образ, знак, съдържание. 2 часа
2. Съпоставяне на екранните изображения. 2 часа
3. Драматичен и драматургичен потенциал. 2 часа
4. Елементите на изображението. 1 часа
5. Субективният образ на осезаемия свят. 2 часа
6. Вътрешнокадров монтаж. 1 часа.

7. Образ, знак, съдържание 2 часа
8. Еволюция на изображението. 2 часа
9. Разработване на самостоятелна концепция за телевизионно предаване. 1 часа

Организация и оценяване на курса:

Целта на лекциите е да се усвоят основните принцип и специфика при разгръщането на драматургичния потенциал на изображението при работа върху игрални и документални форми.

Практическите упражнения са с хорариум от 30 учебни часа и имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез анализи на филми съобразно темите от лекционния курс.

ОСНОВИ НА КОМПОЗИЦИЯТА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектори: доц. д-р Крум Иванов,

Структура на курса:

Правилното разположение на елементите създава усещане за хармония, движение, напрежение – каквото пожелаете. Композицията говори хиляда думи, разказва история, наಸърчава зрител. Какво всъщност представлява композицията, как се създава, какви ключови точки има, как влияе на нашето възприятие и на какво е способна.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Запознае с вертикалният тип на ориентация на изобразителното поле
- Запознае с хоризонталният тип на ориентация на изобразителното поле
- Поставяне на главния обект в кадъра на преден план
- Различие между обекта и фона

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да владеят различните композиционно решение;
- Да владеят Златно сечение
- Да владеят Правило на третините

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Правилото на третините. 3 часа
2. Рамкиране. Основни правила при рамкиране. 3 часа
3. Фокусиране. Автоматичен и ръчен фокус. 2 часа
4. Елиминиране на разсейването. 3 часа
5. Модели, симетрия и линии. 4 часа
6. Какво прави добрата композиция? Пропорция. Акцент/фокус. Баланс и единство. Ритъм и движение. Контраст. 4 часа
7. Композиционна концепция и принципи. 3 часа
8. Композиционни техники. Композиционни градивни елементи. 4 часа
9. Динамична симетрия . 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Методика на работа при снимка в натура
2. Тонално построяване на кадъра и съотношение на тоновете. 3 часа

3. Използване на основните характеристики за мобилност и бързина на снимката. 3 часа
4. Допълнителна обработка на изображението в компютър. 3 часа
5. Техника на композицията в различни жанрове. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Практическите упражнения включват следните компоненти: заснемане на 1 курсова и една семестриална задача. Всички задачи се оценяват през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие екип.

История на киното и тв 1ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Иво Николов

Структура на курса:

Курсът „История на киното и телевизията – първа част“ включва запознаване на студентите с основите на киното и телевизията – нейната предистория и пионери. Представяне на теоретичните и практическите постижения, върху които се основава съвременното ниво на това аудиовизуално развлечение. Вникване в опита, грешните решения и положителното развитие на филмите, повлияли на поколенията.

Крайната цел на курса е студентите и бъдещите специалисти да имат обща представа за тенденциите, творците, ключовите моменти и филмите през годините. Да могат да определят и разпознават заглавията на тенденциите според техните характеристики и характеристики, както и да правят паралели между филмите и явленията в развитието на цивилизацията.

Академичната дисциплина има за цел да:

Курсът има за цел:

- да запознае студентите с първите опити в областта на движещите се изображения, като направи паралели с развитието на човечеството и изкуствата преди 19 век.;
- да покаже реалността на Едуар Майбридж, Етиен Жул-Мари, Луи лъ Пренс, Томас Едисон и др.;
- да представи впечатляващите опити на пионери като братята Люмиер и Жорж Мелиес да положат основите на това изкуство;
- да запознае студентите с ключови имена в областта като Чарлз Чаплин, Дейвид Грифит, Сергей Айзенщайн, Фриц Ланг, Луис Бунюел и др.;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за появата и развитието на киното.
- да познават определени течения и да могат да боравят с филми от тях;
- да могат да използват определени решения от тези периоди в собствените им разработки.;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Камера обскура и опити за заснемане на изображения. Развитие на изкуствата през вековете.

2. Фотография и появата на въртящи се цилиндри - стробоскопи, фенакистоскопи и др.
3. Животът и делото на Едуар Майбридж, Етиен Жул-Мари, Луи льо Пренс, Томас Едисон.
4. Братята Люмиер - откривателите. Жорж Мелиес - принос и живот.
5. Филми от двете страни на Атлантика - развитие на техниката и жанровете.
6. Сергей Айзенщайн и теорията на монтажа.
7. Чарлз Чаплин - живот и дело.
8. Влиянието на Първата световна война върху индустрията.
9. Немско, френско, съветско и американско нямо кино.
10. Появата на звука и цвета на екрана, други инновации.

УПРАЖНЕНИЯ

1. Анализ и примери от периоди на различни изкуства. 3 часа
2. Първи стъпки в областта на киното – примери, свързани с Майбридж, Лъо Пренс, Люмиер, Мелиес, Васил Гендов. 4 часа.
3. Среда и възникване на филмите на Айзенщайн, Чаплин, звук, цвят. 8 часа.

Организация и оценяване на курса:

Различните теми се въвеждат на лекциите с помощта на обширни примери. Студентите анализират примери под ръководството на преподавателя. Специален акцент се поставя върху интерактивни демонстрации, илюстриращи практическите аспекти на курса. Семинарните занятия изискват активно участие, където се поставят на преден план проблеми и се предизвикват дискусии. Индивидуалната работа е от решаващо значение, тъй като студентите трябва да създадат свой собствен творчески проект или теоретичен текст. В рамките на извънаудиторните си занятия те работят по курсов проект, който е част от оценяването им по курса. Оценяването се основава на представяне на творчески проект или теоретичен текст. На студентите ще бъдат предоставени допълнително план на изпита и списък с литература и източници.

ФИЛМОВ АНАЛИЗ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров

Структура на курса:

Едно от основните предимства на анализа на филм се състои в способността да се придобие по-задълбочено разбиране на неговия смисъл и послание. Чрез разбиването на елементите на повествованието – като сценарий, герои и структура – и изследването на това как те се преплитат в сюжета, да се разберат тънкостите и скритите слоеве, които обогатяват кинематографичното изживяване.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Анализират отделните компоненти на филмовия разказ;
- Анализират принципите на драматургията и жанровата специфики
- разбират и анализират филма от гледна точка на формалната му структура, темите и изразните му средства;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да дискутират свободно съдържателните и формалните аспекти на отделен филм;
- да пишат в основните къси жанрове на кинокритиката;
- знаят как се прави филмов анализ;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Подготовка и контекст. Проучване и запознаване с контекста, в който се развива филмовото произведение. Това включва изучаване на миналото на режисьора, филмовия жанр, към който принадлежи филмът, и културния и исторически контекст, в който е произведен. 2 часа
2. Анализ на сюжета и наративната структура Сюжетът е скелетът на един филм и анализирането на неговата наративна структура помага да се разбере как се развива и как се представя историята. Важно е да се идентифицират ключови елементи, като въведение, развитие, кулминация и заключение. 2 часа
3. Анализ на героите Героите са един от най ваяните елементи на един филм и са от съществено значение за задвижването на сюжета. Анализът на героите обхваща тяхното развитие в цялата история, тяхната еволюция, обмисляне на аспекти като тяхната психология, мотивация, взаимоотношения и конфликти.. часа
4. Визуално изследване и кинематографичен стил. Анализ на естетическите аспекти на филма. Анализ на филмовия език. 2 часа
5. Анализ на звука и саундтрака Анализ на звукът, включително музика, звукови ефекти и използването на тишина, как се използва за подчертаване на ключови моменти и създаване на специфично настроение. 2 часа
6. Анализ на филмов жанр. Всеки филмов жанр има свои собствени отличителни правила и характеристики. Анализът на жанра филм, дава възможност да се разбере как специфичните аналитични инструменти се прилагат към този конкретен жанр. 2 часа
7. Анализ на символиката и метафорите. Как предават скрити идеи или емоции чрез визуалния разказ. Идентифициране на тези елементи и надгарждането чрез тях на филмовия разказ. 2 часа
8. Анализ на стила на режисьора .Симбиоза между изобразителната страна на филма и цялостното въздействие. 1 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Анализ на кинематографичния разказ във връзка с посланието. 3 часа
2. Разделяне на филма на наративни единици. 3 часа
3. Обективни елементи. Субективни елементи. 3 часа
4. Разделяне на филма на послания – визуални и повествователни. 3 часа
5. Идентифициране на ролята на вски герой. 3 часа

Сравнение между различни филмови жанрове. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Аудиторната заетост включва – прожекция на филми и филмови откъси, анализ на елементите на кинотворбата, дискусии, дебати,. Тестове.

Извънайдиторната заетост включва работа с литература, самостоятелна работа върху определен елемент от филмовото произведение. Писмен анализ на филмова творба. Изпитът е писмен – анализ на филм.

Българска литература на XX в

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Литература“, Филологически факултет

Лектор: проф. д-р Стелиян Стоянов

Структура на курса:

Историческият период обхваща времето от началото на 20-ти век до края му. Програмата запознава студентите с най-значимите произведения на българските класици – поети, писатели, драматурзи, документалисти, етнографи, културолози, както и с представителите на символизма, романтизма, реализма, модернизма, постмодернизма. Хронологично се проследяват литературните търсения и постижения в периода между двете световни войни, периода след 9.09.1944 г./ в условията на наложени социалистически реализъм/, новите вълни и търсения през 80-те и 90-те години, повлияни от световните литературни процеси чрез издаването и на разнообразни преводни произведения и развитието на съвременната българска литература след премахването на идеологическата цензура и демократичните промени, настъпили през 1989 година

Академичната дисциплина има за цел да:

- студентите да бъдат ориентирани в националния и световния литературен и кинопроцес в различните му аспекти;
- избор на значими теми и сюжети, изграждане на вкус и умения за създаване на силни и оригинални сценарии;
- откряване на позицията на кинотвореца;
- умения за творческо превъплъщаване, за да достигне филмът до зрителите от различни аудитории, възрасти и пр.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- придобиване на широка литературна култура и най-вече ориентиране в съвременната българска литература,
- придобиване на литературен вкус при избора на произведения за сценарии, избор на значими теми, многопластовото им изображение в киното, с акценти върху посланията към зрителя в съвременното общество и пр.
- първокурсниците се запознават и с различните литературни жанрове, които са им необходими в тяхната практическа работа при създаването на филм, ато анотация, синопсис, литературен сценарий, сценарен план, режисъорски сценарий, експликация, характеристика на главните герои, трийтънт и други.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Литературните процеси в българската литература. 2 часа
2. Разцвет на лирическите жанрове като проява на модерно културно съзнание в българската литература от началото на 20 век. Периодични издания, които диригираят утвърждаването на нови вкусове. 2 часа
3. Символизъмът – диалектика на културно-исторически потребности и чужди влияния. Символистичният изобразителен канон: между клишето и поетическото новаторство. Основни представители и техните книги до Първата световна война. 3 часа
4. Социалистически реализъм. Възникване и утвърждаване. Основни характеристики. 2 часа
5. Приливите и отливите на идеологическото „размразяване“, новите вълни в поезията, драмата, белетристиката, документалистиката, отражението на световните литературни влияния върху българската литература, като „магическия реализъм“, модернизма и постмодернизма, авангардизма и други. 3 часа

6. Градът като основен герой в литературата от края на 19 – началото на 20 век. Разлики в неговата интерпретация според поезията и прозата на периода. Амбивалентност в символичното осмисляне на образа. Характерни автори и произведения. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Българската литература през 80 и 90 те години на 20 в. *3 часа.*
2. Теми, тенденции, автори. *3 часа.*
3. Исторически събития. Културно развитие. Литературен процеси. *3 часа.*
4. Акценти и стилове на българската литература през 20 в. *3 часа.*
5. Романистът като художник — тълкувател и съдник на времето. *3 часа.*

Организация и оценяване на курса:

Аудиторната заетост включва – прожекция на филми и филмови откъси, анализ на елементите на кинотворбата, дискусии, дебати,. Тестове.

Извънаудиторната заетост включва работа с литература, самостоятелна работа върху определен елемент от филмовото произведение. Писмен анализ на филмова творба. Изпитът е писмен – анализ на фил.

ИСТОРИЯ НА ИЗОБРАЗИТЕЛНОТО ИЗКУСТВОТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Диано Захариева

Структура на курса:

. Тези познания са насочени да формират у тях представи и творчески възможности за създаване на артефакти със стилови качества, в бъдещата им продуцентска работа в различните сфери на шоубизнеса. Познаването на стиловите особености на произведението на изобразителното изкуство в исторически план, както и стила на различни видове изобразително изкуство в съвременността, ще даде възможност студентите да се реализират като мултимедийни артисти, използвачи съвременни дигитални технологии в развлекателната индустрия.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Целта на лекционния курс е да
- запознае студентите с понятието стил в теоретичен и практически аспект
- с историята на стиловете в изкуството,
- със специфичните стилови особености на отделни периоди от изкуството и на конкретни творци

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Познават съвременното изкуство;
- Спецификата на стила на авторите;
- Да прилагат знанията си в създаването на филмови задачи.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Понятието стил и неговата роля в естетиката, художествената практика, история на изкуството. Стил и стилови особености. Сравнителен стилов анализ като средство за познание в изобразителното изкуство. 3 часа

2. Стил и форма, стил и завършеност на произведението, стил и разпознаваемост на художествените качества. 3 часа
3. Стил и специфика в изразните и техническите средства на отделните видове и жанрове изобразително изкуство. 3 часа
4. Стилови направления през 19 в. Индивидуален стил при импресионисти и постимпресионисти. 3 часа
5. Стил и новаторство в направленията на модерното изкуство през първите десетилетия на 20 в. 3 часа
6. Стилови особености и творчески процес. 3 часа
7. От натурата към стила: необходим ли е стил? 3 часа
8. Стил и постмодернизъм, стил и традиция. 3 часа
9. Стилови особености в творчеството на живописци, графици и скулптури от втората половина на 20 в. 3 часа
10. Стилови особености в съвременните приложни изкуства. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Понятието стил и неговата роля в естетиката, художествената практика, история на изкуството. Стил и стилови особености. 2 часа Сравнителен стилов анализ като средство за познание в изобразителното изкуство.
2. Стил и форма, стил и завършеност на произведението, стил и разпознаваемост на художествените качества. 2 часа
3. Стил и специфика в изразните и техническите средства на отделните видове и жанрове изобразително изкуство. 2 часа
4. Стилови направления през 19 в. Индивидуален стил при импресионисти и постимпресионисти. 2 часа
5. Стил и новаторство в направленията на модерното изкуство през първите десетилетия на 20 в. 2 часа
6. Стилови особености и творчески процес. 2 часа
7. Стилови особености в творчеството на живописци, графици и скулптури от втората половина на 20 в. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс е придружен в видео материали, анализ на репродукции, на творчески стилове. Стudentите разработва самостоятелна две писмени работи.

РАБОТА С ADOBE PREMIERE

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова; гл. ас. д-р Иван Владимиров,

Структура на курса:

Работа с Adobe Premiere надгражда уменията и знанията от първата част Увод в Adobe Premiere. Задълбочаване в използването на инструментите на програмата, надграждане на изпилването на инструментите. Студентите овладяват и умения да изучават и използват новостите в програмата.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да въведе студентите в използването на различните панели Adobe Premiere

- да ги запознае с обработката на ефекти и цветови корекции;
- да усвоят и използването на новите версии на Adobe Premiere

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- След завършване на курса студентите трябва:
- да са придобили задълбочени знания в Adobe Premiere;
- да са усвоили всички възможности на програмата Adobe Premiere

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Работа със звукови ефекти и филтри. Автоматично заглушаване за околнни звуци. 3 часа
2. Добавяте специални елементи или текст към видео съдържание . Опции за експортиране на затворени надписи. 3 часа
3. Проследяване на маска за HD, 4K и формати със супер висока разделителна способност. 3 часа
4. Корекция на цвета. Използване SpeedGrade за прилагане на последователен външен вид и корекция на цвета. 3 часа
5. Панела за управление на ефектите, миксер за аудио клипове и панел за метаданни. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Мултикамера. Синхронизиране на файлове въз основа на аудио. 3-часа
2. Работен процес от скрипт към еcran с Adobe Story. 2 часа
3. Панела за управление на ефектите, миксер за аудио клипове и панел за метаданни. 3 часа
4. Графични шаблони за дейности. Споделени проекти.2 часа
5. Виртуална реалност Rotate Ball Редактиране и подобряване на виртуалната реалност. 5 часа
6. Редактиране на звук във виртуална реалност. 4 часа
7. Поддръжка на Lumetri. Straight Publishing. 3 часа
8. Automatic Tone Mapping/Color Management. 3 часа
9. Аудио автоматично маркиране. Подобряване на речта. 3 часа
10. Опростени цветови настройки. 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Аудиторната заетост е насочена км практическо увонявана на възможностите на монтажната програма. За целта се изработват типови задачи. , които оформят по-голямата тежест на крайното оценяване.

Режисьорска интерпретация на темата

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Курсът предвижда запознаване на студентите по филмова и телевизионна режисура с фундаментални естетически понятия в изкуствознанието. Един от основните проблеми в историята на киното и телевизията е дискусията за същността на режисьорската

професия: режисьорът автор ли е или интерпретатор. Студентите ще бъдат запознати с основните похвати при интерпретирането на определена тема. Проблематиката, залегнала в основите на курса, ще бъде разглеждана през призмата на колективния принцип на работа в съвременната аудиовизия.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да формира компетентности за основните философски и естетически постулати в изкуствознанието;
- да формира компетентности за дефиниране на темата и идеите на артефакта;
- да формира компетентности за осмисляне на креативната същност на режисьорската професия и авторското аудиовизуално произведение;
- да формира компетентности за принципите на творческата работа в киното и аудиовизуалните изкуства.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

Студентите да придобият общи теоретични знания и първоначални практически умения в процеса, предхождащ създаването на режисьорския сценарий на бъдещия филм, който се явява интерпретация на режисьора на литературния сценарий.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Тема и идея в изкуството. Интерпретативност в изкуствата. Авторска и творческа интенционалност. 5 часа
2. Проучване на темата и трансформации на идеята. От идея към сценарий. 5 часа
3. Концептуализиране на тема и идея на литературния сценарий. 5 часа
4. Драматургични и визуални похвати при интерпретиране на темата. 5 часа
5. Режисьорската професия – авторска и/или интерпретаторска. Сценарият и неговите възможни реализации. – 5 часа
6. Мястото и ролята на екипа в интерпретацията на темата и идеята на аудиовизуалното произведение. 5 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Тематичен и идеен анализ на литературно произведение. 4 часа
2. Тематичен и идеен анализ на произведение на визуалните и пластичните изкуства. 4 часа
3. Тематичен и идеен анализ на произведение на сценичните изкуства. 4 часа
4. Интерпретиране на теми, идеи и сюжети във видовете кино. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Аудиторната заетост включва 30 часа лекции и 15 часа упражнения.

Извънаудиторната заетост включва работа с литература, изготвяне на творчески задачи и текстове и контролни във връзка с текущия контрол, подготовка за семинарните занятия, работа с електронни източници, подготовка за семестриалния изпит.

Текущият контрол включва присъствие на лекции и упражнения, участия в дискусии, изготвяне на презентации, изготвяне на творчески задачи и текстове, контролни и курсови работи.

Осветителна техника

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков; доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Правилното разположение на елементите създава усещане за хармония, движение, напрежение – каквото пожелаете. Композицията говори хиляда думи, разказва история, насърчава зрител. Какво всъщност представлява композицията, как се създава, какви ключови точки има, как влияе на нашето възприятие и на какво е способна.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Въведе студентите в основните принципи при изграждане на осветление;
- Запознае със съвременната осветлена техника;
- Работят с осветление в интериор и акстериор;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Владеят разновидностите на осветлението;
- Да познават принциите на изграждане на художествено осветление;
- Да работят в натура;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Светлина и осветление в художествената снимка. Основни елементи на светлинния рисунък. Видове осветления. Ефекти на осветлението. Работа при естествено и изкуствено осветление. 3 часа
2. Видове филмово осветително оборудване.3 часа
3. LED светлини за снимане на филми. 2 часа
4. Филмови луминесцентни лампи. 3 часа
5. Волфрамов филм светлина. 4 часа
6. Softboxes: Софтбоксове: Те разпръскват сниманото осветление от осветителното тяло, което води до по-меко, по-равномерно осветление. Това е особено полезно при снимане на близки планове, тъй като намалява грубите сенки и яростта върху лицето на обекта. 4 часа
7. Film light reflectors: Филмови светлоотражатели: Рефлекторите отразяват светлината обратно върху обекта, запълвайки всички сенки, които може да съществуват. Те се предлагат в различни размери и форми и могат да бъдат направени от материали като пенокартон, метал или плат.
8. Gels:
9. Гелове: филмовите светлинни гелове са цветни пластмасови листове, които могат да се използват за промяна на цветовата температура или оттенъка на светлинен източник. 3 часа
10. Тонално построяване на кадъра и съотношение на тоновете. Контраст. Висок и нисък ключ, същност и изобразителни възможности. Тонална и въздушна перспектива. 4 часа
11. Film light stand: Стойка за осветление на филм. C-Stands. Flags and Silks: Флагове и коприни: Те се използват или за възпрепятстване, или за манипулиране на светлината. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Използване на основните характеристики за мобилност и бързина на снимката. 3 часа
2. Методика на работа при снимка в натура. 3 часа
3. Методика на работа при снимка в интериор. 3 часа
4. Организиране и отсичане на художествения образ. Гледна и снимачна точка. 3 часа
5. Заснемане на етюд. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс е придружен практическо приложение на различните аспекти на художественото осветление. Студентите заснемат светлинни етюди, които се анализират по време на изпита.

Основи на телевизионна техника и технологии

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“,

Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Обучението по ТВ техника включва основните принципи при работата с цифрова телевизия , системи за пренос на тв сигнала. Студентите се запознават с видеозаписващата техника, с различните формати за видеозапис, с основните функции и предназначения на видеосмесителните устройства, с тв технологии за производство и излъчване на новинарски, публицистични и художествени предавания.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, работата на телевизията;
- подготви студентите за работа свързана с тв системи за пренос и тв сигнали;
- поготвя студентите за бъдещата им работа в телевизиите

Оаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Знаят производствените процеси при многокамерно снимане в телевизия
- Могат да ръководят екип в телевизионно студио и в тв постпродукция
- да са придобили знания за основните понятия свързани с цифровата телевизия
- да са усвоили принципите на видеозаписващата техника, с различните формати за видеозапис;
- да са придобили знания на основните функции и предназначения на видеосмесителните устройства.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Телевизията – основни характеристики. Електромагнитни вълни. Електромагнитен спектър. Радиовълни. Свойства. Приложения. 3 часа
2. Предмет на телевизионното предаване Аудио и видео сигнали. Аудио и видео устройства, радиопредавателно устройство, радиопредавателна станция, канал за връзка, радиолиния, генератор, модулатор, предавателна антена. 3 часа
3. Телевизионни камери и оптика. Правилата за изграждане на изображение при къси телевизионни форми /музикални клипове, реклами и др./. 3 часа
4. Детайлност на телевизионното изображение. Влияние на технологиите върху развитието на изразните средства, Основни понятия: аудио и видео сигнал, акустоелектрически и електроакустични устройства, видеокамери и монитори. 3 часа
5. Информационна оценка на телевизионното изображение. Основни правила за изграждане на реалистично или „условно“ /метод на „отражението“/ изображение при сложни драматургични ситуации. 3 часа

6. Дискретизация и квантуване на телевизионния сигнал. звукова вълна и звуково поле; тембър на звука; видео изображение, честотен спектър на видеосигнал, трицветна теория. 3 часа
7. Сателитна телевизия. История, технология и обхвати. Радио- и телевизионно разпръскване, генериране и модулиране на носещо трептене, усилване. 3 часа
8. Системи за цифрово предаване на телевизионно изображение. 3 часа
9. Компоненти на спътникова комуникационна мрежа. Устройство. Характерни особености.
10. Конвергенция между медии и телекомуникации, управление на телевизионен канал – развитие, нива, функции, взимане на решения. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

- 1 Многокамерно снимане в тв студио- декори и реквизит 3 часа
- 2 –Многокамерно снимане в тв студио – работа с осветление
Разглежда се опростена управляна схема на телевизионен канал. 3 часа
- 3 –Многокамерно снимане в тв студио- работа в режисьорска апаратна. 3 часа
Разглежда се опростена управляна схема на радио канал.
- 4 – Многокамерно снимане в тв студио- работа в звукорежисьорска апаратна. 3 часа
- 5 Многокамерно снимане в тв студио- работа в техническа апаратна. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Практическите упражнения включват следните компоненти: заснемане на 4 курсови и една семестриална задача, анализи на филми. Всички задачи се оценяват през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие екип.

Гръцка митология и религия

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Литература“, Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Силвия Георгиева

Структура на курса:

Курсът по старогръцка митология и религия е предназначен за широк кръг студенти, както от Филологическия факултет, така и от Факултета по изкуствата в ЮЗУ. Проблемите, които се третират, изискват историко-културологичен подход и предполагат (а съответно и биха допринесли за) едно високо ниво на т. н. обща култура. Важен акцент при преподаването на старогръцката митология за студентите от специалностите към Факултета по изкуствата е запознаването с образните архетипи, митологични алегории и визуални образци, заложени в човешкото мислене още от митологичното осмисляне на света.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да въведе студентите в основните митологични представи на древните гърци, както и да ги запознае с религиозните и култови практики; храмовете и светилищата на Древна Гърция.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да анализират старогръцките митове от различни гледни точки и да откриват тяхната рецепция в по-късни културни и литературни паметници; да откриват и прилагат

основните механизми на митологическите архетипи в съвременните аудио-визуални изкуства.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Античният мит. 2 часа
2. Омировата митология и общогръцките митологични цикли . 2 часа
3. Особености на гръцките космогонични и теогонични митове. Периодизация на гръцката митология. 2 часа
4. Гръцката трагедия като извор за локално обвързаната митология, митовете за произход, антропо-, зоо- и фитогонии с локален корен. 2 часа
5. Критика на мита в антична Гърция. 2 часа
6. Алегоричният превод на Омировата митология. 2 часа
7. Възгледи за мита у досократиците, Платон и Аристотел. 2 часа
8. Понятията мит, логос и фабула през античността. Произход на алегорезата. Типове тълкувания на мита: физикално, евхемеристично, морално. Възгледи на стоиците за мита . 2 часа
9. Джоудеф Кембъл и Стивън Спилбърг – раждането на големите холивудски продукции на базата на митологията. 2 часа
10. Гръцкият мит на римска почва. Митът за Еней. Близначни митове. Календарни митове. Римският Херакъл. 2 часа
11. Античният мит и християнските апологети . 2 часа
12. Старогръцка религия. Извори за характера на гръцката религия. 2 часа
13. Религия на егейската епоха. Култът към херосите. Полисни култове. Общогръцкото култово единство и пантеон. 2 часа
14. Култът към мъртвите в древна Гърция. 2 часа
15. Религията на елинистическата епоха. Жречески колегии и култови практики. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Космологични митове – създаване на света, боговете и хората. 1 час
2. Битката между титани и олимпийци. 1 час
3. Особености на гръцките космогонични и теогонични митове. Олимпийския пантеон. 1 час
4. Зевс – баща на богове и хора. 1 час
5. Характер и същност на култа към Хера. 1 час
6. Децата на Зевс и Хера. 1 час
7. Аполон – същност и разпространение на култа . 1 час
8. Атина Палада – същност и разпространение на култа. 1 час
9. Дионис – образи, представи, същност и разпространение на култа. 1 час
10. Митовете за Деметра и Персефона. 1 час
11. Хермес – образи, представи, същност и разпространение на култа. 1 час
12. Херакъл – образи, представи, подвизи. 1 час
13. Култът към херосите. Полисни култове. 1 час
14. Тезей – образи, представи, подвизи. 1 час
15. Персей – образи, представи, подвизи. 1 час

Организация и оценяване на курса:

Анализи на митове, приложението им в киното, разработване на сценарии по митологията. Изготвяне на писмена работа за крайно оценяване.

История на киното и ТВ II ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Иво Николов

Структура на курса:

Курсът по „История на киното и телевизията – Втора част“ продължава запознаването на студентите с развитието на киното и появата на телевизията след Втората световна война до наши дни. Представяне на теоретичните и практични достижения, които използваме днес. Вглеждане в практики, които са довели до огромни успехи или големи катастрофи.

Крайната цел на курса е студентите и бъдещи професионалисти да имат поглед върху течения, творци, ключови моменти и филми през годините до наши дни. Да могат да определят и разпознават заглавия от течения според техните особености и характеристики, както и да правят паралели между филми и явления в развитието на цивилизацията, да могат да моделират тенденции и направления.

Академичната дисциплина има за цел да:

- запознае студентите с филмовите опити по време на Втората световна война и след това в сферата на пропагандата;
- докаже реалността чрез италиански неореализъм, френска нова вълна, авторско кино, източно кино, американско кино.
- представи появата на телевизията и спецификата на този екранен език;
- запознае студентите с постмодернизма в киното;
- представи на студентите настоящите тенденции – вселените на комиксите и игрите.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за развитието на киното и различните течения, оказали влияние.
- да познават определени автори и филми от съвремието;
- да могат да използват определени решения в собствените им разработки;.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Кино и тоталитаризъм, пропаганда по време на Втората световна война. 2 часа
2. Италиански неореализъм. 1 час
3. Френска нова вълна. 1 час
4. Авторско кино – Фелини, Антониони, Бергман, Тарковски 2 часа
5. Киното на Америка след Втората световна война. 3 часа
6. Киното на Съветския блок след Втората световна война. 3 часа
7. Поява на телевизията и специфичния език 3 часа
8. Постмодернизъм в киното – Уди Алън, Дейвид Линч, Куентин Тарантино, Ларс фон Триер. 3 часа
9. Съвременни тенденции в телевизията. 2 часа
10. Вселените на комиксите, Междузвездни войни и т.н 2 часа
11. Поява на стриминг платформите и тяхното развитие. 2 часа
12. Съвременно състояние на филмовата индустрия по света. 2 часа
13. Развитие на киното и телевизията в България от Втората световна война до наши дни. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Анализ на основни характеристики от различните течения и тяхното преливане в съвремието. 3 часа.
2. Телевизия – появление и развитие. 4 часа
3. Фильмови тенденции в Голливуд, Болливуд, Европа и Азия. 4 часа.
4. Българското кино 4 часа.

Организация и оценяване на курса:

Лекционен курс и запознаване с развитието на кино изкуството – личности, филми, проекти.

Практически задачи – самостоятелни и в екип.

Практическите упражнения имат за цел да провокират студентите да използват научените характеристики и решения в собствените си разработки..

Студентите самостоятелно работят по различни теоретични и практически задачи, които са свързани с реални канали, самото явление или тяхна концепция.

Анотация и синопсис на собствени идеи, съобразявайки се с характеристики на течения и стил на автор.

Анализиране и съпоставяне на реалност с проекти.

История на съвременното изобразително изкуството

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Диано Захариева

Структура на курса:

Студентите се запознават с историята на изкуството в исторически план и усвояват необходимия обем от знания, свързани с конкретните теми – изучаване на постиженията в изобразителните изкуства и получаване на визуална информация за тях. Една от целите е да се разберат фактори и предпоставки за особеностите на изкуството през различните епохи (връзка с историко-социалната проблематика на времето). По време на учебните часове се изясняват термини и понятия в структурата на художественото обучение. Формира се естетическо отношение към изкуството.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Проследяване на най-ранните периоди на изкуството
- Преглед на хронологията на различните периоди на изкуството
- хронология на движението в изкуството

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да познават спецификите на различните епохи.
- да познават различните школи и автори

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Изкуството на Древен Египет. Символизъм в изкуството на Древен Египет. Стилове и техники в изкуството на Древен Египет 2 часа
2. Изкуството на Античността. Древна Гърция: керамика , скулптура и архитектура,. 2 часа
3. Изкуство на Античността. Древен Рим. Скулптура и живопис. Мозайки и декоративни изкуства. 2 часа
4. Средновековно изкуство. Византийско изкуство 1 часа
5. Средновековие. Романско изкуство, Готическо изкуство 1 часа
6. Новото време: Изкуство на Италианския ренесанс. Маниеризъм. 1 часа
7. Изкуството на XVII в. Барок 2 часа
8. Изкуството в епохата на Просвещението - XVIII в. 1 часа

9. Изкуството на XIX век: Романтизъм, Реализъм 1 часа
10. Изкуството на XIX век: Импресионизъм 1 часа
11. Изкуството на XIX век: Постимпресионистите – цветът и мазката като структуриращи елементи на композицията: Сьора, Ван Гог, Сезан 1 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Исламско изкуство: (Османска империя, класически период) 2 часа
2. Българско средновековно изкуство 2 часа
3. Българското Възрожденско изкуство 2 часа
4. Изобразителното изкуство в контекста на естетико-художественото развитие 2 часа.
5. Анализ на картини на известни художници. 2 часа
6. Анализ на стилове 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс е придружен в видео материали, анализ на репродукции, на творчески стилове. Студентите разработва самостоятелна две писмени работи.

Съвременна българска литература

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Литература“, Филологически факултет

Лектор: проф. д-р Стилиян Стоянов

Структура на курса:

Академичната дисциплина има за цел да:

Запознаване със съвременните тенденции и автори в новата българска литература. Въвеждане в проблематиката на съвременната българска литература, стилови характеристики, жанрови специфики. Международно разпознаване на българската литература. Търсене на национален профил в световната литература. Наследственост, сродства и перспективи на българската литература,

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- придобиване на широка литературна култура и най-вече ориентиране в съвременната българска литература,
- придобиване на литературен вкус при избора на произведения за сценарии, ;
- да могат да интерпретират литературен текст в драматургична форма

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Теми , стилове и автори в новата българска литература. 4 часа
2. Предизвикателствата на модерната проза. Какво и кой определя читателските вкусове? 4 часа
3. Българската литература като не/обичайно пространство, отвътре и отвън. 4 часа
4. Актуални прочити на новата българска литература. 4 часа
5. Българският литературен модернизъм: автори, издания, концепции. 4 часа
6. Темите на Прехода в новата българска литература. 4 часа
7. Ефектът „Букър“ в българската литература.. 4 часа
8. Фантастика и познание в българската фантастична проза 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Анализ на творчеството на Здравка Ефтимова. Възможности за екранизация. 3 часа.
2. „Кръв от къртица“ възможности за филмова адаптация. 3 часа.
3. Анализ на творчеството на Георги Мишев. Екранизации по негови творби. 3 часа.
4. Анализ на творчеството на Георги Господинов. 3 часа.
5. Да разказваш историята по много начини: близкото минало като литературен сюжет. 3 часа.

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърденния начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи,. Лекциите се онагледяват с видео материали . Писмени анализи на теми и автори от лекционния курс.

Увод в технологията на звука

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „:Музика“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Венцислав Мицов

Структура на курса:

Курсът по Увод в технологията на звука – Студентите да придобият познания в развитието на основите на технологията на филмовия и тв звук, работа по изграждане на звуковия образ, да овладеят основните термини свързани с работата по звука.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да усвоят основите на звука;
- да придобият познания за работа със звук
- да запознае студентите със спецификата на звука в киното и телевизията

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за звук;
- да са запознати с видовете звук;
- да са запознати основните параметри на работата със звук в аудиовизуалните произведения.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Звукът като физично, физиологично и психическо явление. Разпространение на акустичните вълни в биологична среда, например човешкото тяло.
2. Взаимодействие на акустичните вълни с компонентите на тази среда. Интензивност на акустичните вълни. Бръзка на параметрите на акустичната вълна със свойствата на средата
3. Поглъщане на акустични вълни 2 часа
4. Видове системи за звукозапис. Цифрови и аналогови системи. Компютърно базирани записващи системи. Mac и PC хардуер и приложни програми. 2 часа
5. Звук като физично и психологично явление; аналогов и дигитален звук, конверсия; компресия. Звукова среда; основни елементи в звукотехниката. 1 час
6. Midi – студио. Хардуерни особености и приложение. Компоненти на работни станции .Сравнителни характеристики на смесителните конзоли. 2 часа
7. Звукови ефекти - меню Transform. DirectX - прилага филтри, инсталирани в системата чрез библиотеката DirectX. 2 часа

8. Amplitude - ефекти, които променят амплитудата на звука. 2 часа
9. Delay Effects - ехо ефекти. 2 часа
10. Filters - филтри за звука. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Практически упражнения свързани с подготовка за работа на терен. 5 часа.
2. Практически упражнения свързани с акустика на интериор и екстериор. 3 часа.
3. Компресори, лимитъри, ревербератори и др. Микрофони. Мастеринг и постпродукция .Структура на звукозаписния процес. 5 часа.
4. Ревербация. Звукова вълна. Методи за цифрова обработка на звук 5 часа.
5. Редактиране на звук – меню Edit3 часа.
6. Noise Reduction - премахване на шум. Алгоритъм за премахване на шума: 5 часа.
7. Hard Limiting - изрязване на амплитудата над определено ниво.3 часа.
8. Filters - филтри за звука. 3 часа.

Организация и оценяване на курса:

Лекциите са обвързани с практически задачи, в които се прилагат различни аспекти от обработката на звука.

Студентите изготвят две практически зада за края на семестъра.

Увод към компютърния монтаж

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о

Вид на изпита: практически

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова; гл. ас. д-р Иван Владимиров

Структура на курса:

Студентите да придобият умения в областта на компютърния монтаж и да придобият умения да разучават самостоятелно нови програми. Разглеждат се основните понятия свързани с изучаване на компютърна програма за монтаж, използване на ефекти. Студентите овладяват различни начини на монтажни връзки, увояват основните правила за монтаж и подготовката за работа с новите технологии.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, свързани с развитието новите компютърни технологии;
- подгответи студентите за работа свързана с използването на компютърни програми за монтаж;
- . поготвя студентите за бъдещата им работа в киното и телевизията

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за работа с новите монтажни програми;
- да са усвоили принципите, спецификата и приложението на новите технологии при работа с изображение и звук;
- да са усвоили раздвижване на обекти, анимиране на обекти
- да са подгответи да работят в съвременните тв студия.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Създаване на L монтаж. Ползване на маркери за синхронизиране на клипове. Работа с клипове с различни видеоформати. 3 часа

2. Ефекти . Движение на кадъра .Инструменти за движения и анимация. 3 часа
3. Анимиране на клип с ключови кадри. Изрязване на част от видео файл3 часа
4. Работа с Видеоматериали имащи различна разделителна способност на една таймлиния. 3 часа
5. Многокамерен монтаж в реално време (9 източника SD, 3 източника HD). 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Настройки. Прекодиране на видеоформати. *5 часа*
2. Практически упражнения свързани с анимиране на кадри. *5 часа*
3. Практически упражнения свързани с движени в кадъра. *5 часа*
4. Аудио настройки. Ниво на звука. Параметри и стойности на отделните аудио пътеки. *5 часа*
5. Смесване на говор. Корекции. *5 часа*
6. Възможности на новите версии на компютърните програми в областта на инструментите. *5 часа*

Организация и оценяване на курса:

За обучението се използват и анализират откъси от филми, тв предавания, анализи на отделни епизоди, разучават се нови програми, усвояват се новости в областта на компютърната обработка на кадрите. Практическите задачи са част от текущата оценка.

Драматургия на документалния филм

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Иван Владимиров

Структура на курса:

Дисциплината „Драматургия на документалния филм“ ще подготви студентите да анализират елементите на специфичния филмов език на документалното кино, основните изразни средства и начините на тяхното планиране при създаването на сценария за документален филм. Курсът дава теоретични и практически познания на студентите за същността на сценария за документален филм, както и за особеностите на драматургичната структура на вече готовия документален филм.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да запознае студентите с основните елементи, изграждащи сценария за документален филм;
- да ги запознае с особеностите на документалния филм, неговите прилики и отлики от игралното кино;
- да им разкрие спецификата на документалния аудиовизуален продукт и неговите допирни точки с публицистиката;
- да ги запознае с особеностите на документалния филмов разказ и ролята на импровизацията в работата на режисьора в документалното кино.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните принципи, по които се изгражда едно документално филмово произведение и един телевизионен аудиовизуален продукт;

- да имат изграден естетически вкус, позволяващ им да упражняват успешно професията на сценариста и кинорежисьора в документалното кино;
- да боравят свободно с основния набор от кинематографични инструменти, позволяващи да се изгради документален филмов разказ.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Особености на документалното кино. Специфика на драматургията на документалния филм. – 3 часа
2. Сценарият в документалното кино. От идеята до сценария. – 3 часа
3. Сценарият като част от цялостния филмов проект. За формата на документалния сценарий. – 3 часа
4. Семантика на сценария за документален филм. Кодовете на документалния сценарий. – 3 часа
5. Гледната точка на документалния филм. Композиция на документалния филм. Документалните жанрове. – 3 часа

Учебна програма:

УПРАЖНЕНИЯ

- Тема 1. Време и място в документалното кино – 3 часа
 Тема 2. Филмов разказ и филмово действие – 3 часа
 Тема 3. Реалната действителност и нейното отражение в документалния филм – 3 часа
 Тема 4. Сюжет и фабула в документалния филм – 3 часа
 Тема 5. Конфликтът в документалния филм – 3 часа
 Тема 6. Същност на филмовия образ в документалното кино – 3 часа
 Тема 7. Изграждане на драматургичната структура на документален филм – портрет – 3 часа
 Тема 8. Създаване на филмов проект за документален филм. Сценарий, анотация, синопсис – 3 часа
 Тема 9. Създаване на документален сценарий по историческа тема – 3 часа
 Тема 10. Създаване на документален сценарий за документален филм за предстоящо събитие – 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Аудиторната заетост включва 15 часа лекции и 30 часа упражнения.
 Извънаудиторната заетост включва работа с литература, изготвяне на творчески задачи и текстове и контролни във връзка с текущия контрол, подготовка за семинарните занятия, работа с електронни източници, подготовка за семестриалния изпит.
 Текущият контрол включва присъствие на лекции и упражнения, участия в дискусии, изготвяне на презентации, изготвяне на творчески задачи и текстове, контролни и курсови работи.

Режисура в научно-популярни форми

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; г.л. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Курсът по „Режисура в научно-популярните форми“ дава теоретични и практически познания на студентите за същността на научнопопулярното кино, работата в подобни телевизионни формати и етапите на създаване на готовото аудиовизуално произведение от идеята до неговото финално осъществяване и разпространение. В началото на ХХI век, в следствие на взаимодействието на телевизията, междувидовата граница, разделяща документалното, научнопопулярното кино и телевизионните формати, е силно размита. Поради тази причина, студентите следва да придобият знания в режисирането, както на документални, така и на научнопопулярни жанрове и форми.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да формира компетентности за дефиниране на видовото разграничение документално - научнопопулярно
- да формира компетентности за провеждане на предварителни тематични проучвания и изследвие на различни източници при разработването на проект за научнопопулярен филм или подобна телевизионна форма;
- да формира компетентности за структурата, съдържанието и формата на научнопопулярния аудиовизуален продукт и неговите допирни точки с филмовото изкуство или с публицистиката;
- да формира компетентности за осмислена и ефективна употреба на специфични режисъорски похвати при реализирането на научнопопулярно произведение;
- да формира компетентности за спецификата на визуалното повествование и ролята на ролята на режисьора в научнопопулярното кино/

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

1. Формирали са компетентности за принципите, по които се изгражда едно филмово повествование в научнопопулярното кино или такъв телевизионен аудиовизуален продукт;
2. Формирали са компетентности за развитие на филмов проект за научнопопулярен филм или телевизионна форма от идеята до сценария;
3. Формирали са компетентности за визуална интерпретация на темата или за професионално осъществяване на такава кино или телевизионна жанрова форма;
4. Формирали са компетентности да боравят ефективно с кинематографичните инструменти, позволяващи да се създаде качествен аудиовизуален продукт;
5. Формирали са компетентности за реализация на научнопопулярен филмов или телевизионен проект;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Специфика на научно-популярното кино. Видове. Специфика според предмета на изследване. Взаимоотношения с другите документални форми. 3 часа
2. Науката като основа на съвременната цивилизация. 4 часа
3. Изкуството и науката – взаимни прониквания. Киното и телевизията – отношения в глобалната ера. Влияние на телевизията върху смесването на видовете в киното. 3 часа
4. Възможности за адаптиране на научни и популярни проблеми към различна по възраст и интерес аудитория. Структура на построяване. 3 часа
5. Режисура на научно-популярния филм. 3 часа
6. Специфика на научнопопулярния сценарий. Режисьорът в научнопопулярните филми – особености на функциите му. Постановъчна специфика. 3 часа
7. Режисирането на научнопопулярен филм – „другото“ кино. Публиката и разпространението на научнопопулярния филм. 3 часа
8. Етнографският филм. Възстановки, интермеди и работа с архивен материал.3 часа

9. Филми за животни, растения, микроко и макро космос. 3 часа
10. Филми интерпретиращи научна информация. Особености на звука в НПФ.
Диктор и коментар. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Анализи на научнопопулярни филми и форми. 5 часа
2. Проучване на научни източници и изграждане на концепции за визуално представяне. 5 часа
3. Разработване на творчески проект за научнопопулярен филм. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции и упражнения, анализи на филмови и тв произведения, работа по заден текст, анализ на картини и фотографии. Целта на лекциите е да се усвоят основните принципи и специфика при работа върху документални форми. Студентите да придобият умения и знания за елементите, от които се изгражда документалния филм, да усвоят спецификата на документалното кино и телевизионните жанрове. Да са наясно с творческата роля на режисьора при различните етапи на създаване на филм. Да усвоят професионални умения при работата в основния творчески екип. Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания, свързани с етапите на изграждане и създаване на документален филм.

Увод в композиция на фотоизображението

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Киното, а по-късно и телевизията възникват на базата на добре развита и осмислена през времето и творческото развитие фотография в нейния пълен художествен смисъл. Считайки, че фотографията е един от родоначалниците на тези две технически визуални изкуства във киношколите е прието обучението да започва с обучение в изобразителните и художествените стойности на фотографията. Тя, фотографията, се оказва изключително удобна от методологическа гледна точка преди всичко със своята "статика", тъй като дава възможност много детайлно да се усъвършенствуват изразните средства, а в практическите упражнения по най-евтиния способ да се изпълняват, а след това да се анализират индивидуалното виждане на студента-автор, и в процеса на анализа да се внасят корекции за по-пълно създаване на фотографския художествен образ.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да се овладеят изразните средства на професията с методите на фотографията;
- да се формира умение за работа по реализиране на собствена снимачна фотографска работа
- да се формират умения у студентите за анализ на изразните средства на фотографията и операторското майсторство – композиция, светлина, цвят.
- да се формират способности за анализ и оценка на фотографски произведения.
- да спомогне в преминаването от статично към “кинетично” изображение в кино и телевизия

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

Студентът да овладее фотографската техника и да може сам да направи свои фотографски разработки. Реализирали тези свои практически задачи той ще усвоява придобиваните теоретични знания.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Фотографията - особена област на визуално творчество, връзката и с телевизията и киното. Раждане на фотографията. 3 часа
2. Фотографска техника. Фотографски обективи и фотоапарати – видове Устройство на фотографския обектив. 3 часа
3. Фотографска снимка и език на фотографията. Определяне на експозицията на снимката. Измерване на експозицията.
4. Многообразие от жанрове във фотографията. 3 часа
5. Нови тенденции в техническото развитие на фотографията.
6. Електронна фотография. Цифров образ. Компютърна обработка на фотографския образ.
7. Принцип на цифровата фотография. 4 часа
8. Особености на цифровия фотоапарат. Носители на изображението, запаметяващи устройства. Избор на фотоапарат. 3 часа
9. Принципи на композицията - изразителност и лаконичност. Възприемане на пространството в кадъра и формата на предметите. Отворена и затворена композиция. Симетрия и асиметрия. 3 часа
10. Организиране и отсичане на художествения образ. . 4 часа
11. Гледна и снимачна точка. Зрителен и смислов център на картина. Мащаб на изображението. Фронтална и диагонална композиция. Цялостност и неделимост на композицията. Равновесие и ритъм в кадъра. . 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Тема 1 Портрети при естествено осветление - емоция, състояние и психология на портрета, при слънчево и облачно време	3 часа
2. Тема 2 – Пейзажни снимки - състояния и настроения в природата	2 часа
3. Тема 3 – Натюрморт - предметна композиция на натура или в интериор в съчетание с определено свето-тонално	2 часа
4. Тема 4 – Архитектурни снимки - екстериор или интериор	2 часа
5. Тема 5 – Лице /портрет/ и предмет	3 часа
6. Тема 6 - Снимки на тема СОЦИАЛНИ НАБЛЮДЕНИЯ	3 часа

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции, анализи на филмови и тв произведения, работа по заден текст, анализ на картини и фотографии. Целта на лекциите е не само да се усвоят основните понятия в теорията ана монтажа, но и да се прилагат правилно и с творчески усет в разбичните видове игрални, документални и тв форми.

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените зания чрез различни форми – анализи и разкодровки на текст, на картини и фотографии, работа върху фоторазказ, умения да се изгражна действие и да се използват основните принципи и правила във филмовия език.

Технология на видеомонтажа

ECTS кредити: 4.5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о

Вид на изпита: практически

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова

Структура на курса:

Курсът по Технология на видеомонтажа има за цел да запознае студентите с използването на модерните технически средства и съвременните технологии в телевизионно производство. Разглеждат се основните понятия свързани с технологията на видеомонтажа, която е основна част на телевизионното производство. При тях той е заключителната част от един творчески процес.

Академичната дисциплина има за цел да:

- а въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, свързани с тв сигнал, видовете тв апартни
- подготви студентите за самостоятелна работа в постпродукция в телевизия;
- . а подготвя студентите за бъдещата им работа в тв предавания

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- След завършване на курса по Технология на видеомонтажа I ч. студентите трябва:
- Да са придобили знания за работата в постпродукция;
- Да са усвоили начините на изготвяне на различни надписи на режисъорски пулт;
- Да обработват компютърно видеосигнал и кадър

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Видеолента. Видеозапис. Технология на видеозаписа.
2. Контролни и управляващи сигнали. Видове видеокасетофоны и мястото им в монтажна апаратна. 3 часа
3. Технологични изисквания за видеозапис, предназначен за видеомонтаж. Технологични сигнали. Монтаж с преливане и специални ефекти посредством генератори за цифрови и аналогови ефекти. . 3 часа
4. Видове монтажни апаратни .Блокова схема на монтажна апаратна с два касетофона и звукова маса. Технология на работа. 3 часа
5. Видове монтаж в постпродукционна монтажна апаратна.Автоматичен монтаж по предварително създаден EDL. Видеорепетиция и изготвяне на монтажен план.EDL . 3 часа
6. Цифрови формати за запис на видео. Видеостандарти. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Видеосигнал.Звукови пътечки и работа с тях.Тайм код. 3 часа
2. Постпродукционна монтажна апаратна. 3 часа
3. Монтаж с преливане и специални ефекти посредством генератори за цифрови и аналогови ефекти. 3 часа
4. Звукови смесителни маси. 3 часа
5. Двойна експозиция,блубокс /цветен, яркостен и линеен ключ/.Правила за преход от кадър в кадър. Генератор за цифрови ефекти. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции, анализи на филмови и тв произведения, работа по заден текст, анализ на картини и фотографии. Целта на лекциите е да се усвоят основните принципи и специфика при работа с игрални форми. Студентите да придобият умения и знания за елементите, от които се изгражда игралния филм, да усвоят спецификата на

игралното и тв кино .Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез монтаж на различни упражнения – монтаж на игрални епизоди, филмови преходи, работа със диалог и звук.

Снимачна техника и апаратура

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Студентите ще бъдат запознати с операторски приспособления като – операторски транспорт, приспособления за устойчивост на камерата при движение и устройства съществуващи снимачната апаратура и помагащи в работата на оператора. Практически студентите ще получат обем от познания, необходими при постигане на задачите за пълно и икономически обосновано обезпечаване на филмова или телевизионна продукция с компетентно поръчана и комплектована техника за цялостна реализация на филмопроизводствен процес и правно познаване на работата с наетата и стопанисвана от тях техника.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира у студентите общ обем от познания и практически умения,
- усвоят спецификата на съвременната снимачна техника;
- да прилага техническите съоръжения в различните видове производства

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- необходими при постигане на задачите за практическо осъществяване на реализацията на художествения образ във филма посредством снимачната техника
- усояване на операторските приспособления.
- усояване на приложението на съвременната снимачна техника в различните жанрове.
- Усояване на баланс на цветна температура и експонометрия.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Психофизически ефект при наблюдаване на киноизображението, възприятие на отделните фази (кинокадри) като непрекъснато, плавно протичащо в действителността явление Принцип на действие на кинокамерата. 3 часа
2. Камера – принципно устройство Видове обективи. Специфика на работа при документален и игрален филм 3 часа
3. Обективи: класификация по фокусно разстояние, класификация по заден отрязък; класификация по присъединителен размер (P, PL и BNCR фасунги). Вариообективи. Пространствена и дълбочинна перспектива. 3 часа
4. Влияние на параметрите фокусно разстояние, бленда и разстояние до снимания обект на величината дълбочина на рязкоизобразяваното пространство. Използване на тази зависимост при реализиране на различни творчески решения и при специалните оптически ефекти. 3 часа

5. Формат на филмовото изображение. Е ли то творчески елемент? Видове формати. Еволюция на форматите. Причини за тяхното развитие. Ефект на участие. 3 часа
6. Подбор на филтри. Баланс на цветна температура и експонометрия. 3 часа
7. Вариообективи ANGENIEUX и COOKE VAROTAL. Характеристики. 3 часа
8. Аксесоари към камерата. Стативи и стативни глави
9. Follow Focus 1Memory Cards, Статив Tripod, Stingers, Reflectors, Flags, Generator, Lighting Gels, Dolly 3 часа
10. Steadicam or Gimbal. Драматургично изразяване на движението в кадър и композиционни решения. 3 часа
11. Операторски транспорт – снимачни кранове, операторски колички, релсови пътища. Приспособления за снимки от превозно средство. Платформи. Правила на работа и техника на безопасност. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Комплектоване на камерата със снимачни обективи. 3 часа
2. Подбор на филтри. Баланс на цветна температура и експонометрия. Заснемане на кратък етюд. 3 часа
3. Оптика. Тестове, настройка. Работа с колиматор. Заснемане на кратък етюд. 3 часа
4. Упражнение за работа с Gimbal. Заснемане на кратък етюд. 3 часа
5. Засенване на кратък етюд с изпилване на различна оптика. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекциите са съвместени с практически упражнения в ТВ студио при използването на различна снимачна техника, движения на камерата, експонометрия. Изготвят се 2 практически упражнения за завършване на курса

Основи на филмовото производството

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Иво Николов

Структура на курса:

Основната цел на курса е да запознае студентите със сложните проблеми на организацията, финансирането и реализацията на аудиовизуалното производство в условията на еволюция, бум от нови технологии, непозната социална динамика и развитие на комуникационните техники и практики. Разглеждат се основните понятия свързани с отговорността за цялостната производствена реализация, за възможността за най-добро разпространение на продукта, което се реализира от продуцената.

Студентите овладяват различни начини на организацията на филмовото и тв производство, календарен план и бюджет на продукция

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите, особеностите и проблеми, свързани с работата игралното кино и тв.
- подготви студентите за работата им в екип в телевизията и киното

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните понятия свързани с работата на продуцента;
- да са усвоили принципите, спецификата продуцентското начало в киното и тв;
- да могат придобията познания свързани с организацията ,финансирането и изговянето на бюджет за аудиовизуални произведение;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Производството на прага на ХХI – нови технологии, глобални измерения. 3 часа.
2. Аудиовизуалното производство като средство за влияние и източник на нови елити. Аудиовизуалното производство и медиите – нова проблемна ситуация. 3 часа.
3. Статусът на продуцента в институционалната система на аудиовизуалното производство. 3 часа.
4. Продуцентът като генератор на позитивни социални процеси. Продуцентът и междуличностното общуване в екипа. 3 часа.
5. Основни източници на финансиране. Календарно-постановъчен план – основен инструмент за планиране производствената реализация. Видове бюджети. 3 часа.

УПРАЖНЕНИЯ

1. Продуцентът и управлението на комуникациите в условията на новите информационни технологии. 2-часа
2. Елитът от аудиовизуалното производство като комуникатор на жизнени стилове и образци на протребление. 2-часа
3. Продуцентското начало в БНТ. Продуцентът като съвременен новатор. 2-часа
4. Продуцентът като селекционер на реализаторски екип.
5. Продуцентът като част от елита на аудиовизуалното производство. 3-часа
6. Продуцентът и управлението на организационните комуникации. 2-часа
7. Бюджетът на аудиовизуалния проект – планова калкулация на всички разходи необходими за производствената реализация на проекта. 3-часа
8. Техника и технология за изготвянето на реален бюджет. 2-часа

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции върху основните теми. Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, като се подкрепя с репродукции, документални и игрални филми. Поставят се задачи за самостоятелна работа или работа в екип в извънудиторната заетост. Студентите изготвят бюджети на различни видове филми.

Работа с микрофони

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Музика“, Факултет по изкуствата

Лектор: д-р Маргарит Русев

Структура на курса:

В дисциплината Работа с микрофони студентите ще се запознаят с основните характеристики на микрофоните, видовете микрофони, основните изисквания за боравят с микрофони на терен и постпродукция.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Усвоят различните видове микрофони;

- Характеристики на микрофоните.
- Работа на терен и в студио с микрофон.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Спектрален състав на акустичния сигнал. Електроакустични преобразуватели от генераторен и двигателен тип. Микрофони. Параметри на микрофоните.. 2 часа
2. Характеристики на микрофоните. Честотна характеристика.
3. Номинална чувствителност Характеристична чувствителност Характеристика на насоченост 3 часа
4. Видове микрофони В зависимост от характеристиката на насоченост. Ненасочени. Еднострочно насочени. Двустранно насочени. 3 часа.
5. Електродинамичен и електростатичен микрофони . Кондензаторни (електростатични) микрофони. 3 часа
6. Основни принципи при употреба на микрофони. Взаимодействие на няколко микрофона. Правилото три към едно. Комбинирани микрофони на подиум. Вятъра и микрофоните. 2 часа.
7. Безжична микрофона система Sennheiser EW135-G2 с ръчно преносим предавател. Безжична микрофона система Sennheiser EW 122
8. Безжична микрофона система Sennheiser EW-152 Headset 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

Стереофонични микрофони. 2 часа.

Амплитудно - честотна характеристика електро акустическото преобразуване. 3 часа.

Омнидиректни (всеобхватни) и Кардиоидни микрофони 4 часа

Хиперкардиоид и Суперкардиоид микрофони 3 часа.

Електрически аспекти на микрофоните. 2 часа.

Организация и оценяване на курса:

Лекциите и упражненията са насочени усвояване на техническите параметри на работата с микрофони, използването им в различните игрални и документални форми

Извъннаудиторната заетост 60 часа включва работа с литература, самостоятелна работа върху звука на филмовото произведение. Писмен анализ на филмова творба. Практическа задача свързана с работата с микрофон.

История на българското кино

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Студентите трябва да придобият необходимите знания за историята на българското кино, което ще разшири и обогати общата им и по-специално филмовата им култура. Разглеждат се началото на киното в България, важите етапи от развитието на кинопроизводството, автори и творби знакови за киното ни.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Усвоят етапите в развитието на българското кино;
- Се запознаят с етапни произведения на българското кино;

- Запознайт с жанровете в българското кино

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да знайт историческото развитие на българското кино;
- Да знайт етапни произведение на класическото българско кино;
- Да знайт стиловете на известните български режисьори;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Първи снимки в България. Пионери на българското кино. Васил Гендов, Борис . Грежов. Филми, теми и сюжети. 2 часа
2. 1946 година - приет първият закон за кинематографията. Захари Жандов - . Филми по класически произведения. 1 часа
3. Развитие на жанровете. Българската комедия. Нови имена в българското кино.
4. Детско кино. Българското кино 60 те – 80 те години 2 часа
5. Създаване на Студия за игрални Бояна 1962г. Режисьори през първия период на функциониране на студиата. Филми и Теми. 2 часа
6. Разцвет на българското кино. Знакови творби и автори. Награди и популяризиране извън пределите на страната. 2 часа
7. Теми и течения в българското кино. Разцвета на българското кино. Автори и творби
8. Българското кино 90 те – и началото на новия век. 2 часа
9. Българското кино в навечерието на новото хилядолетие. Историческите промени от 1989 година и тяхното отражение върху националното филмопроизводство. 2 часа
10. Съвременното българско кино в контекста на европейското кино. Нови имена, стилове и теми в българското кино. 1 часа
11. Телевизионните сериали – елемент от развитието на новото българско кино. 1 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Анализ на фильм - „Лачените обувки на незнайния войн“ (1979) Р. Вълчанов. - 3 часа
2. Анализ на фильм „Крадецът на праскови“ 1964 В. Радев- 3 часа
3. Анализ на фильм „Матриархат“, 1977 Людмил Кирков- 3 часа
4. Анализ на фильм „Случаят Пенлеве ,(1968) по Свобода Бъчварова Г. Стоянов
5. Анализ на фильм „„Вилна Зона“ (1975) Е Захариев- 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекциите и упражненията са насочени към осмисляне на тенденциите в развитието на българско кино. За обучението се използват прожекции на етапни произведения, анализират се откъси от филми, обсъждат се актуални творби на игралното, документалното и ТВ кино, срещи с изтъкнати автори – драматурзи, режисьори, оператори. Изготвят се две писмени работи за края на семестъра.

Кинотерминология

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Дисциплина е насочена повече към термините на кинематографията, но също така основно ръководство за филмова терминология, което всеки работещ в киното трябва да знае. Представени са версии на английски, което е необходимо знание за работа във филмова продукция.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Усвоят професионалната терминология;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Термини свързани със заснемане. 7 часа
2. Термини свързани с структурата на филма . 5 часа
3. Основни термини за разказване на истории . 3 часа.

УПРАЖНЕНИЯ

1. Работа на терен с използване на професионална терминология. 5 часа.
2. Работа над сценарии с използване на кино терминологията на английски език. 5 часа.
3. Работа в ТВ студио – усвояване на термини по време на подготовка и снимки. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекциите и упражненията са насочени усвояване на терминологията използвана в различните етапи на филмовото производство

Извънудиторната заетост включва работа с литература, самостоятелна работа .

Изпитът е под формата на тест.

Основи на компютърния монтаж

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова; гл. ас. д-р Иван Владимиров

Структура на курса:

Студентите да придобият умения в областта специфичните възможности на компютърния монтаж, използване на всички инструменти, иновации в програмата и възможност за създаване на атрактивни видеа за различни приложения.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в работата с различни инструменти ;
- подготви студентите за работа свързана съвместяването на монтажните програми;
- подготвя студентите за създаване на атрактивни и широко приложими видео продукти

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са задълбочили знанията от първата част;;
- да са усвоили принципите , работа с алфа канали цветови трансформации;
- да са изготвят трейлъри на филми, книги, презентации;

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Използване на Алфа канал. Прилагане на ключ за прозрачност Blue Screen. 3 часа
2. Редактиране на непрекъснатост. Кръстосан и паралелен монтаж. 3 часа
3. Иновации в звука. 3 часа
4. Редактиране на непрекъснатост. Кръстосан и паралелен монтаж. 3 часа
5. Cutaway and Insert J Cut and L Cut. Match Cut Shot Reverse Shot.
6. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Практически упражнения свързани с Използване на Алфа канал. 5-часа
2. Практически упражнения свързани с ключ за прозрачност Blue Screen 5-часа
3. Практически упражнения свързани с Мултискрин. 5-часа
4. Трейлър на книга 5-часа
5. Създаване на видео есе или подкаст, е видео блог, 5-часа
6. Практически упражнения свързани с Аудио филтри. 5-часа
7. Практически упражнения свързани с Микс. 5-часа

Организация и оценяване на курса:

За обучението се използват и анализират откъси от филми, тв предавания, анализи на отделни епизоди, разучават се нови програми, усвояват се новости в областта на компютърната обработка на кадрите.

Телевизионно режисура

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Курсът по „ТВ режисура“ обхваща специфика на различните телевизионни жанрове и форми. Концепция и цел на телевизионно предаване. Избор на водещ. Отношение режисьор, редактор, водещ, художник. Режисура на предаване на живо. Видове ТВ продукции. Спецификата на работа на режисьора в студио или подвижна апаратна при многокамерен метод на снимане. Сътрудничество между режисьора и режисьора на пулт. Екипни взаимодействия и професионални стандарти.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да формира **компетентности** за работата на режисьора в телевизионното производство;
- да формира **компетентности** за особеностите на телевизионните жанрове и форми;
- да формира **компетентности** за телевизионното производство.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Формирали са **компетентности** за основните прилики и разлики между работата на режисьора в киното и телевизията;
- Формирали са **компетентности** за специфичните за телевизията професионални стандарти и изразни средства;
- Формирали са **компетентности** за телевизионните жанрове, форми и формати.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Специфика на ТВ режисура в различните телевизионни жанрове и форми. 3 часа
2. Видове ТВ предавания. 3 часа
3. Прилики и разлики при работата на режисьора в телевизионните филми и кинофилми. Основни правила при работата на режисьора във видовете телевизионни филми. 4 часа
4. Отношение режисьор, редактор, водещ, художник. Избор на водещ. 3 часа
5. Режисура на предаване на живо. Видове телевизионни станции и ТВ продукции. 3 часа
6. Работа на режисьора в студио или подвижна апаратна при многокамерен метод на снимане. Сътрудничество между режисьора и режисьора на пулт. 4 час
7. Съчетание на видовете и жанровете от киното с тези на телевизията в едно предаване или филм. 3 часа
8. Особености на работата на режисьора в различните видове телевизионни предавания, изискващи друг вид организационна и творческа нагаласа. 3 часа
9. Изграждане на концепция и цел на телевизионно предване. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Работа в екип или ТВ студио – филмов етюд – откъс за тв сериал. 5 часа
2. Работа в екип или студио – режисура на многомерно – директно предаване. 5 часа
3. Работа в екип или ТВ студио – тв игра. 2 часа
4. Работа в екип или ТВ студио – новини. 3 часа.

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции и упражнения, както и екипни и самостоятелни задачи като режисьорска концепция за телевизионно студентско предаване – на конкурсно начало (печели най-доброто) или кастинг за водещ, заснемане на пилотното предаване от съответния курс.

Основи на композиция на фотоизображението

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Теоретичната част и практическите упражнения позволяват да се работи детайлно и систематично върху композицията на изображението, осветлението, тоналното и цветово решение на фотографския кадър, което практически прави дисциплината "Основи на композицията на изображението" едно въведение в майсторството на режисурата.

В практически план овладяването на основите на композицията със средствата на фотографията дава възможност за реализация на нашите бъдещи специалисти и в други области на изкуството и живота извън киното и телевизията - фотографската реклама, научната и приложна фотография и др.

Академичната дисциплина има за цел да:

- се овладеят изразните средства на професията с методите на фотографията;

- се формира умение за работа по реализиране на собствена снимачна фотографска работа
- се формират умения у студентите за анализ на изразните средства на фотографията и операторското майсторство – композиция, светлина, цвят.
- се формират способности за анализ и оценка на фотографски произведения.
- спомогне в преминаването от статично към “кинетично” изображение в кино и телевизия

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Студентът да овладее фотографската техника и да може сам да направи свои фотографски разработки. Реализрайки тези свои практически задачи той ще усвоява придобиваните теоретични знания.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Организиране и отсичане на художествения образ. 4 часа
2. Светлина и осветление в художествената снимка. 4 часа
3. Тонално построяване на кадъра и съотношение на тоновете. 4 часа
4. Портретни снимки. 4 часа
5. Методика на работа при снимка в натура 4 часа
6. Допълнителна обработка на изображението в компютър. Съвременната фотография – изкуството да изобразяваш документално и художествено. 5 часа
7. Съвременната фотография – изкуството да изобразяваш документално и художествено. 5 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Съвременни фотографски техники	3 часа
2. Тонално построяване на кадъра и съотношение на тоновете. 2 часа	
3. Светлина и осветление в художествената снимка. 2 часа	
4. Използване на основните характеристики за мобилност и бързина на снимката. 2 часа	
5. Техника на фотографията в различни жанрове	3 часа
6. Допълнителна обработка на изображението в компютър	3 часа

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции, анализи на филмови и тв произведения, работа по заден текст, анализ на картини и фотографии. Целта на лекциите е не само да се усвоят основните понятия в теорията на монтажа, но и да се прилагат правилно и с творчески усет в различните видове игрални, документални и тв форми.

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез различни форми – анализи и разкадровки на текст, на картини и фотографии, работа върху фоторазказ, умения да се изгражда действие и да се използват основните принципи и правила във филмовия език.

Драматургия на телевизионните форми

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Курсът дава теоретични и практически познания на студентите за същността на телевизионните форми – новини, риалити формати, предавания и др. и фазите на формиране на драматургическия текст от идеята до готовия литературен сценарий. Учебният процес включва и работата в процеса на реализация на сценария в завършено екранно произведение.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Усвоят спецификата да драматургията на ТВ формите;
- Усвоят жанровата специфика;
- Да прилагат нови ТВ формати

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Телевизионните жанрове. Видове. Специфики. 2 часа
2. Проблемите на телевизионния формат и неговата драматургична основа. 3 часа
3. Художествени жанрове – телевизионен театър и телевизионен филм ТТВ драма
Телевизионен филм. Звуковата картина като елемент от визуалната.
Документална природа на телевизията. 3 часа
4. Комуникация с телевизионната аудитория - правила, инструменти и сюжетни похвати, затворени в професионалното понятие „телевизионен формат“. 3 часа
5. Последователно моделиране на предварително зададени реакции на публиката - основа на драматургичната структура на формата. 2 часа
6. Форматът се разглежда извън конкретния предмет; като динамична система:
като множество многостепенни кодове. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Семинар на тема „Същност и основни принципи на сценария за ТВ жанровете.4-часа
2. Създаване на сценарий за ТВ жанр. 4 часа
3. Композиция. Експозиция, завръзка, перипетия, кулминация, развръзка, финал. 4 часа
4. Интериор и екстериор при ТВ жанрове. 4 часа
5. Специфика на телевизионния език – на изразно и повествователно ниво.4 часа
6. Реализиране на телевизионен формат . 6 часа
7. Реализиране на телевизионна игра. 4 часа

Организация и оценяване на курса:

Аудиторната заетост включва 15 часа лекции и 30 часа упражнения.

Лекционен курс за запознаване с реалността в сферата на киното и телевизията.

Особености на двата медийни канала, както и на различните аудио-визуални продукти за тях. Анализ на успешни и провалени такива.

Практическите задачи са на базата на лекционния материал – създаване на сценарии, проект за ТВ, предаване, проекти за ТВ дизайн. Реализация на ТВ форма.

Извънаудиторната заетост 60 включва работа по подготовката за реализациите на предаванията по време на упражненията

Компютърни формати

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова;

Структура на курса:

В дисциплината студентите ще се научат да боравят свободно с различните графични, видео и аудио дигитални формати. Дисциплината Дигитални формати ще даде основа на студентите, която да им бъде полезна при използването на съвременните техники и технологии, да ги приучи да преценяват в конкретни ситуации какъв дигитален формат да използват.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да въведе студентите в принципите, особеностите структурата на дигиталните формати;
- да ги научи да сравняват отделните дигитални формати;
- да усвоят и боравят със спецификата на дигиталните формати;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните компоненти свързани с дигиталните графични, аудио и видео формати;
- да боравят с различни компютърни програмни, които поддържат специфични дигитални формати;
- да боравят с професионална терминология

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Видове кодиране и компресиране на видео. Контейнер - AVI и Quicktime MOV, MPEG
2. Приложение на Контейнерният файл. се използва за идентифициране и сливане на различни типове данни. 2 часа
3. Файлове с изображения. Съвместна група фотографски експерти (JPEG или JPG), Format за обмен на графики (GIF), Scalable vector graphics (SVG), Графика на преносими мрежи (PNG), Tagged image file format (TIFF or TIF) 2 часа
4. Видео файлове. 3 часа
5. Аудио файлове. . MPEG 4 аудио (M4A). MPEG слой аудио 3 (MP3). Аудио файл с вълнова форма (WAV). 2 часа
6. MP4 (Moving Picture Experts Group) MP4 файлове, кодирани с H.264 видео и AAC аудио
7. MP4 (Експертна група за движещи се изображения) - мултимедиен контейнерен формат.2 часа
8. Специфична софтуерна или хардуерна имплементация на видео компресиране и/или декомпресиране - използването на специфичен видео компресиращ формат. . 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Съвременният потребител и новите търсения в областта на форматите. 6 часа.
2. Дигитални формати, кодиране, запис. 6 часа.
3. Некомпресирано видео – параметри. Компенсирано видео - формата на файл или поток от информация MPEG-2 Part 2, MPEG-4 Part 2, H.264 (MPEG-4 Part 10), Theora, Dirac, RealVideo RV40, и VP8. 6 часа
4. Дигитални формати в зависимост крайната необходимост, експорт, конвертиране. 6 часа.
5. Архивиране. 6 часа.

Организация и оценяване на курса:

Лекциите са насочени към запознаване с различните видове дигитални формати и тяхното приложение. Самостоятелните задачи и тестове , имат за цел да затвърдят и развият знанията на студентите по отношение на различните формати, приложението , спецификата им и обработката.

Съвременна фотография

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“,

Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Преподаваният материал по „Съвременна фотография“ от една страна ще провокира студентите за артистично и нестандартно възприемане на заобикалящата ги натура, и от друга да ги запознае с новите възможности на фотографията, с новите тенденции в творческото и технологичното й развитие.. В дисциплината се включват задълбочен анализ и изясняване на принципите и особеностите на цифровата фотография, видовете фотоапарати и изискванията към тях, както и запознаване с каталожните данни и фирмите, които ги произвеждат

Академичната дисциплина има за цел да:

- получат фундаментален обем знания по съвременното приложение на цифровите технологии
- разгледа и съпостави мястото на съвременната фотография сред останалите изкуства, свързани с визия – кино, телевизия и театър;
- усвоят различните фотографски жанрове

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Съвременната фотография – отдалечаване от традиционните стилове. 1 часа
2. Съвременна фотография а създавани фотографски изображения с помощта на аналогова камера или цифрова камера. 2 часа
3. Развитие на фотографската техника и отражението й върху художественото развитие на отделните фотографски жанрове. 2 часа
4. Принцип на цифровата фотография. Разликата и от конвенционалната фотография. Предимства и недостатъци. 2 часа
5. Фотографията като изкуство или индексикален и регистрационен образ. Предмет и форма в съвременната фотография. Авангардна съвременна фотография. 3 часа
6. Съвременната фотография – изкуството да изобразяваш документално и художествено. Съвременна фотожурналистика. Съвременна спортна фотография. 4 часа
7. Работата на съвременните световни фотографи като свой поглед към съвременния свят.
8. Тенденции в развитието на фотографията на 21 век, обусловени от развитието на дигиталната техника и общественото развитие на човечеството. 3 часа
9. Преобразуване на светлината паднала върху носителя на изображение в импулси, запаметявани цифрово. Запис на изображенията. Стандарти. 2 часа

10. Основни характеристики на цифровата фотография. Цветопредаване.
Разделителна способност. Стабилност на електронното изображение.
Оперативност. Стойност. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Програми-Capture One, With room, Photoshop. Възможности. 1 часа
2. Цифрова фотография и обществен живот. Професионален фоторепортаж. Опит на световни фотографски агенции. 2 часа
3. Модна фотография. Творчеството на Ъруин Блуменфелд и Лилиян Басман. Анализ. 2 часа
4. Рекламна фотография. Творчеството на Ъруин Пен и Еухенио Рекуенко. Анализ. Кои са инфлюенсърите 2 часа
5. Портретна фотография. Творчеството на Ман Рей, Рене Перл и Ричард Ейвидън. Анализ. 2 часа
6. Запознаване с творчеството на изявени български фотографи. Станка Щонкова-Уша, Александър Нишков, Калин Руйчев, Темелко Темелков и др. 2 часа
7. Нови тенденции в развитието на цифровата фотография. 2 часа
8. Снимки в екстериор и в павилион. 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Аудиторната заетост включва – лекционен курс, анализ на фотографии, дискусии, дебати,. Тестове.

Извънаудиторната заетост включва работа с литература, самостоятелна работа върху определен елемент от филмовото произведение. Писмен анализ на филмова творба. Подготовка за упражнения.

За изпит се източват предварителна заявени фотографски задачи

Многокамерен метод на снимане

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Целта на дисциплината е да запознае студените с основните принципи и специфика на работа при многокамерното снимане. Тя е свързана с техниката на режисърския пулт директните предавания и работата в тв студио

Обучението включва основни принципи на многокамерното снимане и монтаж използвани в тв продукции – публицистика, магазинни предавания, концерти.

Настройката с множество камери, режимът на производство с множество камери или мултикамера е метод за създаване на филми и видео продукция. Няколко камери (филмови или професионални видеокамери) се използват на снимачната площадка и в същото време записват или изльзват сцена.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите на многокамерното снимане;
- ги подготвят за работа като режисьори на пулт;

- усвоят и боравят с изразните средства – визуални, звукови при работа с повече от една камера;
- ги подготви за работа в телевизия;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да са придобили знания за работа с повече от една камера;
- Да работят в телевизия в директни и предавания на запис;
- Да работят като режисьори на пулт;
- да са запознати с основните предавания, в които се полва многокамерен монтаж.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Принципи на заснемането с няколко камери Multi-Angle Storytelling. 3 часа
2. Стратегическо използване на множество камери за едновременно предаване на различни аспекти на действието. Логистиката на местоположението на централна камера. 3 часа
3. Динамично движение на камерата. Използване на техники - кранове с камери, колички , дронове, за заснемане широки, плавни движения. 3 часа
4. Композиция на разделен еcran. Показване множество ъгли на камерата едновременно в един кадър. 3 часа
5. Основни инструменти: Дистанционно управление на камерата Наблюдение и възпроизвеждане. Видео превключватели и миксери- Blackmagic Design ATEM Mini и софтуерно базирани решения като vMix или OBS Studio. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Създаване на плавни и визуално преходи между ъглите на камерата. 3 часа.
2. Картина в картина (PiP) наслагване 3 часа.
3. Показване на няколко ъгли на камерата едновременно в рамките на основния кадър.
4. Често срещани грешки при видеозаснемане с няколко камери. 4 часа
5. Предимства/недостатъци на техниките с множество камери. 3 часа.
6. Публицистични предавания. 3 часа.
7. Музикални предавания. Политическо ток-шоу. Младежко предаване Забавни предавания. 3 часа
8. Балет. Камерен концерт. Симфоничен оркестър. Особености на музикалните инструменти и избор на крупности. 4 часа
9. Риалити формати. Фолклорни предавания. Директно предаване, запис.
10. Музикална фраза и избор на подходяща крупност. 4 часа.
11. Мястото и значението на публиката при многокамерното снимане. - 2 часа.

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции, тв предавания, работа по заден текст, създаване на сторибординг, изготвяне на схеми на разположение на камерите.

.Практическите упражнения имат за цел да приложат на практика усвоените знания в основните дисциплини – режисура, операторство, монтаж.

Лекционният курс и практическите упражнения се провеждат в телевизионно студио.

Студентите самостоятелно работят по различни задачи, които са практически. Създават кратки етюди свързани с различното приложение на моногокамерното снимане.

Крайната оценка се формира от работата по време на семестър екипна практическа задача.

Телевизионна журналистика

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор:

Структура на курса:

Курса има за цел да даде спектър от познания, които да запознават с основните тв форми – анкети, интервю, новини, анализ на факти и тв отразяването им. Разглеждат основните се познания за психологията на личността и контакта, аналитично и синтетично мислене, техника на осъществяването на различните тв задачи.

Студентите овладяват различни начини на монтажни връзки, усвояват основните правила за монтаж на специфичните за тв журналистически форми.

Академичната дисциплина има за цел да:

- да въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, свързани с развитието тв форми и предавания
- да подготви студентите за самостоятелна работа свързана с работата им с интервю, анкета;
- да поготвя студентите за бъдещата им работа в норивански емисии и публицистични предавания;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните понятия свързани с работата с информационни програми;
- да са усвоили принципите, спецификата и приложението на ротата върху интервю, анкета, публицистика;
- да изгради умения при работата им като режисьори на пулт

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Информационни функции. Формиране на обществено мнение. Културно-образователните функции на телевизията. Да критикува и контролира. Развлекателна функция. Образователна функция. Социализираща функция, лидерство. Интеграционна функция. 2 часа
2. Телевизионното новинарство. Телевизионният репортаж. Телевизионното интервю и анкетата. Телевизионните дискусии. 2 часа
3. Журналистиката и обществото. Тенденции в журналистиката и обществото. Журналистическият език. Разбираемост и езикови бариери. Езикът като средство за манипулиране. 2 часа
4. Светлината. Телегеничност. Поведение пред камера. Личностни качества на журналиста. 2 часа
5. Обект-единство на място, време, действие. Слово, семантичен пълнеж. Ролята на детайла. 2 часа
6. Въпросите-основен инструментариум за набиране и извлечане на информация. 3 часа Стилистически хватки и особености при замисляне, осъществяване и поднасяне на разказа. 2 часа
7. Идея и тема“Аз” и “Вие” формата. Разказ в разказа, за разказа. Композиция и форма, жанрови модели и технологии. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Заснемане и монтаж на анкета. 5 часа
2. Заснемане и монтаж на интервю. 5 часа
3. Заснемане и монтаж на репортаж. 5 часа

4. Заснемане и монтаж на дискусия. 5 часа
5. Заснемане и монтаж на директно предаване. 5 часа
6. Сценарии за риалити формат. Теми и участници. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

За обучението се използвате и анализират откъси от филми, тв предавания, анализи на отделни епизоди, разработка на части от сценарии. За краяна оценка се представят две практически задачи.

Музикално оформление

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Музика“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Валери Пастармаджиев

Структура на курса:

Курсът основните понятия и термини свързани с музиката, принципите на авторската музика. Да развие у студентите чувство за вярно подбиране и изграждане на музикалната драматургия на филмовото произведение. Да ги запознае с музикалната терминология, похвати, стилови решения., да изградят у студентите необходимата музикална култура и да ги подпомогне в тяхната бъдеща творческа дейност.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Усвоят спецификата на муз. оформление в различните игрални и ТВ форми;
- Усвоят жанровата специфика при музикалното оформление;
- Усвоят технологията на музикалното оформление.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Да боравят с различни музикални жанрове;
- Да работят с музикален оформител;
- Да избират подходяща за различните типове филми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Полифония: принципи и похвати. 3 часа
2. Основни музикални стилове и епохи – пред класика, класика, романтизъм, съвременна музика. 3 часа
3. Лекият жанр в музиката: танцова музика, популярна музика, джаз и др. 3 часа
4. Музикални форми: мотив, фраза, тема, циклични произведения. 3 часа
5. Музиката като абстракция. Емоционалност, музикална атмосфера. Музикална драматургия: лайтмотив, тема, варианти на темата 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Прослушване на музикални произведения от различни епохи, стилове, жанрове. 6 часа
2. Прослушване и анализ на филмова музика. 6 часа
3. Мерене, избор и подлагане на музика в документален филми. 6 часа
4. Мерене, избор и подлагане на музика в игрален филми. 6 часа

Организация и оценяване на курса:

Аудиторната заетост включва 15 часа лекции, 30 часа упражнения. Анализ на музикални стилове, анализ на откъси от филми, прослушване на музика, лекции свързани с основни музикални термини

Извънаудиторната заетост включва 90 часа : Озвучаване на филмов откъс. Подбор на музика за филмов откъс. Концепция и избор на музика да игрален или документален филм. Писмен анализ на музикалните решения на филмово произведение.

История на музиката

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д.н. Иванка Влаева

Структура на курса:

Курсът по „История на музиката“ е насочен към формиране на познания и практически умения на студентите относно развитието на музиката в различните исторически епохи с поглед от общото към конкретни индивидуални проявления. Той има за цел да ги запознае със спецификата на важни процеси и отделни явления в контекста на общи културни тенденции.

Академичната дисциплина има за цел да:

- съдейства за професионалното израстване на студентите от специалността, съобразно с квалификационната им характеристика;
- за развитието на основополагащи музикални познания и способности в изучаваната област, които са необходими за изграждане на многопластова музикантска култура и изпълнителски умения.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- знания, относно музикалноисторическото развитие в определени социални, религиозно-философски и политически контексти;
- умения за разпознаване на стилистики и жанрове;
- знания за индивидуални музикалноизпълнителски почерци и отделни музикални достижения;
- способност за сравнения на музикални явления и процеси;
- умения за активно слушане и анализиране на музикален материал, съобразен с професионалните потребности и израстване на студентите;
- изработване на умения за търсене и критерии за работа с необходими информационни източници.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Музикалната култура на света. 3 час
2. Музикалната култура на древни цивилизации. 4 час
3. Музикалната култура на Средновековието. 4 час
4. Особености и историческо значение на музикалната култура на Византия и славянските народи. Музикалната култура в Западна Европа.
5. Музикалната култура през епохата на Ренесанса. Исторически етапи, музикални центрове, жанрове, творци. 3 час
6. Музикалната култура през 17 и първата половина на 18 век. 4 часа

7. Общи проблеми на музикалноисторическата епоха. Развитие на операта в Италия, Франция, Англия и Германия. Инструментална музика – органна, клавирна, цигулкова, музика за инструментален ансамбъл.
8. Музикалната култура на Просвещението - втората половина на 18 и началото на 19 век. 4 часа
9. Музикалната култура през 19 век. Естетика на Романтизма.
10. Създаване на национални музикални школи. Композитори. Творчество.
11. Жанрове. Музикален театър. Симфонична и камерна музика. 4 часа
12. Музикалната култура през 20 век.
13. Общ преглед и периодизация на музикалната култура на 20 век. Музикалната култура 19 век и началото на 20 век
14. Основни характеристики на епохата. Национални школи. Жанрове. Музикалностилистични тенденции. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Музикалната култура на света. 1 час
2. Древни музикални практики. 2 часа
3. Средновековна музикална култура. Ранни форми на многогласие и традиции на трубадури, трувери и минезингери. 2 часа
4. Ренесансови музикални школи и жанрове. 2 часа
5. Музика от 17 и първата половина на 18 век. Г.Ф.Хендел „Музика на водата“, „Месия“ и Й.С.Бах „Матеус пасион“. Инструментална музика. 2 часа
6. Виенска класическа школа. 2 часа.
7. Музиката в епохата на Романтизма. 2 часа
8. Общ преглед и периодизация на музикалната култура на 20 век. 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Аудиторна заетост - осъществява се чрез лекции, като се използва звукозаписна техника и мултимедия.

Лекционният курс /15 часа/ се илюстрира с музикални примери от различна по стил и жанр музика. Поставят се задачи за самостоятелна работа в извънаудиторна заетост. Проверява се доколко студентите са се справили със задачите, поставени по време на лекционния курс, като се усъвършенстват уменията им да възприемат и осmisлят музикални образци от областта на музикалната история, ориентация в бази данни в информационни мрежи, както и анализ на звукови и писмени документални и мемоарни източници.

На семинарните упражнения /30 часа/ се проверява доколко студентите са се справили със задачите, поставени по време на лекционния курс като се усъвършенстват уменията им да възприемат и осmisлят музикалните образци от различни стилове и епохи.

Магазинно предаване

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Семестър: V

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Биляна Топалова

Структура на курса:

Да се запознаят студентите с подготовката, снимачния процес и постпродукцията на различните формати, вариации и теми на магазинното предаване го правят смес от изразни средства, които монтажистите трябва да владеят. Разнообразието на материал и специфика на тяхното производство и изльчаване изисква добро познаване на тази специфична тв форма.

Съдържанието в телевизионно предаване се произвежда по една от двете производствени методологии: предавания на живо, записани на лента като вариете и новинарски списания, заснети на сцената на телевизионно студио или спортни събития (всички се считат за линейни продукции).

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, работата на режисьора и режисьора на пулт;
- подготви студентите за самостоятелна работа свързана с различните форми на магазинни – предавания;
- . поготвя студентите за бъдещата им работа в екип.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните понятия свързани с работата върху различните форми на магазинни предавания;
- да са усвоили принципите, спецификата и приложението на езика многокамерното снимане използвани при спортни, състезания и др. предавания;
- да са усвоили работата с режисьор при подготовката и заснемането на тв драма;
- да са подгответи да работят в телевизия като режисьори на пулт

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Принципи и структура на магазинното ТВ предаване. 3 часа
2. Сутрешен блок – теми, визия, послания, публика. 4 часа
3. Тематични магазинни предавания. 3 часа
4. Подготовка на сценарии и видеа, студио, осветление. 3 часа
5. Подготовка и избор на гости и теми.3 часа
6. Подготовка и избор и монтаж актуални събития. 3 часа
7. Магазинни предавания за култура. 3 часа
8. Магазинни предавания за спорт. 3 часа
9. Телевизионни формати. Видео подкастове. Телевизионната аудитория. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Гледане и обсъждане на телевизионни магазинни предавания. 2-часа
2. Разкадровка и снимки в студио с три камери. 3 часа
3. Включване на видеоматериали в пряко предаване. 2 часа
4. Анонси. Интервюта. Новини, Репортаж. 3 часа
5. Магазинни предавания за култура. 3 часа
6. Подготовка и избор и монтаж актуални събития. Директни предавания. 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърденния начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи,. Лекциите и епражненията се провеждат в Телевизионно студио.

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика от лекционния курс знания и да ги приложат в аналитични писмени задачи.

Студентите самостоятелно работят по различни задачи, които са и практически. Задачите се изпълняват в Телевизионно студио

Сценография и костюмография - I ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: V

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф.. д-р Елена Тренчева

Структура на курса:

Обучението по учебната дисциплина включва изучаване процесите и начините на създаване на театралната, филмовата и телевизионната сценографии, проектирането и реализирането на театралния и филмовия костюм, проектирането и реализирането на детайли и аксесоари в реквизита, оръжието и други специални компоненти участващи в цялостния визуален пространствено-пластичен образ на сценографията.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира компетентности за процеса на проектиране и създаване на театрални и филмови декори;
- формира компетентности за процеса на проектиране и създаване на театралният и филмовия костюм;
- . формира компетентности за процеса на проектиране и създаване на интериорни решения за телевизионни студия или други функционални пространства.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Характеристика на декора, концепция и работа върху изграждането на декор.3 часа
2. Характеристика на мъжкият костюм. 4 часа
3. Характеристика на женският костюм. 4 часа
4. Характеристика на детският костюм. 4 часа
5. Аксесоари в мъжкият костюм. 3 часа
6. Аксесоари в женският костюм. 3 часа
7. Аксесоари в детският костюм. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

Дребен реквизит. Едър реквизит. Интериор в студио. Интериор в натура.
Екстериор. Транспорт. Военен костюм. Оръжие.

Организация и оценяване на курса:

Практическите упражнения включват следните компоненти: една семестриална задача.

Всички задачи се оценяват през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие екип.

Авторско право и закони в културата

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Нонка Обрешкова

Структура на курса:

Дисциплината “Авторско право и закони в културата” е предназначена за студентите, обучавани за придобиване на ОКС „Бакалавър” от специалност „Филмова и телевизионна режисура“. Курсът лекции запознава студентите със същността на авторското право и лицензирането на авторски права в областта на културата, със законодателството в областта на филмовата индустрия и правилника за прилагане на Закона за филмовата индустрия, със закона за Закрила на културата, Закона за радио и телевизия.

Академичната дисциплина има за цел да:

придобият задълбочени знания и практически умения по преподавания материал и най-вече по отношение на законите в областта на културата, което ще помогне на студентите и специалистите в културния сектор да разберат правните рамки и изискванията, които трябва да спазват в своята дейност. Това ще им позволи да работят по-ефективно и отговорно в сферата на културните индустрии.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

Студентите да придобият умения и компетентности за регулирането на различните културни отношения между държавата, обществото и индивидите в областта на културата, установяването на правата и задълженията на участниците в културния сектор, както и механизмите за разрешаване на спорове и конфликти.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Същност и развитие на авторското право. Обективно и субективно авторско право. Обекти на авторски права .4 часа
2. Съдържание на авторското право. Имуществени и неимуществени права на авторите. Съдържание и обхват на изключителното право. Организации за колективно управление на авторски права. 4 часа
3. Носители на авторски права. Автор, авторство, съавторство. Особени случаи при определяне на носителя на авторски права. Времетраене на авторските права. 3 часа
4. Сродни на авторските права. Носители на сродни права. Времетраене на сродните на авторските права. Организации за колективно управление на сродни на авторските права. 3 часа
5. Лицензиране на авторски права. Договори за използване на произведенията. Авторски договор. Издателски договор. Договор за създаване и използване на филми и други аудиовизуални произведения. . 4 часа
6. Закон за филмовата индустрия. Основни положения. Правилник за прилагане на закона за филмовата индустрия. 4 часа
7. Правно регулиране на медийната дейност. Закон за радиото и телевизията. Основни принципи. Финансиране на медиите. Лицензиране и регистрация. Етичен кодекс4 часа
8. Закон за закрила и развитие на културата. Културни организации. Финансиране на културни институти и финансово подпомагане. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Запознаване и анализиране на казус, свързан с авторски права – песента „Данюва мама“ и филма „Чия е тази песен“. 4 часа

2. Съставяне на авторски договор. 4 часа
3. Дискусия по отношение на Закона за филмовата индустрия и Правилника за прилагането му. 4 часа
4. Запознаване с проекти, финансиирани от Национален фонд Култура . 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и упражнения. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал. Според съдържанието на лекционния материал, лекциите се илюстрират с табличен, графически и аудиовизуален материал, представени в специално изгответи за всяка лекция (тема) пауърпоинт презентации посредством мултимедиен проектор.

Филмова адаптация на литературно произведение

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Курсът проследява еволюцията на практиките на екранизиране в киното, разглеждайки ги в непосредствена връзка с естетико-теоретичните възгледи за взаимоотношението между словесния и екранния образ, а също така за киното и за екранизацията в частност.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Запознаване на студентите с принципите на екранизация;
- методите за адаптиране на литературна произведение;
- добиване на умения за използване на филмовия език в транслирането на литературата.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Особености на аудиовизуалната интерпретация на литературна основа.
2. Особености на художествения образ в литературата и киното. Специфика на художествената условност. 3 часа
3. Трансформация на големите наративи в аудиовизуалното произведение. Трансформация на късия разказ в аудиовизуално произведение. 3 часа
4. Последователност при разгръщането на аудиовизуалния разказ на основата на литературно произведение. Авторска визуализация. Епоха. 3 часа
5. Екранизаторските принципи на Акира Куросава. Културно семиотичният подход към екранизацията. 3 часа
6. Оценка на нагласите на зрителите при интерпретацията на класически произведения. Модернизъм. Експеримент. Особености на филмовата екранизация според принадлежността на литературното и филмовото произведение към стила „moderнизъм“. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Екранизацията като фактор в съвременната култура. Новите форми на екранизация и на литературна интерпретация. *5-часа*
2. Български екранизации по класически произведения. *5 часа*
3. Съпоставяне на филмови екранизации в различни епохи и стилове. *5 часа*
4. Екранизацията като диалог (между две изкуства, двама автори, две творби и двама реципиенти). *5 часа*
5. Особености на филмовата екранизация според принадлежността на литературното и филмовото произведение към стила „реализъм“. *5 часа*
6. Новите форми на екранизация и на литературна интерпретация. *5 часа*

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи. Предвидени са и анализи на филмови произведения. Лекциите се онагледяват с видео материали
Основният акцент при лекционния курс са анализите

Крайното оценяване е върху писмена задача и сценарий по литературно произведение.

Звук в игралното кино

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: V

Методическо ръководство: Катедра „Музика“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Валери Пастармаджиев

Структура на курса:

Студентите да придобият познания в основните изиквания на звука в игралните форми, да се ориентират в спецификата на звука в тази област. Да овладеят познания за баланса на звука, изграждането на звуков образ, звукова драматургия, подготовката на микс.

Академичната дисциплина има за цел да:

- усвоят основите на работата със звука в игралното кино;
- придобият познания за съчетаването на звук, музика и изображение;
- изграждат звукови образи ;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основата при работа със звука в документалните форми;
- да са запознати с работата с текст и звукова атмосфера;
- да се запознаят с спецификата при изграждането на звуковата партитура в документалните форми;
- да ги подгответи за бъдещата им работа като монтажисти и режисьори на пулт

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Изграждане на образ чрез средствата на звука. Звукова драматургия. Елементи на звука. Говор, ефекти, музика, пауза. 2 часа
2. Звукови символи
3. Пространственно-времева конгруентност, причинно-следствено мислене и семантика. 2 часа

4. Dolby Pro-Logic II и Dolby Pro-Logic IIx HD звук на цифрово кино. HD Digital Cinema Sound. 3 часа
5. Dolby Digital EX. Dolby Digital Plus и Dolby TrueHD. Dolby Virtual Speaker и Dolby Headphone. 2 часа
6. Звуков баланс на фонограми Фор микс/междинен микс/на фонограми. 3 часа
7. Звуков дизайн по отношение на диегезиса 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Подлагане на музика и ефекти към готова монтирана картина. 4 часа
2. Изграждане на първи и втори звуков план. 4 часа
3. Звуков дизайн – разлики в киното и телевизията. Пространствени параметри на звука. 3 часа
4. Подготовка за микс и микс на филмите. 4 часа
5. Звуков баланс на фонограми Фор микс/междинен мишунг/на фонограми. 4 часа
6. Избор и монтаж на звукови ефекти. 5 часа
7. Микс. 4 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи, разучаване на софтуер. Лекциите се онагледяват с видео материали. Основният акцент при лекционния курс са практическите задачи. За получаване на оценка са предвидени две практически задачи

Културни знаци в България през втората половина XX в

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: II

Методическо ръководство: Катедра „Културология“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д.н.к. Васил Марков

Структура на курса:

Курсът по Българска културна история – първата половина на ХХ век. има за цел да очертае границите на съществен период от новата българска култура като насочва вниманието около три основни проблемни кръга.

Първият засяга последователното разглеждане на отделните периоди и културно-исторически явления (от началото до втората половина на ХХ век).

Второ, културната история обхваща общите социокултурни процеси, всекидневие, светогледи и отделни културно-художествени направления при съчетаване анализа както на творбите и идеите в българското културно-историческо пространство.

Третият въпрос обхваща проблематиката на историко-художествените процеси, сред които на преден план излизат понятия и нагласи, свързани с установяването на стилистични тенденции.

Академичната дисциплина има за цел да:

- запознае студентите със сложните въпроси и модели на българското културно пространство, да допринесе за умението да се интерпретират отделни периоди и художествено-исторически явления при изясняванена тяхната същност, роля и значение.

- подтикне студентите към културнокритическо мислене, което да се превърне в инструмент за самостоятелно оценяване на културните процеси;
- подготви студентите за самостоятелно разработване на работа или проекти, посветени на даден проблем, свързан с теоретическото изучаване на българската култура от ново време

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните периоди и теми в най-новата българска история;
- да интерпретират различни текстове от културната периодика през разглеждания период;
- да боравят и осмислят научната терминология

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Традиция в модерното; ориентация и идентичност в българското общество в началото на ХХ век. 3 часа
2. Институционално изграждане на българската култура в началото на ХХ век. 3 часа
3. Мисията на интелигенцията. Исторически роли. 3 часа
4. Културологичните измерения на кръга “Мисъл” . Възгледи за мисията на изкуството. 3 часа
5. Културната ситуация в българското изобразително изкуство от първите десетилетия на ХХ век - от академизъм към модерни явления. 3 часа
6. “Родно” и “чуждо” в българското културно пространство през 20-те години на ХХ век. 4 часа
7. Естетически кръгове - Разглеждат се ролята и значението на естетическите кръгове. – “Мисъл”, “Везни”, “Хиперион”, “Пламък”, “Златогор” и др 4 часа
8. Българските авангарди в изкуствата. 4 часа
9. Основни характеристики на българизма. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Институционализация и модернизация 2 часа
2. Ролята на интелигенцията в процеса на модерността и формирането на културна идентичност. 1 час
3. Ускорено социално-културно развитие. Културна криза. Анализ на статиите на Петър Мутафчиев за културната криза. 2 часа
4. Присъствие и параметри на опозицията “родно” - “модерно” – в българското изобразително изкуство и културната публицистика от първите десетилетия на ХХ век 2 часа.
5. Проблемът за модернизма в творчеството на Чавдар Мутафов 2 часа
6. Проблемът за модернизма в творчеството на Сирак Скитник 2 часа
7. Експресионизъмът и неговите представители - Гео Милев 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърденния начин с използването на множество схеми и скици за онагледяване.

В рамките на лекционния курс се използват теоретични текстове, публицистика от отделните етапи в българското културно историческо развитие на ХХ век, размножени за ползване от студентите. Обсъждат се и актуални въпроси, свързани с отделните периоди от българското културно историческо развитие, които се дискутират в публичното пространство

Водене на снимачен дневник

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор:; гл. ас. д-р Иван Владимиров

Структура на курса:

Студентите да придобият умения да работят като скриптери, да участват във филмови и тв продукции. В дисциплината се разглежда: подготовка на работна книга за снимки, работа на терен и работа на скриптера в постпродукция. Студентите овладяват различни начини на работа при подготвката, снимки и постпродукция на скриптера. Професията скриптер е една от основните професии при работа на терен и постпродукция както в киното, така и в телевизията. Студентите по монтаж практикуват професията скриптер при съвместните упражнения и по време на практика.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в професионалните знания свързани с работата на скриптера;
- подготви студентите за самостоятелна работа в игралното, документалното и тв кинно;
- подгответя студентите за бъдещата им работа в екип;
- овладеят основните принципи при работа на терен и поспродукция

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за работата на терен, постпродукция;
- да са усвоили принципите, спецификата и работата на скриптера с различните членове на творческия екип;
- да могат да работят като скриптери в игралното и тв кино

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Специфика на професията на скриптера. Запознаване с основните задължения на скриптерската професия и връзките ѝ с другите членове на екипа. 2 часа
2. Работа в подготвителния период. Подготовка на работната книга, разработване на епизодите, монтажните връзки, работата с реквизита, костюмите, диалога. 2 часа
3. Работа на скриптера в снимачен период. Подготовка на снимачен план. Подготовка на епизодите за снимачния ден. Работа на терен. Задължения и връзки с останалите членове на екипа.3 часа
4. Подготовка на скриптерския сценарии. Монтажни връзки между епизодите. 2 часа
5. Работа с посока, костюм, реквизит, грим, диалог, ден и нощ. Ликвидационен период. Диалогов лист. 3 часа
6. Работа на скриптера в телевизия и филмова продукция. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Скриптерски грешки. Причини, последици. 2-часа
2. Изработка на шапка на сценарии. Европейски и световни стандарти за изработване на шапка. 3 часа
3. Задължения по време на постпродукцията - при видео носител и лента. Подготовка за дублаж. 2 часа
4. Задължения по време на постпродукцията при работа с филмова лента. Специфика на етапите на филмопроизводство. Работа в лаборатория. 2 часа

5. Работа на скриптера с членовете на екипа. Задължения на скриптера по време на подготвителния, снимачния и постпродуцията. Работа на терен с режисьор, оператор, художник, актьори. 2 часа
6. Работа в тв сериал. Работа върху работната книга, снимачния период, постподукацията при сериал. Монтажни връзки, следене на реквизит и костюми. 2 часа
7. Изработка на диалогов лист. Европейски и световни образци. 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи. Лекциите се онагледяват с видео материали Основният акцент при лекционния курс са практическите задачи.

Оценката се формира от писмена задача и тест.

Драматургия на ТВ сериал

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Иван Владимиров,

Структура на курса:

Курсът по Драматургия – тв сериал. Включва обучение драматургия на тв сериала и начина на строеж на тв сериала, работата с диалога и изграждането на тв пространство. Разглеждат се основите на тв сериала и на спецификата на производство на тв филмови продукти. Запознава студентите с различните драматургични особености на тв сериала с видовете и разновидностите, с начините на построяване и връзките с тв зрител. Сериалът е телевизионно произведение със строго структуриран сценарий. Кратката жанрова форма предполага намиране на най-точните реплики за създаване на драматургичната ситуация и езикът е от голямо значение.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, свързани с развитието на драматургията при работата върху тв сериал;
- подготви студентите за самостоятелна работа свързана с монтаж на сериал;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните понятия свързани с монтажа на тв сериала;
- да са усвоили принципите, спецификата и приложението на новите форми на тв сериал;
- да са усвоили драматургичните особености при работа в тв сериал

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Съдържателните аспекти и културните напластвания на различните видове сериали. 2 часа
2. Колко е голяма територията на един сериал? Подчинен ли е на целите на националната пропаганда? 1 час
3. Класификация на видовете ТВ сериали. Видове сериали според особеностите на драматургичната основа. 3 часа

4. Изграждане на образите на героите чрез диалог. Особености на диалога в тв сериали. З часа
5. ТВ сериалът изразител социалните и психологически промени в обществото. 2 часа
6. Механизмите на влияние на световното и европейско производство на сериали върху жанровите и съдържателни характеристики на българското телевизионно кинотворчество. 2 часа
7. Новите тенденции в сериалите – технологични, творчески, социални, зрителски. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Силата на рейтинга определяща за съществуването на телевизионните програми. 3 часа
2. Класификацията на сериалите. 8 часа
3. Градивните елементи на митовете в българските сериали. 5 часа
4. Сериалите като културен феномен. 5 часа
5. ТВ сериалът изразител социалните и психологически промени в обществото. 5 часа
6. Предпоставки за развитието на телевизионното кинотворчество. 4 часа

Организация и оценяване на курса:

За обучението се използват и анализират откъси от филми, тв предавания, анализи на отделни епизоди, разработка на части от сценарии.

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания по време на лекционния курс, дискусиите и прожекциите

За оценка се изготвя анализ на сериал и сценарий по литературна текст.

Естетика

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство: Катедра „Философия“, Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Невена Крумова

Структура на курса:

Курсът по Естетика ще завърши теоретическия фундамент на знанията по отношение на класическата си предметна насоченост – проблемът за прекрасното, възможните подходи за неговото явяване, феноменологията на красотата.

Ориентирани се на родствената си връзка със света на изкуството, курсът трябва да окаже благодатна почва за реализация на вече усвоени професионални знания и умения по отношение на значимата сфера на обществения живот.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите, особеностите и евентуалните проблеми, свързани с основните понятия свързани с естетиката;
- покаже връзките на естетиката с другите изкуства;
- задълбочи теоретичните им познание.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните понятия свързани с естетиката;
- да са усвоили връзките на естетиката с другите изкуства;
- да се научат да анализират естетическите и социални процеси

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Феноменологическа естетика. Художествената творба като истина. 2 часа
2. Изкуството, философията, културата като игра – Й. Хойзинх, Х. Хесе. 2 часа
3. Естетиката като социология на култуарата. Проблемът за Д. Кихот – М. Де Унамуно, Х. Орtega-и-Гасет. -2 часа
4. Естетиката като обща семиотична. . Семиотичен анализ на изкуството. 2 часа
5. Изкуството на Ренесанса като естетически проблем. Естетика на класицизма. 2 часа
6. Естетически идеи на Английското и Френското просвещение. 2 часа
7. Немската просветителска естетическа класика – Баумгартен, Винкелман, Лисинг, Гьоте, Шилер. 2 часа
8. Естетическата концепция на Е. Кант. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Художественост и нейните форми.4-часа
2. Проблемът за различните видове изкуства – “ Чисти изкуства”.6часа
3. Естетика и психология на изкуството. 5 часа
4. Естетика и социология на изкуството. 7 часа
5. Естетика и художествена критика 8 часа

Организация и оценяване на курса:

За обучението се използват и анализират откъси от произведения на класически и съвременни автори, аналогизират се тенденции, правят се съпоставки с филмови произведения.

Съвременно българско кино

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: VI

Лектор: 1; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Студентите трябва да придобият необходимите знания за състоянието на съвременното българско кино, което ще разшири и обогати общата им и по-специално филмовата им култура. В дисциплината се разглеждат тенденциите и основните посоки на търсения в българското кино след промените от 1989 година. На базата на конкретни произведения от игралното и документалното кино се илюстрира процеса на преход към продуцентски принцип на организация на филмопроизводството.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в историята на съвременното българско кино;
- подготви студентите за самостоятелен анализ на произведенията на българското игрално, документално и тв кино;
- познават основните закономерности на историческия развой на българското кино.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за съвременното българско кино;
- да са усвоили основните принципи на анализ на филмовото произведение;
- да могат самостоятелно до преценяват кинематографичните стойности на филмовата творба.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Историческите промени от 1989 година и тяхното отражение върху националното филмопроизводство. 1 час
2. Преструктуриране на системата. Създаване на продуцентски звена и тяхното функциониране в условията на пазарната конкуренция. 2 часа
3. Преструктуриране на разпространението. Приватизация на киносалоните. 2 часа
4. Съвременното българско кино в контекста на европейското културно сътрудничество. Членство в Евроимаж, Медия и др. организации. 2 часа
5. Българското кино на световните фестивали – преглед на представянето ни през годините. 2 часа
6. Основни тенденции в игралното кино. Филми. Автори.. 2 часа
7. Българското документално кино след промените. 2 часа
8. Българското ТВ кино след промените. 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Прожекция и анализ на филм от съвременното българско кино . 3 часа
2. Образът на прехода и новите герои. 3 часа
3. Проекция и анализ на документален филм. 3 часа
4. Новите теми в българско кино – филм и анализ. 3 часа
5. Анализ на филм . 3 часа
6. Анализи на български ТВ сериали. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекциите и упражненията са насочени към осмисляне на тенденциите в развитието на съвременното българско кино. За обучението се използват прожекции на етапни произведения, анализират се откъси от филми, обсъждат се актуални творби на игралното, документалното и ТВ кино, срещи с изтъкнати автори – драматурзи, режисьори, оператори. Изготвят се две писмени работи.

Сценография и костюмография - 2 ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф.. д-р Елена Тренчева

Структура на курса:

Обучението по учебната дисциплина включва изучаване процесите и начините на създаване на театралната, филмовата и телевизионната сценографии, проектирането и реализирането на театралния и филмовия костюм, проектирането и реализирането на детайли и аксесоари в реквизита, оръжието и други специални компоненти участващи в цялостния визуален пространствено-пластичен образ на сценографията.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Формира компетентности за процеса на проектиране и създаване на театрални и филмови декори и костюми;
- Формира компетентности за процеса на подбор и производство на реквизит;
- Формира компетентности за процеса на създаване визия на филм, предаване или друго аудиовизуалн опроизведение или фромат.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Сценограф и основен творчески екип. Сценограф и основен технически екип. 5 часа
2. Принципно устройство на сценичното пространство. Пространства и фактури. 5 часа
3. Внушение за епоха и степен на условност. 3 часа
4. Проектиране и изпълнение на костюм. 4 часа
5. Личен актьорски реквизит и аксесоари. Обличане на масовка. 3 час
6. Принципно устройство на снимачен павилион и ТВ-студио. Киносценография. 3 часа
7. Зависимост между архитектура, реквизит, костюм. 3 часа
8. Тенденции в съвременната сценография. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Додекоряване. Дорисовки, домакетки. Макети. 2 часа
2. Ролята на детайла. 2 часа
3. Внушение за епоха и условност. 2 часа
4. Огледи на терен и избор на места за снимки, съвместно с оператор. 2 часа
5. Проектиране и изпълнение на костюма в киното. 2 часа
6. Реквизит и аксесоари в контекста на проекта. 2 часа.
7. Съвременно кино – пространство, костюм, реквизит. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции върху основните теми. Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, като се подкрепя с репродукции, документални и игрални филми. Поставят се задачи за самостоятелна работа или работа в екип в извънудиторната заетост.

Филмов и ТВ бюджет и реализация на бюджета

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час 1 лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: д-р Иво Николов

Структура на курса:

Дава необходимите знания на студентите във връзка с изготвянето и реализацията на бюджета на филма или на друго аудиовизуално произведение. Обобщава някои от принципите на продуцентско поведение в киното и другите масмеди, запознаване с най-необходимите закони, нормативни актове, правила и други документи, които са в действие и ще улеснят студентите в предстоящите им професионални дейности.

Академичната дисциплина има за цел да:

- се подготвят студентите за изготвяне на бюджет на филмово или на друго аудиовизуално произведение, като информираността им ще им позволи взимане на адекватни финансови решения.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Какво представлява бюджета. Как да изберем програма за създаване на бюджет.
Изграждане на нов, отговорен бюджет. 3 часа
2. Формуляр за оферта за АICP. Как се попълва АICP формуляр. /Асоциация на независимите търговски производители./ 2 часа
3. Производствени такси и застраховка. Подготвителен етап . Подготвяне на дни за производствен екип. Разходи свързани свързани с бюджетно плащане на персонала. Разходи за извънреден труд. 1 часа
4. Разходите за графика за снимане. Разходи за заплащане на екипа.
Допълнителни разходи. Командировки, кетъринг, транспорт. Разходи за подготовка и реклама. 1 час
5. Разходи за реквизит, гардероб и животни. Разходи за студио. Отдаване под наем на оборудване. Разходи за костюми, реквизит и наеми. 1 час
6. .Хонорар за творчески екип. Разходи за творческия екип -самолетни билети, хотелски стай, друг транспорт и др.. 2 часа
7. Разходи за монтаж. Разходи за аудио постпродукция. 1 час
8. Разходи за довършителни работи. Визуални ефекти, дизайн и анимация, интерактивни. 1 час
9. Същност и характеристики на трансмедийния проект. Възникване и развитие.
Етапи, управление, финансиране – теоретични постановки. 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Изграждане на нов, отговорен бюджет. 1 часа
2. Изграждане на бюджет за игрален филм. 4 часа
3. Изграждане на бюджет за документален филм. 3 часа
4. Изграждане на бюджет за анимационен филм. 1 часа
5. Изграждане на бюджет видео игра . 2 часа
6. Изграждане на бюджет за коопродукция. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал.

Артменеджмент

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1час лекции 1 час упражнение

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Дисциплината “е предназначена за студентите, обучавани за придобиване на ОКС „Бакалавър” от специалности „Филмов и телевизионен монтаж ” и Филмово и телевизионно операторство. Курсът лекции запознава студентите със същността на артменеджмънта и стратегическата роля на мениджъра в изкуствата. Разглеждат се

теоретичните аспекти на артмениджмънта и практическите проблеми в дейността на мениджърите в изкуството. Целта на дисциплината е студентите да получат систематизирани знания за артмениджмънта и конкретни методики за приложение на теоретичните знания в отделните арт индустрии.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Запознаване на студентите със същността и спецификата на мениджърската дейност в областта на изкуствата;
- Придобиване на теоритични познания за историческото развитие и основните направления на управленската наука, управленските функции, управленските подходи;
- Придобиване на знания и умения за прилагане на методите на управление, взимането на управленско решение в областта на изкуствата
- Формиране на умения за анализ на управленския процес, организационните структури в изкуствата, мотивацията на творческия персонал, лидерството и стиловете на ръководство.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- се изразяват в придобиването на способност от страна студентите да използват методите на управление в изкуствата; придобиване на умения за взимане на управленски решения при постоянно променяща се външна и вътрешна среда; придобиване на способност за анализиране на управленските процеси, спецификата на мотивационния процес в областта на изкуствата, да работят в екип при решаването на управленски проблеми.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

Възникване и развитие на мениджмънта. Същност на артмениджмънта. Място и роля на мениджъра в изкуствата. Основни принципи на артмениджмънта. Артмениджмънта в България.

1. Основни подходи и принципи на управление в изкуствата. Управленски функции. Планиране. Организиране. Координиране. Мотивиране. Контрол. Оценка. 3 часа
2. Артмениджъра и управленските решения. Същност и специфика на вземането на управленски решения. Видове управленски решения в изкуствата. 3 часа
3. Организационни структури и формиране на организационния процес в изкуствата. Структуриране на организациите в изкуствата и културата. 3 часа
4. Организационна култура и комуникации в управлението на организациите на културата и изкуствата. Същност и специфика на организационната култура. Приложение на равнищата на организационната култура в изкуствата. Комуникации в управлението - основни концепции, елементи и модели. Видове комуникации. 3 часа
5. Мотивацията и артмениджмънта. Същност на мотивацията. Мотивационен процес. Управленски модели към мотивацията на застите в областта на културата и изкуствата. Спецификата на мотивацията и творческите процеси. 3 часа
6. Ръководство и лидерство в организациите на културата и изкуството. Роли на ръководителя в изкуството и културата. Роли на лидера в организациите на културата и изкуството. Качества на ръководителя и лидера. Стилове на ръководство. 3 часа
7. Мениджмънт в аудиовизуалния сектор. Мениджмънт във филмовата индустрия. Мениджмънт в телевизионната индустрия. 3 часа
8. Музикален мениджмънт. Мениджмънт в звукозаписния бизнес. Музикално и звукозаписно продуцентство. 3 часа

9. . Мениджмънт на фестивали. Мениджмънт на конкурси. Мениджмънт на музеи и галерии. Мениджмънт на събития в областта на изкуството и културата. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал.

Принципи на учебния фильм

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Курсът ще запознае студентите с историята, принципите и особеностите на учебното кино и филми в съвременната глобална аудиовизуална епоха. На базата на усвоените в лекциите знания и практически умения те ще подготвят и развият проект на учебен фильм по определена тема.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира компетентности за създаване на аудиовизуално учебно съдържание и учебни филми;
- формира компетентности за усвояване на основните принципи при реализацията на аудиовизуално учебно съдържание и учебни филми;
- формира компетентности за практическа подготовност за разработка на проект за учебен филм;
- формира компетентности за ориентация в съвременното пазарно приложение на тази форма.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- студентите да овладеят теоретичната част;
- да придобият практически професионални умения в развитието на проекта за учебен филм.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Развитие на киното в контекста на неговите образователни и информационни функции: изкуство, образование и технологии. 2 часа
2. Исторически аспекти в развитието на учебното кино. Приносът на България в развитието на образователните технологии – Държавен ученически кинематограф. 2 часа
3. Аудиовизуалното произведение като част от образованието. Обучение чрез филми. 2 часа
4. Социални, културни и образователни функции на учебния филм. 2 часа
5. Учебният филм – културен и образователен продукт. 2 часа

6. Същност и форма на учебния филм. Препоръчителни наративни структури. 2 часа
7. Принципи при изграждането на структурата на учебния филм. 1 часа
8. Творчески и продукционни аспекти на учебното кино и филми. 1 часа
9. Приложение на учебното кино във и извън полето на образованието. 1 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Анализ на учебно информационно съдържание и учебни филми. 5 часа
2. Изграждане на идеяна концепция за учебен филм. 5 часа
3. Съвременни формати - онлайн видео уроци, учебни видеа и визуализирано образователно съдържание. 5 часа

Организация и оценяване на курса:

Включва заетост включва работа с литература, изготвяне на творчески задачи и текстове и контролни във връзка с текущия контрол, подготовка за семинарните занятия, работа с електронни източници, подготовка за семестриалния изпит.

Отразяване на културно-историческото наследство в аудиовизуалните произведения

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Културология“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д.н.к. Васил Марков

Структура на курса:

Аудиовизуалните архиви служат като мощни разказвачи на истории, улавящи живота, културите и историите на хора от цял свят. Те представляват безценно наследство, което е потвърждение на нашата колективна памет и ценен източник на знания, отразяващи културното, социално и езиково многообразие на нашите общности. Тези архиви не само задълбочават разбирането ни за миналото, но и ни помагат да оценим света, който споделяме днес.

Академичната дисциплина има за цел да:

- Създават филми архиви на събития;
- Създават социално и езиково многообразие на нашите общности

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Запазване на аудиовизуалното наследство: Изследване на ролята на разширена реалност. 2 часа
2. Видове - Включва културни продукти като филми, радиопредавания, музикални записи и други форми на мултимедия, 3 часа
3. Съхранение и достъпност - смислено и да разбере значението на всеки артефакт, е важно артефактът да се контекстуализира в курирана рамка. , 3 часа
4. Причини и методи за използване на разширена реалност(XR) — общ термин, който обхваща виртуална реалност (VR), разширена реалност (AR) и смесена реалност (MR). XR описва сложен клон на нововъзникваща технология. , 3 часа
5. Възможност на XR да се създават разкази около артефакти, повишавайки тяхната културна и историческа стойност .. , 2 часа
6. Повишен интерес на публиката . Разширяване на кръга о на отразяване на културно-историческото наследство в аудиовизуалните произведения. , 3 часа

УПРАЖНЕНИЯ

Отразяване на миналото: оформяне на бъдещето чрез аудиовизуално разказване на истории. 3-часа

Преосмисляне на бъдещето. Засилване на ролята на аудиовизуалното наследство. 3-часа

Свързване на култури и общности. Аудиовизуалното наследство надхвърля границите, служейки като универсален език, който свързва индивиди от различен произход. 3-часа

Аудиовизуалното наследство - свидетелство за способността му да свързва миналото с бъдещето. 3-часа

Изготвяне и реализиране на проект. 3-часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционен курс за запознаване с възможностите и значението на отразяване на културно-историческото наследство, изследване на архивни и видео материали.

Практическите задачи са на базата на лекционния материал – създаване на проект за опазване на културно наследство със средствата на киното.

Извънаудиторната заетост включва работа по подготовката за реализацията на създаване и реализация на проект свързан с една от темите в лекционния курс.

Авторска музика

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Музика“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Валери Пастармасжиев

Структура на курса:

Филмова музика се отнася до оригиналната музика, която придружава филма. В повечето случаи филмовата музика е написана от филмов композитор, нает за продукцията. Музиката на филма засилва емоцията на филма, създавайки звуково настроение за всяка сцена, заедно със звукови ефекти и диалози.

Академичната дисциплина има за цел да:

- въведе студентите в принципите, особеностите на авторската музика;
- подготви студентите за самостоятелна работа свързана с работата с музика в различните игрални и документални форми;
- . а подготвя студентите за бъдещата им работа в киното и тв

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да са придобили знания за основните понятия свързани с работата с музика;
- да са усвоили принципите, спецификата и подбора на музикални произведения;
- да се научат да изграждат музикална драматургия

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Историята на филмовата музика .Етапи, филми. 4 часа
2. Ключовите композитори, които са допринесли за развитието на филмовата музика като изкуство. 4 часа
3. Филмовата музика – стилове и жанрове. 3 часа
4. TEMP TRACKS - временни музикални записи, които показват на композитора настроението или чувството, докато филмът все още е в процес на разработка 2 часа
5. Каква е разликата между саундтрак и музика? – 3 часа

6. Саундтрак срещу партитура - двата вида филмова музика. 3 часа
7. Музикални форми: мотив, фраза, тема, циклични произведения. 3 часа
8. Музиката като абстракция. Емоционалност, музикална атмосфера. 4 часа
9. Музикална драматургия: лайтмотив, тема, варианти на темата. 4 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Анализи на филмова музика. 3 часа
2. Избор на музика за игрален филм. 3 часа
3. Избор на музика за документален филм. 3 часа
4. Избор на музика за кратки филми. 3 часа
5. Избор на музика за реклами и видеоигри. 3 часа

Организация и оценяване на курса:

Осъществява се чрез лекции, анализи на филмови и произведения, анализ на музикали откъси от филми. Целта на лекциите е не само да се усвоят основните понятия в създаването на филмова музика. Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез различни форми – анализ на филмови откъси, избор на музика, работа с музикални жанрове. Извънаудиторната заетост включва Озвучаване на филмов откъс, подбор на музика за филмов откъс. Писмен анализ на музикалните решения на филмово произведение.

Работа на оператора с актьора пред камера I ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: VI

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недковдоц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Материалът, включен в дисциплината “Работа на оператора с актьора пред камера” има за цел да запознае студентите от специалност Филмово и телевизионно операторство с общата професионална работа на оператора по създаване на актьорския образ във филма. Запознава бъдещия оператор със специфичните проблеми при работата на актьора - физически и психологически, проблеми на композицията на актьорския образ, осветлението на актьорския портрет, прилагането на различни гримове и съответното осветяване, създаването на сценическия фон и декорацията за разгръщане на актьорския мизансцен. Запознава с възможностите за усиливане въздействието на актьорската игра, подчертаването на психологическата сложност и напрежение на отделните моменти от филма с помощта на изразните средства на операторската работа - крупност на плана, ракурса, движението на камерата, светотоналните акценти и др.

Академичната дисциплина има за цел да:

- се формират способности у студентите за самостоятелна работа като оператор приложима в бъдещата им професия;
- се формира умение за работа по реализиране на собствена снимачна практическа работа
- се формира у студентите общ обем от познания, необходими при постигане на задачите за създаване на актьорския образ и портрета на актьора като художествен образ на героя във филма.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1.	Актьорски проби. Значение за оператора. Участие на оператора в провеждането на актьорските проби.	3
2.	Създаване на актьорски образ пред камерата. Работа на оператора с актьора на снимачната площадка.	3
3.	Композиция на актьорския кадър и мизансцена. Портретни композиции във филма.	2
4.	Пластическа изразителност на актьора и операторски методи за подсилването и.	2
5.	Създаване на кинопортрета на актьора. Работа на оператора с драматургическия материал. Откриване на специфични черти в портрета на актьора.	2
6.	Предаване на вътрешния свят, душевните преживявания и чувства на актьора при създаване на актьорския образ. Изразни средства.	3

УПРАЖНЕНИЯ

1.	Общо запознаване с практиката на работа на оператора с актьорския образ съвместно със студенти от специалност Филмова и телевизионна режисура. Задачата се осъществява в студио.	5
2.	Прожекция на специални филми и анализ на работата на оператора с актьора в тези филми.	5
3.	Среща и разговор с оператори работили успешно над актьорски образи.	5

Организация и оценяване на курса:

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика от лекционния курс знания и да ги приложат в аналитични писмени задачи.

Студентите самостоятелно работят по различни задачи, които са и практически. Задачите се изпълняват в Телевизионно студио

Работа на оператора с актьора пред камера 2 ч.

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: VII

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недковдоц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Материалът, включен в дисциплината “Работа на оператора с актьора пред камера” има за цел да запознае студентите от специалност Филмово и телевизионно операторство с общата професионална работа на оператора по създаване на актьорския образ във филма. Запознава бъдещия оператор със специфичните проблеми при работата на актьора - физически и психологически, проблеми на композицията на актьорския образ, осветлението на актьорския портрет, прилагането на различни гримове и съответното осветяване, създаването на сценическия фон и декорацията за разгръщане на актьорския мизансцен. Запознава с възможностите за усилване въздействието на актьорската игра, подчертаването на психологическата сложност и напрежение на отделните моменти от

филма с помощта на изразните средства на операторската работа - крупност на плана, ракурса, движението на камерата, светотоналните акценти и др.

Академичната дисциплина има за цел да:

- формира у студентите общ обем от познания и практически умения, необходими при постигане на задачите за практическо осъществяване на реализацията на художествения актьорски образ и портрета на актьора във филма.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1.	Техника на работа над актьорския образ.	2
2.	Осветление на актьорската сцена. Осветление на едрия план.	2
3.	Избор на обективи и специална оптика в снимките на актьорския портрет.	2
4.	Движение на актьора и камерата при създаване на актьорски образ пред камерата.	2
5.	Прилагане на характеристичен грим. Операторски пробы на грима. Работа на оператора с художника гримър при създаване на актьорския образ.	2
6.	Метод на рисуващото осветление при създаване на характеристиката на актьора и неговия художествен образ.	1
7.	Примери за работа над еcranен образ на актьора. Practическо прилагане на операторските методи за работа при създаване на актьорски образ.	2
8.	Етически проблеми в контакта на оператора с актьора в процеса на активния снимачен период на филма.	2

УПРАЖНЕНИЯ

1.	Общо запознаване с практиката на работа на оператора с актьорския образ съвместно със студенти от специалност Филмова и телевизионна режисура. Задачата се осъществява в студио.	5
2.	Прожекция на специални филми и анализ на работата на оператора с актьора в тези филми.	5
3.	Среща и разговор с оператори работили успешно над актьорски образи.	5

Организация и оценяване на курса:

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика от лекционния курс знания и да ги приложат в аналитични писмени задачи.

Студентите самостоятелно работят по различни задачи, които са и практически. Задачите се изпълняват в Телевизионно студио

Експонометрия в кино и ТВ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: лекции, 1 час 1 упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: практически

Семестър: VII

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков; доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

За обезпечаване качеството на фотоизображението при фотографска или киноснимка е необходимо да се определи и проведе установяване на экспозиционните параметри на снимката. Експозицията трябва да отчита характеристиките на използвания киноматериал, спектралния състав на източниците на светлина, характеристиката на светлофилтритите и обективите за снимки.

Академичната дисциплина има за цел да:

формира у студентите общ обем от познания и практически умения, необходими при постигане на задачите за практическо осъществяване на реализацията на художествения образ във филма посредством качество на изображението, постигнато вследствие правилно определяне на экспозиционния режим.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Въведение. Съдържание и предмет на киноекспонометрията. 1 час
2. Плътности на изображението в негатива според характеристичната крива на кинолентата. 1 час
3. Разположение на минималната яркост („черното“) на характеристичната крива. 1 час
4. Изобразяван интервал на яркости на обекта. Контраста на негатива като основен фактор, определящ предавания интервал на яркости на обекта. 1 час
5. Фактори, определящи экспозицията . 1 час
6. Мащаб на изображението и методика на коригиране на экспозицията. 1 час
7. Основната експонометрическа формула в пълен и опростен вид. 1 час
8. Експонометри. Видове. Основни елементи на експонометъра. 1 час
9. Използване на експонометъра – методики. Скали на експонометрите. 1 час
10. Калкулатори на експонометъра. 1 час
11. Функции "S" и "H" при някои експонометри. 1 час
12. Зонна система на Адамс. 1 час
13. Основни модели експонометри и спотметри, изпозвани в професионалната практика на оператора. 1 час
14. Фактори, определящи точността на експониране. 1 час
15. Стабилност в експонирането. Фактори, които я определят 1 час

УПРАЖНЕНИЯ

1.	Проверка и градуиране на експонометъра.	4
2.	Запознаване и работа с различни експонометри.	3
3.	Практически измервания. Определяне кратността на светлофилтри	3
4.	Практическа снимка, измерване и анализ на експонометричните параметри.	5

Организация и оценяване на курса:

Практическите упражнения имат за цел да допълнят и приложат на практика усвоените знания чрез различни форми – практическа задача за въвеждане в програма за дублаж, работа с микрофони и работа в телевизионно студио .

Съвременно световно кино

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Ирина Китова; гл. ас. д-р Иван Владимиров, гл. ас. д-р Петър Русев

Структура на курса:

Този курс включва изследва ключови тенденции в съвременното световно кино, изследване на тематично съдържание, наративни форми и структури, стилове и естетика, жанрове и автори. Дисциплината ще изследва по-широки теоретични начини за разбиране на съвременното световно кино, като връзката с модерността/постмодерността, глобализацията, пространството/мястото, идентичността и субективността.

Академичната дисциплина има за цел да:

- изследва съвременното световно кино/и във връзка с тематично съдържание, наративни форми и структури, стилове и естетика, жанрове и автори, цифрови и интернет базирани технологии и платформи за прожекция и променящи се индустриални контексти;
- проучи различни начини за локализиране на световното кино, особено във връзка със съвременните медии и филмови фестивални култури;
- проучи различни начини за локализиране на световното кино, особено във връзка със съвременните медии и филмови фестивални култури;

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- Идентифицират централни и нововъзникващи тенденции в съвременното световно кино.;
- Да идентифицират и прилагат различни теоретични и методологични подходи в изучаването на съвременното световно кино;
- Да могат да разработват на специфична област на фокус върху избран казус за индивидуално изследване и представяне;
- Да задълбочи концептуалните речници и теоретичните рамки за анализ на съвременното световно кино.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Тенденции и практики поддържащи и оспорващи досегашните представи за изкуство и национално кино. 1 час
2. Развитието на арт киното и ключовите филмови движения, които помагат за оформянето му. 2 часа
3. Променящите се теоретични и прагматични понятия, които стоят зад концепциите за свят, глобално, арт и независимо кино. . 2 часа
4. Съвременното световно кино-, наративни форми и структури, стилове и естетика, жанрове и автори. . 2 часа
5. Силната конкуренция на Холивуд. . 2 часа
6. Разцвет на киното: Европа, транснационални и междукултурни структури, влияния и теми. . 2 часа
7. Разцвет на киното Близкия изток, транснационални и междукултурни структури, влияния и теми. . 2 часа
8. Разцвет на киното: Азия транснационални и междукултурни структури, влияния и теми. . 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Световно кино - тематично съдържание, наративни форми и структури. 3 часа
2. Световно кино : Европа, транснационални и междукултурни структури, влияния и теми. 2 часа
3. Разцвет на киното: Азия транснационални и междукултурни структури, влияния и теми. 2 часа
4. Новите теми и стилове в киното на Холивуд. 2 часа
5. Независимо и арт кино. . 2 часа
6. Нови технологии и жанрове базирани на новите технологии. . 2 часа
7. Изкуственият интелект (AI) и влиянието му върху филмовата индустрия. . 2 часа

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи. Предвидени са и анализи на филмови произведения. Лекциите се онагледяват с видео материали
Основният акцент при лекционния курс са анализите

История на философията

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 1 час лекции, 1 час упражнения

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство: Катедра „Философия“, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Силвия Кръстева

Структура на курса:

. Курсът проследява най-влиятелните и фундаментални философски учения за съвременното мислене и общество. Разглеждат се водещите представители на екзистенциалната философия с ключовите теми за човешкото съществуване и смисъла на живота и битието. Представят се иновативните философски учения на феноменологията, философската херменевтика, философията на езика и теорията на комуникацията, всички от които са се превърнали в магистрали на съвременните научни знания и идеи за человека и обществото. Курсът представя за разглеждане и най-актуалните области, които осмислят постглобалния свят и бързия напредък на технологиите в областта на дигитализацията и изкуствения интелект.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

Ще бъдат въведени основни философски теми и проблеми: смисълът на човешкото съществуване, конструирането на човешкия свят, стремежът към трансцендентност, новите универсални измерения на етиката и хуманизма. Ще бъдат разгледани основни методологии за конструиране на научен анализ и научно познание: феноменологичният метод и проблематизацията на жизнения свят, конструирането на естествен език и метаезици. Основната цел е да се изследва самото зараждане на идеята за комуникацията като основна среда в съвременното общество и да се проследи теоретизирането на комуникацията и правилата за нейното осъществяване, огромната ѝ роля в глобалния свят.

Учебна програма:

ЛЕКЦИИ

1. Идеи, концепции и парадигми на съвременното философско познание – 1 час
2. Екзистенциална философия. Жан-Пол Сартр – 1 час

3. Екзистенциална философия. Карл Ясперс – 1 час
4. Екзистенциална философия. Мартин Хайдегер – 2 часа
5. Феноменологичен метод и жизнен свят. Едмунд Хусерл – 1 час
6. Философска херменевтика. Ханс-Георг Гадамер – 1 час
7. Философия на езика. Б. Ръсел, Л. Витгенщайн – 2 часа
8. Теория на комуникативното действие. Юрген Хабермас – 2 часа
9. Теория на глобализацията. Зигмунд Бауман – 2 часа
10. Проблеми на дигиталната епоха: философия на изкуствения интелект. Съвременни етични и аксиологични проекции – 2 часа

УПРАЖНЕНИЯ

1. Идеи, концепции и парадигми на съвременното философстване. Въвеждане на термина „парадигма“, очертаване на насоките в съвременната философия – 1 час
2. Жан-Пол Сартр – „Екзистенциализъм е хуманизъм“. Съществуване и същност у Сартр, проблемът за свободата и избора, отношение към човечеството – 1 час
3. Карл Ясперс – „Екзистенциална философия“. Кризата в съвременната ситуация, съществуване и трансцендентност, телосът на философията – 1 час
4. Мартин Хайдегер – „Битие и време“. Въпросът за битието и разбирането на смисъла, терминът „Dasein“ и средностатистическият човек, екзистенциали на битието в света – 1 час
5. Едмънд Хусерл – „Въведение във феноменологията“. Хусерловата концепция за „феномени“, феноменологична редукция, интерсубективност и жизнен свят – 1 час
6. Ханс-Георг Гадамер – „Истина и метод“. Философска херменевтика, основана на интерпретацията на символи и идеи, разбиране на духовните измерения на човешкото – 1 час
7. Берtrand Ръсел – философия на езика. Аналитичният метод на Ръсел, разбиране на езика като денотиращ израз, език и опит, език и съждение – 1 час
8. Лудвиг Витгенщайн – „Логико-философски трактат“. Проекцията на логическото пространство, истина и композиция на твърдението, езикови игри – 1 час
9. Юрген Хабермас – „Философия на езика“. Езикът като средство за комуникация, като медиум на социална трансформация, език и общество – 1 час
10. Юрген Хабермас – Теория на комуникативното действие. Комуникацията като дефиниция – изграждане на дискурс, правила на комуникация и аргументация – 1 час
11. Зигмунд Бауман – „Глобализация“. Глобализацията като процес, структуриращ съвременния живот по нов начин, нови явления и кризи, национални и глобални, комуникации в дигиталното общество – 1 час
12. Улрих Бек – „Рисковото общество“. Глобални явления, водещи до нестабилност, но и до нов начин на живот, проблеми на постглобалното – 1 час
13. Проблеми на съвременната етика и аксиология. Нова глобална етика, нов хуманизъм, глобална култура и ценностни системи – 1 час
14. Философия на изкуствения интелект. Въвеждането на повсеместната дигитализация, естествен и изкуствен интелект, възможности и ограничения – 1 час
15. Човекът и технологиите в дигиталната епоха – прогнози за глобалната цивилизация. Философия на технологиите, парадигмата на постхуманизма, визии за бъдещето на човечеството – 1 час

Организация и оценяване на курса:

Различните теми се въвеждат на лекциите с помощта на обширни примери. Студентите анализират примери под ръководството на преподавателя. Специален акцент се поставя върху интерактивни демонстрации, илюстриращи практическите аспекти на курса. Семинарните занятия изискват активно участие, където се поставят на преден план

проблеми и се предизвикват дискусии. Индивидуалната работа е от решаващо значение, тъй като студентите трябва да създадат свой собствен творчески проект или теоретичен текст. В рамките на извънаудиторните си занятия те работят по курсов проект, който е част от оценяването им по курса. Оценяването се основава на представяне на творчески проект или теоретичен текст. На студентите ще бъдат предоставени допълнително план на изпита и списък с литература и източници.

Презентация

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 часа упражнения

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Семестър: VII

Методическо ръководство: Катедра „Телевизионно, театрално и кино изкуство“, Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д-р Цветан Недков; доц. д-р Крум Иванов

Структура на курса:

Изграждането на един творчески проект, как трябва да се подбере, изгради и оформи професионално портфолио, как трябва да изглежда и какви са основните му съставки. Да се създаде продукт, който да е подходящ за кандидатстване по различни творчески проекти.

Академичната дисциплина има за цел да:

- подбират подходящи материали за презентация;
- изградят концепция за подреждането на материалите;
- подготвят презентация в зависимото от предназначението.

Очаквани резултати от курса на обучение по дисциплината .

- да могат да изготвят професионална презентация на творчеството си;
- да го оформят по подходящ за целите начин;
- да представят творчеството си по най-атрактивния начин.

Учебна програма:

УПРАЖНЕНИЯ

1. Подбор на материал; Игрален, документален откъс, фотографии. *3 часа.*
2. Обем на представения материал. *3 часа.*
3. Подчертаване на творческите умения и решения. *3 часа.*
4. Структуриране на материал, който да обхваща - игрални, документални и кратки форми, които представя творчеството във възможно най- широк спектър. *3 часа.*
5. Презентиране на умения в други области. *3 часа.*
6. Прецизиране на дължината в зависимост от избора на материал. *3 часа.*
7. Графично оформление; *3 часа.*

Организация и оценяване на курса:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, провокативни задачи,. Лекциите се онагледяват с видео материали . За семестъра се изготвя и представя презентация